magazin

SERIE NOUĂ – 59

ANUL XXXV • Nr. 25 (1809) SÎMBĂTĂ 20 IUNIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

O PREMIERĂ SENZAȚIONALĂ

TESTUL BIOENERGETIC

efectuat de revista „MAGAZIN"

UN GENETICIAN PRIVEȘTE LUMEA

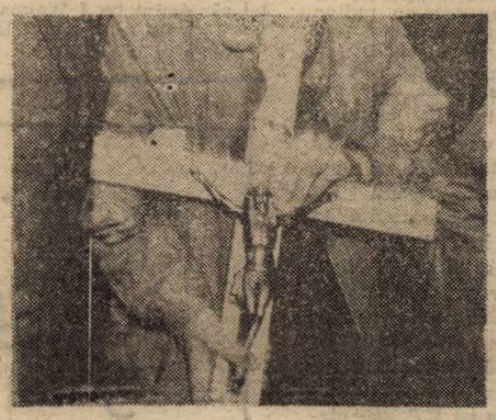

MOARTEA este ceva care se întîmplă totdeauna altora

ALESSANDRA ȘI INEVITABILUL

PROCESUL LUI COLUMB

Glob magazin

- Un caz ieșit din comun
  COPILUL-PEȘTE
- Sally Struthers nu se dă bătută

Program TV

SURPRIZELE CREIERULUI LUI EINSTEIN

Cartea Recordurilor Nationale

RITMUL CORDULUI, RITMUL SĂNĂTĂȚII

Biblioteca Județeană

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

NIRVANA, O NOUĂ IPOSTAZĂ A ROCK-ULUI

Ați auzit, desigur, de acest trio american care face furori, la ora actuală, în întreaga lume. Grupul a fost fondat în 1988, în orașul Seattle, de către **Kurt Copain** (vocal, chitară) **Chris Novoselic** (bass) și **Dave Grohl** (tobe) orientîndu-se, încă de la început, spre acel hard-rock mai „ciudat" numit hard-punk. În toamna lui 1988 cei trei semnează un contract cu casa de discuri Sub Pop iar în decembrie (același an) apărea primul lor single **Love Buzz.** 1989 este anul apariției albumului Bleach, an în care grupul colaborează cu piesele **Spank Thru** și **Mexican Seafood** la cele două LP-uri compilație editate de Sub Pop și intitulate **Sub Pop 2000** și **Teriyaki Asthma.** În 1990 Nirvana trece la compania Geffen cu care semnează un contract în valoare de 250 mii dolari, o sumă destul de mică... Tot în acel an le mai apare un disc single, **Silver**, dar trebuie remarcată și participarea lor la realizarea următoarelor albume : **Hard To Believe — A Tribute To Kiss** (cu piesa **Do You Love Me ?**) **Candy** (cu **Molly's Lips**), **Heaven & Hell : A Tribute To Velvet Underground** (cu **Here She Comes Now**). Să nu uit : în februarie '90 le apărea single-ul **Blew !** Ajungem, în sfîrșit, în anul boom-ului, 1991... În iulie cei trei colaborează cu **Beeswax** la albumul **Kill Rock Stars** iar în septembrie apărea, ați ghicit, **Nevermind** vîndut într-un milion de exemplare în mai puțin de două luni de la apariția sa ! În noiembrie' 91 era editat un prim single de pe acest LP, intitulat **Smells Like Teen Spirit**, care va deveni un mare hit în topurile lumii iar în acest an le-a apărut un nou extras pe single, **Come As You Are.** Nu vă voi spune nimic despre muzica acestui LP deoarece în curînd vi-l voi prezenta la „Albumul săptămînii"... În încheiere, înainte de a vă prezenta și albumele pirat (au și din acestea...) vreau să-i mulțumesc Roxanei Todea din Sibiu pentru informațiile furnizate în legătură cu Nirvana. Deci : **Beauty & Power E.P.** (cu piese care n-au mai avut loc pe Nevermind), **The Triple Platinum E.P.** (cu piese „demo" pentru Nevermind), **Smells Like Nirvana** („demo" '91), **Foretaste** (înregistrări sept. '91, **Wipe Out** („demo" Nevermind) și **Live** (cu înregistrări din concert).

P.S. Albumul Nevermind a fost editat de casa DGC.

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

TOO LEGIT TO QUIT-HAMMER

În sfîrșit, după cîteva amînări, a venit și rîndul celui de-al treilea LP (primele două fiind **Please Hammer Don't Hurt'em** — 1990 și **Let's Get It Started** — ianuarie '91, album cu reluări) al regelui neîncoronat al stilului rap, Hammer ! Albumul conține 13 piese și durează 71 minute. Cam mult, nu-i așa ? Apărut la finele lui '91 acest LP a intrat imediat în topuri, ocupînd poziții fruntașe. Începem, în forță, cu **This Is The Way We Roll** după care ne liniștim puțin cu **Brothers Hang On** (atenție la text) și reluăm zbuciumul, timp de șase minute, cu primul single de pe acest disc **Too Legit To Quit.** Dacă am rezistat sîntem răsplătiți cu **Living In A World Like This** (una din cele mai bune piese ale acestui LP) un rap de o factură lentă urmat de **Tell Me Why Can't We Live Together** care continuă linia melodică începută de piesa precedentă, oferindu-ne prilejul de a ne odihni puțin înainte de a ataca cele trei excelente „bucăți" de dans care urmează : **Releasing Some Pressure, Find Yourself A Friend** și **Count It Off.** După trei piese zbuciumate primim trei mai lente (cu texte inteligente) : **Good To Go, Love Hold, Street Soldiers** iar în final îi mai tragem o repriză de dans cu **Do Not Pass Me By** și **Gaining Momentum.** Comparînd acest L.P. cu Please Hammer Dont' Hurt'em vom constata că nu are hituri de valoarea precedentelor U Can't Touch This și Have You Seen Her dar, spre deosebire de primul album, Too Legit To Quit este remarcabil prin faptul că melodiile componente sînt foarte apropiate valoric, aceasta neînsemnînd că nivelul lor este scăzut... Fanii rap-ului, vor fi, cu siguranță, mulțumiți de această nouă producție semnată Hammer.

P.S. Adam's Groove este un single care a apărut simultan cu Too Legit To Quit.

TOPUL DANSULUI

10. New entry. Cele trei „criminale" de la **En Vogue** revin în actualitate în albumul Funky Divas, de pe care vă propun hitul **My Lovin' (You're Never Gonna Get It).**

9. „The king of pop music". **Michael Jackson**, se află în cădere liberă (a pierdut patru locuri !) cu **Why You Wanna Trip On Me...**

8. ...pe cînd revelația lunii trecute, **Kriss Kross** intră direct pe această poziție cu **Jump.**

7. **Hammer — This Is The Way We Roll.** Urcă un loc.

6. „Extratereștrii" **2 Unlimited** avansează o poziție cu **Workaholic...**

5. ...în timp ce fostul Number One, duetul **Snap**, a pierdut trei locuri cu **Rhythm Is A Dancer.**

4. Cîștigătorul de săptămîna trecută dă bir cu fugiții ! **LA Style — James Brown Is Dead.**

3. Cei trei băieți simpatici, **Right Said Fred**, se îndreaptă spre prima poziție cu **Don't Talk Just Kiss...**

2. ...urmînd exemplul lui **Shanice** care le-a spus Stop **Cheatin'On Me** nereușind nici ea să-i stopeze pe „infernalii" de la...

1. **U 96** care devin Number One-ul acestei săptămîni cu **I Wanna Be A Kennedy** (sper că nu s-au gîndit la cei doi celebri asasinați...)

TOLBA CU SCRISORI

Doresc să corespondeze : **Andreea Ionel**, str. Rahovei nr. 58, bl. R.1, sc. B, ap. 29, Medgidia, 8650, Constanța (cu fani Roxette) **Ligia Simion**, (14 ani, blondă cu ochi albaștri) Sos Colentina nr. 70, bl. 108, et. 6, ap. 25, sector 2, București (cu fani Sandra și Vanilla Ice), **Elena Varlan** (16 ani și 1,70 m înălțime) str. Intrarea Noptii nr. 3, sector 1, București (caută un fan nebun după Roxette, de preferință din București), **Carmina Bratu**, str Siretului nr. 24 B, bl. 8, sc. B, ap. 8, Medgidia, 8650, Constanța (cu fani Jon Bon Jovi), **Domnica Focșăneanu**, str. O. Cocărăscu nr. 3, et. 1, ap. 5, sector 1, cod 28177, București (cu fani Roxette), **Aida Spinu** str. Poporului nr. 17, bl. P 12, sc A, ap. 6, Medgidia, 8650, Constanța (cu fani NKOTB), **Diana Afloarei**, str. Fabrica de gheață, nr. 6, bl. 89, sc. A, ap. 19, sector 2, București (14 ani, blondă cu ochi albaștri. Cu fani Vanilla Ice), **Dan Ungureanu**, str. Aurel Vlaicu nr. 109, bl. 28, sc. A, ap. 10, 2200, Brașov (cu fani Rod Stewart, Tehnotronic și Bryan Adams), **Magda Mihalcea** (15 ani brunetă cu ochi căprui) str. Fabrica de Gheață nr. 10, bl. 91, sc. A, ap. 38, sector 2, București (cu fani Depeche Mode), **Lily Găină** Bd. Republicii nr. 116, bl. B, sc. A, ap. 1, Constanța, 8700 (cu fani Queen), **Consuela Popa**, str. Precupeții Vechi nr. 11, sector 2, București (cu fani Sandra și Enigma), **Valentina Ghibenco** (16 ani), str. Siderurgiștilor, bl. A 2, sc. 2, ap. 28, Galați, 6200 (cu fani Metallica și heavy-metal), **Mihaela Radu**, str. Sandei nr. 2 A, bl. 3, sc. A, ap. 18, Cîmpina, cod 2150 Prahova (cu fani Roxette), **Adrian Golat**, str. Constructorilor nr. 27, bl. C 9, ap. 37, 6200, Galați a fondat un fan club Queen și așteaptă scrisorile fanilor acestui grup.

PUNCTE

Micile minciuni ale televiziunii (II)

Vă prezentam în numărul trecut micile trucaje ale televiziunii așa cum le-a perceput Pierre Carles urmărind canalele televiziunii franceze și în special emisiunile informative (telejurnalele). Trecem acum, de la trucarea ca în filme a sunetului, la trucarea imaginii. Tehnica este tot aceea folosită în cinematografie. Priviți imaginea de mai jos : Mulțimea furioasă, pe o parte, poliția, de altă parte Textul spune clar : „După o zi de revolte care au devastat Abidjan... Răspunsul guvernului." Pînă aici nimic neobișnuit. Doar că imaginea minte. De ce ! Iată explicația : În ianuarie 1989 *a avut loc înmormîntarea unei vedete a televiziunii*

ivoriene, Roger Fulgence Kassy. Au participat sute de mii de persoane răvășite la funeralii, mă rog, isterie colectivă, vandalisme, poliția intervine. În martie 1990, *au loc primele manifestări și revolte contra președintelui Houphouët-Boigny. Patrice Vanuoni vrea cu orice preț să fie în actualitate, dar, lipsindu-i imaginile, și avînd nevoie de acest subiect la telejurnal, utilizează pur și simplu imaginile vechi de mai bine de un an de la înmormîntare și le prezintă ca fiind cele din timpul revoltei. Interesant, nu ? După cîte îmi aduc aminte, la fel s-a procedat și în cazul evenimentelor de la București din 1990, ca să nu mai vorbim de trucarea imaginilor din timpul evenimentelor de la Timișoara din decembrie 1989.*

Comedie și politică

În cadrul emisiunii lui Patrick Sabatier intitulată „Dacă s-ar spune totul", comicul Jean-Marie Bigard *a oferit propria sa imagine în legătură cu viața politică franceză : „Sînt toți niște găozari". O replică deloc plăcută atît pentru președintele Mitterrand, cît și pentru ministrul comunicațiilor. Acesta din urmă a și luat cuvîntul în Adunarea Generală, spunînd : „Sînt împotriva unei vieți politice divizate între sodomiști de dreapta și de stînga și trebuie să fim atenți la drumul*

greșit pe care a luat-o informația televizată". Comentariul comicului la această intervenție a fost prompt : „În primul rînd că mi se deformează afirmațiile. Am zis găozari, nu sodomiști ! Iată însă că oamenii politici au luat ca pe o împunsătură ceva ce nu le era doar lor adresat. Apoi, cum poate să spună cineva că umoriștii, comicii, contribuie la degradarea vieții politice ? Dacă n-ar fi materie primă oferită de ei, n-am avea de ce rîde nu ? În locul acestor polemici idioate, oamenii politici ar trebui să muncească mai serios. Fiecare cu treaba lui : Politicienii să nu ne mai facă să rîdem, iar noi n-o să mai facem politică". Cuvintele nu toc. mai vesele ale unui comic francez.

GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18,56,73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Manuela Spătaru, Șerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan (șef secție), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1639) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

Ministerul Tineretului și Sportului ROMÂNIA

Nave medievale românești

PÎNZARUL MOLDOVENESC

ÎN ATENȚIA SPECIALIȘTILOR ITALIENI

Transportarea cu o navă a corpului Sfîntului Marcu. Detaliu din faimosul mozaic Pala d'oro din biserica San Marco. Veneția. O posibilă sursă de inspirație pentru pînzarul moldovenesc ?

Bogatele tradiții marinărești ale poporului nostru se pierd în negura veacurilor. Din păcate însă, datorită vitregiei vremurilor despre multe dintre navele de altădată nu ne-au mai rămas decît cîteva indicii vagi. Una dintre aceste nave, anterioară **bolozanului** (despre care am vorbit în revista „Magazin" din 8 februarie 1992), este **pînzarul moldovenesc** din secolul al XV-lea.

Întrucît datele despre pînzar se rezumă practic la schița amintită și avînd unele bănuieli că ar fi posibilă o influență genoveză sau venețiană, am cerut sprijinul unor cercetători italieni.

Amabilitatea și solicitudinea fraților noștri de gintă latină au întrecut orice așteptări dovedind încă o dată că „singele apă nu se face". Domnul prof. Luigi Zechin, directorul Institutului Italian de Cultură din București, ne-a permis să consultăm valoroasele cărți și periodice din vasta sa bibliotecă, în care am găsit răspunsuri la multe întrebări. Un distins ofițer al Marinei Italiene, colaborator al prestigioasei „Rivista Marittima", domnul Capitano di Vascello Enzo Tanga, din La Spezia, ne-a oferit o serie de date documentare, ne-a pus în legătură cu alți renumiți specialiști italieni în istorie navală și ne-a încurajat în permanență.

Acum, deși cercetările sînt încă departe de a fi încheiate, rezultatele obținute ne permit să sperăm că sîntem pe drumul cel bun. Dar iată ce am aflat. În faimosul mozaic **Pala d'oro** (sec. XIV) de la biserica San Marco din Veneția, se află imaginea unei nave foarte asemănătoare cu **pînzarul nostru** (v. reproducerea alăturată). Deși după cum ne precizează domnul Amiral Carlo Gottardi, cunoscut specialist în domeniu, director al Muzeului Istoric Naval, nava din **Pala d'oro** nu este de construcție venețiană, ea reprezintă oricum un **produs italian**, ceea ce pentru noi este suficient, cel puțin deocamdată. Rămîne de văzut în ce măsură reprezintă realitatea și care este aceasta.

O altă pistă promițătoare, pe care comandantul Tanga nu o exclude, pornește de la însăși denumirea de **pînzar**, care amintește de o mică navă italiană de comerț numită **panzone**, semnalată și în apele românești în evul mediu timpuriu. Originea acestei nave este și ea controversată. Denumirea de **panzone** — un augmentativ de la **panza** — înseamnă „burtă mare" în dialectul venețian (ceea ce ar putea fi o aluzie la forma pe care o ia vela umflată de vînt). Unii autori italieni (A. Guglielmotti, P. Molmenti) consideră că navă numită **panzone** ar fi fost venețiană, însă în realitate ea era **genoveză**, așa cum a arătat A. Jal (1840) și cum ne-a confirmat recent dr. Mario Marzari din Triest. Din nefericire, nici despre **panzone** nu se știe prea mult.

Pentru moment, mulțumim călduros și pe această cale istoricilor navali italieni, fără a căror contribuție acest articol nu putea să apară. Promitem cititorilor noștri să-i ținem la curent cu evoluția cercetărilor privitoare la enigmaticul și controversatul pînzar moldovenesc.

Căpitan de rangul I (r)
NECULAI PĂDURARIU

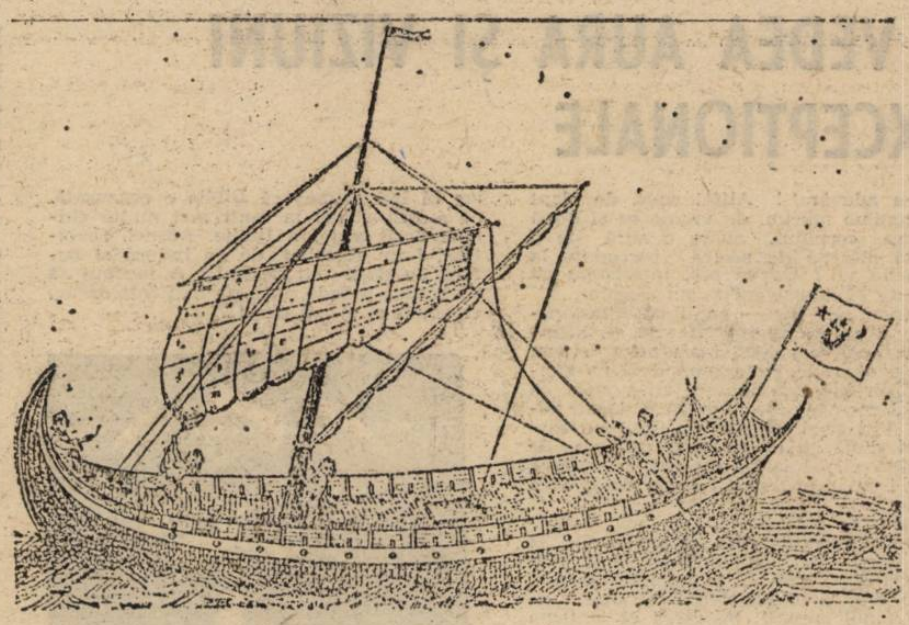

Schița unui pînzar moldovenesc din anul 1400 executată după o bănuită stampă italiană (sec. XVI) și publicată în 1906 la Constanța, în Istoria marinei române de comandorul C. Ciuchi.

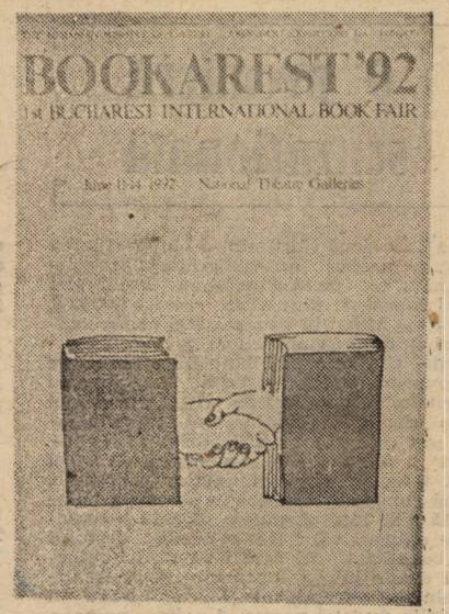

CÎND CĂRȚILE VORBESC ÎNTRE ELE..

Nu cu prea mult timp în urmă priveam — cu oarecare nostalgie — reportajul TV de la tîrgul de carte de la Paris... Iată de ce cu atît mai mare a fost bucuria de a putea participa chiar la București la prima manifestare de acest fel din România. De acum înainte, 11—14 iunie 1992 vor însemna zilele în care, la ele acasă, cărțile românești au vorbit pentru prima oară nu doar între ele, ci cu cărțile lumii. Vă propunem o incursiune în această lume fascinantă, adresîndu-ne în primul rînd Directorului General al tîrgului, Dl. Radu Stoflea Consilier al Ministrului Culturii :

Pentru mine ultima zi a tîrgului este ziua cea mai tristă. Pentru că se încheie ceva la care am visat de foarte multă vreme : o ocazie oferită celor ce muncesc și iubesc cartea de a se întîlni între ei, a discuta, a arăta ce au realizat. Chiar și în ultima zi tîrgul a pregătit surprize : Wole Soynka, laureat al Premiului Nobel pentru literatură (1987), venit special noaptea trecută, ca și Dl. Pierre Saurat consilier al Dlui Jacques Chirac, dar și editor, venit pentru a discuta înființarea unei edituri franco-române.

Ca o primă concluzie, tîrgul a arătat atît dragostea românilor de a cumpăra cît și a editorilor de a lansa cărți bune. Cum a fost cartea lui Petre Țuțea lansată de Fundația Anastasia și Editura „Arta Grafică" — evenimentul și best-sellerul tîrgului (mă opresc aici cu menționările pentru că nu vreau să nedreptățesc pe nimeni). Aș vrea să remarc o discuție cu Dl. Peter Weidhaas, directorul tîrgului din Frankfurt, cel mai mare din lume, care nu doar că mi-a spus că foarte multe din standurile noastre pot concura cu cele de la Frankfurt (unde vin, totuși, 6000 de edituri !), dar a și oferit Editurii Humanitas, pentru frumusețea standului un spațiu gratuit la tîrgul său, iar societății Arcadia un spațiu suplimentar. Dacă ar fi să caracterizez eu tîrgul, i-aș zice : un tîrg organizat profesionist.

De asemenea, se poate spune că a fost un tîrg al tinerilor. Mulți din echipă au fost tineri. Implicați voluntar, dacă vreți cum au fost studenții de la Arte Plastice, clasa graficianului și profesorului Mircea Dumitrescu, ale căror lucrări au fost din plin apreciate în special de participanții străini. Sau cei de la Academia de Poliție, care au avut sub supraveghere tîrgul — au fost impecabili, după cum au observat și străinii. Vorbind limbi străine, acționînd cu discreție, deci acești tineri s-au integrat perfect. Ați putut vedea că din zecile de mii de oameni care ne-au vizitat în aceste zile, majoritatea au fost tineri. Dornici să privească, să citească să cumpere. Acestea au fost bucuriile.

Mi-am dorit ca tîrgul să nu fie static. Și ați văzut cum într-o parte dădea autografe Părintele Galeriu, în alta era o conferință... adică tot timpul se întîmpla ceva și nu știai ce să alegi.

— Cred că aceasta și deosebește tîrgul nostru de altele. Aici a primat cultura, dragostea pentru cultură și carte, față de elementul comercial.

— Exact. Dacă voi mai organiza eu acest tîrg, sau alții care o vor face, aceasta este lucrul de care trebuie ținut seama : tîrgul trebuie să fie un eveniment cultural.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Moartea este ceva care se întîmplă totdeauna altora

De nenumărate ori m-am întrebat, așa cum s-au întrebat și alții, cine trebuie să trăiască într-o lume în care nu pot trăi toți. Ecourile interogației se aud mereu mai clar. Vin de pretutindeni. Halucinant. În Africa sud-sahariană, sute de mii de umbre așteaptă resemnate moartea.. În centura foamei dispar zilnic zeci de mii de copii... Datele reci nu mai impresionează pe nimeni. Deocamdată. Probabil nu peste prea mult timp săracii sudului se vor revolta și vor sufoca nordul. Acest nord afluent are alte spaime. Firește, îl obsedează moartea. Dar nu a populațiilor, ci a indivizilor. Îl revoltă moartea fiecărui copil, fiecărui bătrîn. Știe că poate prelungi viața oricui, pînă în zona nefirescului. Prețul îl interesează mai puțin. Vrea să demonstreze sau să-și demonstreze că a creat o tehnologie «imposibilă» capabilă să învingă moartea. Și reușește, deseori. Dar speranța de viață a atins limite incredibile și numărul bătrînilor se amplifică, al bătrînilor cu toate neliniștile lor, cu tulburările lor ireversibile... Spre un sfîrșit pe care îl simt mereu mai aproape pe care îl acceptă resemnați sau pe care îl resping revoltați (moartea este ceva care se întîmplă întotdeauna altora).

Mai curînd sau mai tîrziu, medicina înțelege că jocul s-a terminat. Bolnavul va părăsi sala de terapie intensivă spre cea de terapie paleativă. Atunci știe că a venit momentul să plece. Fiecare dintre cei ce vor porni la drum, o va face în felul lui. Toți vor fi însă singuri, ei și lumea lor de spaime, atunci cînd aveau nevoie mai mult ca oricînd de un suport. Medicii sînt departe. Misiunea lor s-a terminat. Poate veni un preot. Și el grăbit...

Se moare greu, deseori, după nesfîrșite luni sau ani de dureri imposibil de controlat. Cine a spus oare că există un lucru mai cumplit decît moartea — durerea ? Ea te umilește. Și prăbușit, fără nici o speranță, bolnavul cere medicului ultimul ajutor, vrea să termine cît mai repede. Nu o poate face singur și nici nu știe cum. Se poate sinucide, dar nu are cu ce și îi este teamă. Medicii legați de jurămîntul hipocratic așteaptă indferenți ineluctabilul final. Din cînd în cînd, presa relatează revoltată eutanasierea unui bolnav terminal. Este vorba despre eutanasia activă. Eutanasia pasivă — abandonarea bolnavului — face parte din medicina cotidiană. Și nimeni nu protestează cînd bolnavul nu mai este tratat de fapt este supus unui tratament minim (mă voi întoarce de mai multe ori asupra acestei teme obsedante).

Ceva se schimbă însă... Privesc uimit datele raportate de Institutul pentru asistență medicală socială din Rotterdam — o lungă cercetare începută în 1984 și terminată șase ani mai tîrziu. În fiecare an mor aproximativ 98 000 de oameni (sînt excluse morțile brutale). Dintre ei, ceva mai mult de jumătate «beneficiază» de un ajutor medical care le scurtează viața. Două dintre ele mă surprind : sinuciderea asistată medical și eutanasia activă. 5 la sută dintre bolnavi cer insistent moartea... O cer pentru că suferințele sînt insuportabile și toate speranțele s-au epuizat. Cu acordul familiei, medicul se supune ultimei dorințe a bolnavului. Se adaugă necesar și avizul comitetului local de bioetică.

Alți 400 de bolnavi s-au sinucis asistați de medicul lor.

Multor, foarte multor bolnavi, li se administrează medicamente care scurtează cu ore sau zile durerile. Nimic nou. În serviciile de îngrijiri finale, acolo unde există, bolnavilor li se fac injecții cu morfină. Vine ultima liniște...

Olanda sparge din nou canoanele medicinii. Toleranță, a acceptat concluzia că terapia trebuie să înceteze cîndva și că bolnavul va pleca oricum. De ce să prelungească o viață terminată ? Nici un miracol nu mai este posibil. Deocamdată Olanda este singură.

În sondajele de opinie, de pretutindeni, cei mai mulți medici rămîn credincioși menirii lor sacre — prelungirea vieții pînă la limitele ei firești. Comitetele de bioetică, îndeosebi Comitetul francez de etică, și-au expus clar punctul de vedere : eutanasia activă nu face parte din medicină. Este imorală. Datoria medicului este de a proteja viața. În S.U.A. un «plebicist» sugera că majoritatea populației se opune eutanasiei. Rezultatul nu este, totuși, concludent, deoarece majoritatea celor ce au votat au fost tineri. Din rațiuni, probabil nu prea greu de descifrat, bătrînii au refuzat să-și spună punctul de vedere.

Discuțiile vor continua. Nu cu prea mult timp în urmă în Parlamentul Europei, reprezentantul Olandei cerea legiferarea eutanasiei active. S-au găsit apărători... și Parlamentul, speriat, a amînat votarea moțiunii. Spiritul nostru nu este pregătit să accepte idei atît de șocante. Ne înspăimîntă posibilitatea abuzurilor, nimeni nu a uitat lecția nazismului și nu vrea s-o uite.

Ce se va întîmpla însă mîine ?

C. MAXIMILIAN

UN GENETICIAN PRIVEȘTE LUMEA

O premieră senzațională

TESTUL BIOENERGETIC EFECTUAT DE REVISTA „MAGAZIN"

La doar două săptămîni de la efectuarea testului propus de vindecătorul basarabean, I. L., pentru perioada 25—29 mai anul curent, și difuzat în revista noastră, acum ne aflăm în situația unei prime evaluări grație răspunsurilor primite la redacție. Din cele mai bine de o sută de răspunsuri, reușita testului transpare cu claritate. Într-un număr viitor al revistei vom dedica un spațiu mai amplu acestui test prin răspunsurile primite. Ne facem o datorie din a menționa că acel test telepatic și bioenergetic constituie, după cunoștința noastră, **o premieră mondială** (dar fără să putem efectua o cercetare exhaustivă) ! De influența testului au beneficiat cei care l-au urmat întocmai de pe întreg cuprinsul țării. Rezultatele sînt excepționale, le vom ilustra în paginile revistei noastre în cîteva numere Le mulțumim tuturor celor care ne-au scris despre reușita testului, aducîndu-ne dovezi indubitabile asupra efectelor telepatice și bioenergetice de care au beneficiat.

Pînă la descrierea efectelor, am fost rugați să-i solicităm vindecătorului basarabean și alte amănunte decît cele oferite în convorbirea anterioară. I-am cerut așadar să-și amintească despre vindecările efectuate la București...

— Îmi amintesc cu plăcere — ne spune I. L. — despre unul din primele cazuri din București, cînd mă aflam la un prieten, medic. El primise un telefon de la o bătrînă care avea niște suferințe mari și cerea un consult de urgență. La propunerea prietenului meu, am continuat eu convorbirea telefonică cu bătrîna bolnavă, efectuînd de fapt, fără ca ea să știe, un tratament telepatic prin telefon. Spre surprinderea bătrînei bolnave, rezultatul a fost atît de neașteptat încît cuvintele ei de uimire nu mai ajungeau ca să exprime tot ce simțea în acel moment. A doua zi m-am dus la ea pentru a o ajuta în unele suferințe de care se plîngea mai demult. Era prima oară cînd o vedeam pe bătrînă. Dar, printre altele, mi-a spus că este și foarte tristă din cauza unei flori de cameră, care începuse să se vestejească. Am făcut deci tratament și florii respective, prin bioenergie. A doua zi floarea a reînviat !

— Numeroși cititori doresc să vă contacteze, vor să afle despre modul în care se poate înlătura o suferință prin mijlocirea telepatiei...

— Voi adăuga la cele spuse în convorbirea anterioară, în care am propus și testul, puține lucruri. Atît cazurile prin telepatie, cît și cele prin contact direct le încep printr-o identificare cu cîmpurile bioenergetice ale pacientului. Această identificare mă ajută să fiu în permanență în starea și schimbările care au loc în organismul pacientului. Urmează după acestea o deplină dăruire de sine prin propriul meu cîmp bioenergetic.

— Ce înseamnă dăruire de sine cînd este vorba de un tratament bioenergetic, sau mai ales prin telepatie ?

— Dăruirea de sine înseamnă să-i dau omului din ceea ce pot și am eu, în direcția în care are el nevoie. Deci eu răspund bioenergetic unor necesități ale pacientului meu. Răspunsul meu la acele necesități poate fi plăcut sau dimpotrivă, destul de dur !

— Din practica pe care o aveți la ora actuală obiectivată și certă, care sînt maladiile beneficiare ale potențialului bioenergetic ?

— În loc de a da o listă cu maladii, cum doriți d-stră, eu vreau să ocolesc așa ceva, de aceea îngăduiți-mi să spun doar atît : Mila și îndurarea lui Dumnezeu sînt prea mari și întotdeauna trebuie să avem nădejde !

(Va urma)

ION ȚUGUI

incursiune în paranormal

A VEDEA AURA ȘI VIZIUNI EXCEPȚIONALE

Încheiam episodul anterior al dosarului paranormal comunicat de profesoara O.D. din Piatra Neamț cu descrierea unei dedublări vizualizate și cu senzația de frică și de întuneric. Fenomenul este bine cunoscut în literatura dedicată domeniului, faptul surprinzător ni se pare a fi, însă, acela al curajului tinerei profesoare de a efectua un experiment fără o inițiere riguroasă și sub controlul unui inițiat. De aceea consider că rezultatele experimentului sînt ieșite din comun, ele făcînd parte dintr-o antologie a excepțiilor, dovedind un potențial bioenergetic și vizionar cu totul remarcabile. Să-i urmărim în episodul acesta revelațiile și perfecta adecvare a persoanei la universul transcendental :

„După aproximativ o lună era să mi se întîmple încă o dată acest lucru straniu, (este vorba de extracorporalizare !), însă m-am ridicat repede și fenomenul nu s-a produs. La cîteva săptămîni după această primă extracorporalizare (descrisă în episodul anterior în revista noastră), am constatat că, dacă mă concentrez într-un anumit fel, pot vedea aura care înconjoară corpul omenesc. Fiecare om o are de altă nuanță, deși cel mai des este de un galben foarte deschis și palid. La mine am observat că în mod normal este de un verde crud, strălucitor, iar în zilele în care nu mănînc carne, este verde turcoaz. Odată am privit aura unei persoane care în acel moment era foarte preocupată de ceva : partea superioară a aurei se risipea ritmic, cam așa cum iese fumul în prelungirea unei flăcări. Zilele trecute am avut ocazia și curiozitatea să privesc în acest mod corpul neînsuflețit al unei rude decedate din cauza unei ciroze. Nu mică mi-a fost mirarea cînd am văzut la circa 10 centimetri de corpul decedatei o aură cenușie, mată. Credeam că acest biocîmp e specific doar organismelor vii. Nu înțeleg de ce la trei zile de la deces am perceput acea aură distantată de corp..."

Ne îngăduim aici o scurtă paranteză : Comunicarea fenomenului este într-adevăr excepțională. Am reținut amănuntul cu precădere deoarece el trebuie să dea de gîndit specialiștilor în domeniul bioenergetic, dar nu numai lor. Este tulburător faptul că la o persoană decedată apare acea aură descrisă mai sus. Pornind de la acest fenomen absolut cert ca veridicitate și obiectivare, nu ne rămîne decît să ne întrebăm dacă murind, murim cu adevărat ! Altfel spus, de fapt cînd anume murim, de vreme ce și după moartea cornului, apare o aură de o nuanță diferită de aceea percepută la corpurile vii ? Oprim aici întrebarea cu speranța că totuși există un răspuns...

„Într-un alt caz — continuă interlocutoarea mea din Piatra Neamț —, aflîndu-mă lîngă o colegă i-am privit cîteva zeci de secunde mîna pînă cînd mi-a apărut un biocîmp indigo. Mi-a spus că în acel moment începuse să o doară degetul mic, apoi încheietura, durerea dispărînd după ce mi-am luat privirea de pe mîna ei. Și iarăși nu înțeleg cum și de ce i-am provocat privind-o doar, acea durere ?

Fenomene stranii mi s-au mai întîmplat, dar acum aș vrea să mă refer la doar două vise. Primul face parte dintre acelea pe care eu le numesc ciudate, și s-a produs în noaptea de 8 spre 9 aprilie (anul curent). Se făcea că stăteam în fața unui bărbat cu păr lung, barbă și mustață al cărui cap ocupa tot cîmpul meu vizual. Din ochii lui, de culoare albastru deschis, izvorau două spirale de lumină aurie spre mine. Spiralele erau asemănătoare resturilor rămase de la ascuțirea unui creion. De notat că la o săptămînă de la acest vis am început să văd aura oamenilor ! N-am fost niciodată o mistică, dar de la un timp încoace am început să-mi revizuiesc concepțiile. Mai ales din noaptea de Înviere din anul 1990, cînd l-am visat pe Iisus răstignit și plin de zgîrieturi. Ei îi îmbrățișam genunchii iar El îmi spunea că Biblia e cenzurată, că a fost supusă la mult mai multe chinuri decît scrie în Biblie. Atunci, revoltată, l-am întrebat de ce îndură și suferă de două mii de ani ? A început să vorbească repede, însă nu mai înțelegeam ce spune și m-am trezit...

Al doilea vis este premonitoriu. l-am visat în 1987, cînd eram în anul III de facultate. Am visat că eram în orașul meu natal la o manifestație. Totul era exact ca în realitate, doar clădirea Muzeului de Istorie era în vis în Sala Palatului din București. În loc de ferestre, avea un imens ecran pe care se proiecta imaginea lui Ceaușescu vorbind și gesticulînd. Deodată lumea a început să tipe iar eu am scos un pistol ! Și am început să trag în imaginea de pe ecran ! Oamenii strigau că a murit, iar eu, în vis, nu pricepeam cum l-am omorît dacă am tras într-o imagine de ecran ? Cu toate acestea am început să fug spre casă, să le spun alor mei ce făcusem ! Am povestit atunci colegilor de cameră visul și au rîs. Nimeni nu accepta ideea măcar, că așa ceva se va întîmpla. Peste doi ani visul s-a adeverit, evident, altfel decît îmi apăruse mie scena. Dar premoniția la vremea respectivă a fost cît se poate de corectă...".

În încheierea mărturisirilor, interlocutoarea noastră ne comunică următoarele : „Tot ceea ce doresc este să aflu de ce unii dintre noi avem asemenea particularități iar alții nu ? Și cum putem să-i ajutăm pe oamenii în suferință în cazul în care avem puterea de a o face ? Nu pot crede că aceste înclinații spre paranormal le avem așa, pentru amuzamentul nostru sau ironia celorlalți !".

Nici eu nu cred, de aceea am și făcut cunoscute revelațiile în două episoade. Îmi îngădui deocamdată doar o observație care spor să întrunească și consimțămîntul multor cititori : Este necesar să facem cunoscute misterele, pentru că ele fac parte din viața noastră, iar a le ascunde, înseamnă a ne spori ignoranța și a ne autocenzura acele dimensiuni ale ființei ce nu pot fi măsurate în metri sau în alte unități de măsură. Accesul la o largă cazuistică a misterelor este necesar pentru ca cei aleși dintre noi, oamenii înzestrați cu har și capacitate, să poată descifra cîndva tainele propriei noastre vieți sufletești, sensul înalt al sufletului, ideea de nemurire și adevărurile dimensiunii transcendentale în care sîntem cuprinși. Dar, în primul rînd, prin explicarea unor fenomene, ne putem apropia prin credință și revelații de Dumnezeu...

ION ȚUGUI

Întîlnire cu spiritele independente

„SUFLETUL NU E ÎNCHIS ÎN CORP CA O PASĂRE ÎN COLIVIE"

Ați aflat povestea micuței Silvia. Vor urma și alte întîmplări, cel puțin la fel de incredibile. Cu toate acestea ele sînt înregistrate în documentele Institutului Brazilian de Cercetări Psihobiofizice, verificate și studiate ca orice alt fenomen care se constituie ca obiect de interes al științei. Oricum, în acest context nu este poate lipsită de interes o observație dintr-un volum care a făcut epocă la vremea lui, „Cartea Spiritelor" a lui Alain Kardec scrisă la 1847 : „Sufletul nu e închis în corp ca o pasăre în colivie. Radiază în toate direcțiile... Sufletul are două învelișuri : primul, cel interior, este de lumină și are o natură subtilă — se numește perispirit ; celălalt, grosolan, material, greu este corpul nostru. Sufletul se află în centrul celor două învelișuri ca sămînța în miezul fructului.

După moartea trupească, perispiritul conținînd sufletul, se separă de corp. Timpul de care are nevoie pentru aceasta depinde de la om la om. Cu cît sufletele noastre sînt mai legate de materie — la propriu și la figurat — cu atît mai greu le vine să-l părăsească... Afară din corp, reținînd totuși unele din trăsăturile sale, spiritul este bine venit în lumea din care provine, unde are ocazia să revadă toată viața pe care a trăit-o și să hotărască singur ce formă va lua următoarea sa încarnare în înveliș omenesc..." Uneori decizia aceasta poate fi surprinzătoare. Cum s-a întîmplat cu Tina și Karen...

Tina este avocat în Araraquara și, spre deosebire de Silvia, a fost capabilă să-și amintească amănunte din viața ei anterioară chiar și cînd nu mai era copil, în 1970, cînd avea 30 de ani.

Rareori oamenii își amintesc numele anterioare. Ea se numea Alex, probabil de la Alexandra. Trăia la Vichy, unde ducea o viață liniștită. Își amînteste și astăzi ziua cînd a fost ucisă :

«Nu cred că era cineva acasă în ziua aceea, căci ușa am deschis-o eu. Ziua era noroasă și cred că era zece dimineața. A intrat un soldat. Purta cască, o uniformă verde-olive și ceva care semăna cu o armă. A îndreptat-o spre mine și a tras în inimă. Am cerut apă înainte de a muri, dar nu-mi amintesc dacă mi-a dat. M-am văzut apoi zăcînd pe spate, dar nu era sînge în jurul meu... Am fost adusă la Araraquara într-o mașină străine, ca fuselajul unui avion care nu avea însă aripi. Mai erau doi oameni în echipaj și încă un pasager care a coborît la Sao Paulo, (la 175 mile de Araraquara)...

Cei din navă purtau haine ce aduceau cu halatele doctorilor. Cînd am ajuns în fața casei unul din ei mi-a spus : „Tu rămîi aici". N-am înțeles cum am coborît, dar îmi amintesc cum am stat pînă au plecat. Era un vehicul alb, ca un avion fără aripi și roți. Nu făcea nici un zgomot. Eu purtam o haină albă, lungă și încă arătam ca o fetiță de 15 ani. Am intrat în casă, luminile s-au stins... nu știam ce caut acolo și nu-mi pot aminti nimic pînă la vîrsta de doi-trei ani...»

Inutil să mai spunem că descrierea pe care o face casei și împrejurărilor în care s-a născut (de care, evident, nu avea cum să știe !) sînt integral confirmate de membrii familiei. Ce ar mai fi de adăugat este că Tina are pe corp două semne din naștere. Pe piept, în stînga, și pe spate, în același loc. Corespunzînd punctelor prin care ar fi putut foarte bine intra și apoi ieși glonțul ucigaș...

...Și Karen are un semn din naștere. Observat chiar din ziua cînd a venit pe lume, în septembrie 1953, la Sao Paulo, pentru prima oară de către bunica ei. Care avea să fie foarte fericită de nașterea sa. Căci Karen era însăși sora sa, Clara...

Karen a fost ucisă la 8 noiembrie 1944 în timpul unui raid aerian la Viena, cînd clădirea în care se ascunsese a fost lovită de o bombă. Era împreună cu fiul său, care a supraviețuit și a putut relata că atunci cînd și-a revenit a văzut-o pe mama sa rănită de moarte în două locuri la cap, restul corpului fiind nevătămat. Puțin înainte de a se naște Karen bunica era cu familia în sufragerie, cînd a văzut-o clar pe sora sa Clara în spatele scaunului pe care ședea ginerele său. Nașterea copilului întîrzia. Clara i-a spus surorii sale : „Nu-ți face griji cu mama. Totul va fi bine. Copilul trăiește și se va naște la 11 septembrie. Va fi de sex feminin. Fetița aceea voi fi eu, sora ta, care mă voi reîncarna ca propria ta nepoată."

Nimeni altcineva n-a mai văzut scena. Inutil de spus că data nașterii a fost respectată !

Deși întîrziată, nașterea a fost normală. N-a fost nevoie de forceps. Dar primul lucru pe care l-a observat bunica la naștere a fost semnul roșu pe osul parietal și un al doilea semn pe cel occipital, chiar deasupra gîtului. Semnele erau exact acolo unde le indicase fiul Clarei ! Primul a dispărut cînd Clara avea un an, al doilea a rămas. Este perfect vizibil sub păr și apare într-o fotografie făcută de cercetătorii de la Institutul amintit, cînd Karen avea 16 ani.

Karen a crescut ca un copil normal, fără prea multe amintiri din viața ei trecută. Doar o mare dragoste pentru bunica ei. Pe care o tratează mai curînd ca pe o soră... Cum s-ar spune, cînd membrii unei familii se reîncarnează între ei, e semn că se vor înțelege bine împreună !

MIHAELA DOROBANȚU

stirea de VECHE

ALESSANDRA ŞI INEVITABILUL

Alessandra Mussolini — pentru cei care, eventual, n-au auzit încă nimic despre această superbă italiancă a timpurilor noastre (şi a celor viitoare, nu ni se pare exclus) — este nepoata Ducelui. Sau **NEPOATA**, cum vreţi, cu majuscule şi aldine. Descendenţa de drept. Inteligentă, talentată, deşteaptă, fără nici un fel de complexe — «trecutul este trecut», afirmă ea, sentenţios — m-am şi născut, de altfel, de-abia în anii '60. La peste două decenii după «dispariţia» lui, Benito Mussolini, firesc — iar despre trecut, altă aserţiune la modă, nu s-a spus încă totul ... Istoria obligă la reevaluări permanente, se scrie şi se rescrie ... Deci, nu întîmplător, ne mai mărturiseşte frumoasa Alessandra, **„am ţinut cu tot dinadinsul ca ziua nunţii mele** (o splendidă zi din toamna lui 1989, parcă a fost ieri !) **să coincidă cu aniversarea unui eveniment absolut memorabil pentru destinul Italiei moderne : ziua în care Ducele a pornit «Marşul asupra Romei», marele marş victorios"**. Declaraţii nu totdeauna subtile, dar care «bat» departe. Îi aparţin ? Ce importanţă are? Ca o bună actriţă ce este, Alessandra îşi face bine rolul. Îi trăieşte efectiv, replicile ei au o naturaleţe încîntătoare, cucereşte prin francheţe şi printr-o brutalitate spontană, care, femeilor frumoase li se coleză pe coapse, pe sini, pe tempermanent, mai ales, iar managerii ei (inclusiv scenariştii, regizorul, pictorul de decoruri şi semnatarii dialogurilor) îşi cunosc excelent meseria. Fotografiile tinerilor căsătoriţi, cele făcute la nuntă sau, dacă vreţi, cele din ziua memorabilei aniversări a Marelui mars — aşa cum au apărut în „Paris Match", iar fotografiile din „Paris Match" au o anume excelenţă ! — ne-ar scuti aproape de orice comentariu. Albul imaculat al rochiei de mireasă, ca şi uniforma de căpitan a mirelui, meritau toţii banii. Oricît s-ar fi cheltuit, nu ni se pare mult. Şi unde să facă tinerii căsătoriţi primul drum, dacă nu la casa natală a celui ce a fost Ducele, acolo unde în fiece an, de ziua marii aniversări, are loc pelerinajul nostalgicilor partizani ai trecutelor fascii (de unde etimologic şi cuvîntul fascism), tineri şi bătrîni, dar tineri tot mai mult, în austerele lor cămăşi de un negru intens. Şi ce să le spui de ziua nunţii tale acestor minunaţi pelerini ? Nimic mai puţin vinovat, decît să-i asiguri — să le promiţi solemn — că dacă vei avea un copil, un băieţel, îl vei numi ca pe marele Duce : Benito. «Vivat Alessandra !», au replicat ei şi «Vivat viitorul Benito, strănepotul de mîine...»

■

În 1989, în toamnă — noi încă nu ştiam, dar scenaristul ştia, iar regizorul făcuse demult decupajul — noul partid italian de extremă dreaptă nu-şi legase încă destinul, pe faţă, de indiscutabila charismă

a Alessandrei, dar această desfăşurare devenise inevitabilă. Programul noului partid ? Ce ar fi putut să dezvăluie, cuceritor, programul, şi cum ar fi putut să rivalizeze, ca atracţie, cu un fapt eminamente de viaţă ? Maria Scicolone, mama Alessandrei, nu era alta decît sora cunoscutei actriţe Sophia Loren. Succesul era garantat. În locul unei fotografii învechită de timp, fie şi încărcată de istorie, dar invitînd la tragice rememorări, s-a preferat desigur o fotografie a seducătoarei Sophia Loren, din anul 1965, cu Alessandra-bébé, ţinută strîns în braţe. Faptul că la căsătoria Alessandrei, în 1989, Sophia Loren n-a mai participat, poate avea diverse explicaţii. Ori o fi fost prea ocupată, ori, poate, cine ştie, descendenţilor lui Carlo Ponti nu le place să riste...

Prinţul consort, alesul Alessandrei, frumosul căpitan Mario Floriani are şi el o biografie bine pigmentată romantic : Mario Floriani căpitan vamal, ca profesie, este cel care, în timpul unei periculoase escapade pe mare a Alessandrei, a salvat-o de la înec. Atunci s-au cunoscut, salvatorul îndrăgostindu-se imediat de Alessandra, iar aceasta din urmă, intuind în actul salvării un semn ceresc : providenţa hotărîse să-i unească pe veci şi, după cîte ştim, nici n-au divorţat între timp. Căsătoria a fost, de bună seamă, magnifică, dar succesele electorale ale viitorului partid de extremă revanşardă, cu Alessandra în frunte, nu erau încă integral asigurate. Mai trebuia ceva... Şi acel ceva fascinant trebuia să-l instituie luna de miere a mirilor, cu frumoasa lor călătorie de nuntă. «Regizorul» mai pregătise două-trei lovituri... Aşa că, parafrazînd vechiul „Ţineţi minte trei cuvinte/Garda merge înainte...", vom spune : „Ţine minte pîn'la moarte — regia zburdă mai departe..."

■

N-avem nimic cu Alessandra, să fim bine înţeleşi, nu încercăm nici un fel de prejudecăţi faţă de sorgintea ei mussoliniană, părinţii nu ni-i alegem, bunicii nu ni-i putem contesta, şi nimeni n-ar avea dreptul moral să-i impute lui Romano Mussolini, un pianist de bar, care excelează în jazz, fiul Ducelui, că şi-ar fi crescut fiica în cultul şi adorarea celui ce a fost marele ei bunic...

Faptul că o parte a lunii de miere au hotărît să şi-o petreacă la o mînăstire din inima Sinaiului, — că Alessandra ar fi declarat public că adoră Israelul (dialoghiştii, autorii de replici ştiu ei foarte bine ce ştiu) şi că va turna într-un film israelian, „Drumul spre Ein Harod", nu ne impresionează... conjuncturа obligă ! Renunţînd la ţinuta ei vestimentară, creată în ideea că tot ce e frumos merită să se vadă, Alessandra n-a ezitat, de astă dată într-o ţinută sobră, să se ducă la Zidul Plîngerii din Ierusalim. Pentru cine şi ce s-a rugat în acea clipă de taină, nu ştim. Şi nu rugăciunea rostită, poate, la Zid o să reînvie fantasmele... Nu de fantasme am avea să ne temem ! Ci de cei vii, de pelerinii tineri, de bluzoanele negre ale disperării timpului nostru. Extremismele noi nu se nasc din amintirile vechi. Extremismele îşi au o sorginte socială. Şomajul de proporţii, inevitabila debusolare a unui mare număr de tineri, în vest ca şi în est, relansează atît Frontul Naţional Le-Penist, grupările neonaziste germane, cît şi noile fascii italiene, cu aparent nevinovatele lor (încă) denumiri. Le Pen ca şi Alessandra Mussolini, sînt doar personalităţile charismatice cu care se defilează.

■

Mult înainte de reunificarea Germaniei, atunci cînd Estul încă contesta reunirea iar Vestul o aborda cu destule rezerve, Henry Kissinger, într-un discurs celebru, formulase ideea aceptării — de facto şi de jure — a tot ceea ce, vrem sau nu vrem, este **inevitabil**. Inevitabilul, în planul evenimentelor, atît cît e, şi acolo unde e, se produce şi se măsoară după înseşi legile lui. Nu ne rămîne, spunea Kissinger, decît **să învăţăm să trăim cu inevitabilul...** În măsura în care desigur, există şi eşecuri inevitabile şi resurecţii inevitabile, controlate în substanţă de înseşi dramele obiective ale lumii moderne. **Trebuie doar să ne regîndim reacţiile**, mai spunea, **în funcţie de acest inevitabil**. Explozia delincvenţei şi expansiunea consumului de droguri, criza morală, ca fenomen social şi parte relativ vizibilă a unui apocalips în plină desfăşurare, cît şi apariţia partidelor extremiste, odată cu glisarea spre dreapta a unui electorat deziluzionat de «bunele intenţii» ale guvernanţilor — ţin de inevitabil. Alessandra ar fi putut să fie urîtă, să fi rămas o fată bătrînă, iar scenariştii, prudenţi, să nu fi agitat numele Ducelui. Pericolul nu ţine însă, de genealogie, (e şi aici, mai persistă, o veche prejudecată) ; mai mult chiar, fantasmele trecutului, dezagreabile şi periculoase, pot avea şi meritul, uneori, de a alerta sistemul nostru imunitar. Alta ar fi problema... **Cum să convieţuim cu inevitabilul, dacă este, într-adevăr, inevitabil ?** ! Şi, în ce măsură, încetînd să ne împotrivim unui «aproape inevitabil», nu-i grăbim inserţia în viaţă şi-i confirmăm aparenţa de „absolut inevitabil" ?

DOREL DORIAN

PROCESUL LUI COLUMB

Sîntem în miez de an 1992. Privind harta lumii, un copil versat în întrebări sîcîietoare şi pierdut în hăţişurile curiozităţii v-ar putea chestiona astfel : de unde vine numele de Columbia pentru ţara respectivă ? Iar adultul, fără să răsufle, răspunde : de la Cristofor Columb. Dar bine, reia puştiul atacul, Cristofor Columb a descoperit America, nu doar ţara asta !

Considerînd că acest dialog poartă însemnele autenticităţii, trebuie să remarcăm, fără doar şi poate, spiritul justiţiar al inocenţei gînditoare, apetitul pentru dreptate — atît de precoce la om. Într-adevăr, dacă anul 1992 este, la nivel planetar, anul aniversării semimilenare a descoperirii Americii de către Columb (Cristobal Colon), ne-am putea întreba şi noi cum de posteritatea „amiralului ghinionist" a fost atît de nedreaptă cu el ? Dacă cele două continente de peste Atlantic s-ar fi numit Columbia, probabil că sărbătorirea acestui eveniment epocal ar fi avut alte rezonanţe simbolice şi ar fi fost mult mai emoţionantă pentru familia marelui descoperitor.

Pornită să abordeze probleme de dreptate, gîlceava noastră îl declară pe Cristofor Columb drept unul din cei mai nedreptăţiţi oameni făuritori de istorie. Deşi convins după prima sa expediţie că a ajuns în „Indii", deşi a fost primul european care a traversat Oceanul Atlantic în zona subtropicală şi tropicală a emisferei nordice, deşi a străbătut în lung şi-n lat Marea Caraibilor şi a început descoperirea Americii Centrale şi de Sud, deşi nu i-a rămas nimic necunoscut în Arhipelagul Bahamas, deşi, deşi, deşi... numele Lumii Noi avea să-l dea Amerigo Vespucci.

În acel moment al istoriei universale, cînd în celebra lucrare „Introducere în cosmografie" (1507, avînd printre autori

gîlceava IDEILOr

pe Martin Waldseemüller) apărea pentru prima oară termenul de America sau Lumea lui Amerigo, atunci ar fi trebuit să se declanşeze procesul Columb contra Vespucci. Trecuse numai un an de la trecerea în eternitate a descoperitorului. La 20 mai 1506, Columb a murit la Valladolid într-un perfect anonimat, doar fiii săi (în special Diego, Hernando doar un copil pe atunci) luptîndu-se pentru drepturi materiale şi de titlu obţinute de la „regii catolici". Dar Isabella de Castilia murise, iar Ferdinand de Aragon nu mai dorea să discute despre drepturile şi privilegiile urmaşilor, ci doar despre cuantumul din veniturile de peste ocean.

Ne-ar plăcea, deci să ne imaginăm un fantastic proces al lui Columb împotriva istoriei, împotriva unor cartografi amăgiţi de scrisorile în care Vespucci îşi descrie descoperirile. Ar fi un proces planetar care, deşi după jumătate de mileniu, ar aprinde cu înfrigurare spiritele justiţiare şi ar aduce în faţa unei Curţi internaţionale un duel temeinic de argument, iar teribila afirmaţie că „istoria nu face cadouri" şi-ar pierde, poate, esenţa. Imaginaţi-vă că la capătul deliberărilor judecătorii dispun schimbarea numelui de America în cel de Columbia ! S-ar rescrie toate hărţile lumii, într-o gigantică frenezie a dreptăţii care s-a făcut la marea aniversare, descoperitorului. Acest triumf al dreptăţii nu ar minimaliza meritele lui Vespucci şi ar mai atrage atenţia asupra unei gafe a cartografilor de acum 500 de ani : numele unei descoperiri preia numele şi nu prenumele probabilului descoperitor. Căci o lacună de fond constă şi în faptul că Lumea Nouă nu s-a numit Vespuccia, după numele de familie al navigatorului ! De altfel, norocosul Amerigo ar fi început să-şi scrie prenumele cu „c" în loc de „g" şi cu doi „r", după numele băştinaşilor americos din Nicaragua. Ce nu face omul pentru glorie ? Dar dreptatea în familia Columb este o poveste lungă care...

PAUL IOAN

(Va urma)

● **PERICOLUL IERNII NUCLEARE EXISTĂ.** Deşi cele două superputeri ale lumii — SUA şi Rusia — au păşit hotărît pe calea eliminării mijloacelor de distrugere în masă — reputaţi oameni de ştiinţă, precum Carl Sagan (director al Laboratorului de paleontologie la Universitatea Cornell) şi Richard Turca (profesor de ştiinţe ale atmosferei la Universitatea Californiei din Los Angeles), nu încetează să avertizeze lumea asupra posibilei tragedii a omenirii care nu va fi alta decît iarna nucleară. Impactul climateric al unui război nuclear ar provoca un cataclism ecologic pe scară planetară. „Dintre toate pericolele care ameninţă specia umană, războiul nuclear şi iarna nucleară sînt cele mai grave", afirmă cei doi reputaţi oameni de ştiinţă. Sabia lui Damocles asupra omenirii, reprezentată de circa 60 000 de arme nucleare, rămîne o ameninţare terifiantă.

● **CU ENERGIE ELECTRICĂ.** Firma „Nissan Motors" a pus la punct un automobil electric care se reîncarcă în numai un sfert de oră. Este un record copleşitor în comparaţie cu performanţa prototipului lui „General Motors" care solicită un timp de încărcare de opt ori mai mare. Modelul japonez — „Future Electric Vehicle" (FEV) va putea parcurge o distanţă de 160 km cu peste 72 km/h. Prototipul american poate parcurge 200 km cu 88 km/h, dar la drum mai lung acesta va fi nevoit să stea mai multe ore la alimentarea cu „carburant" electric.

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

● **47 DE ZBORURI ÎN 10 ANI.** Fiecare navetă spaţială americană — Columbia, Discovery, Atlantis şi Endeavour (ultima a înlocuit-o pe „Challenger", dispărută într-un tragic accident) — a fost concepută pentru a îndeplini circa 100 de misiuni. Nu este vorba de înlocuirea acestor „cargouri spaţiale", ci mai degrabă de perfecţionarea lor. Cele patru navete au de îndeplinit în anii acestui secol şi cel următor importante misiuni cu caracter ştiinţific, dar şi militar.

● **„ZEUS" VA STINGE INCENDIILE !** În cursul verilor caniculare mari suprafeţe de păduri se aprind şi sînt distruse, cu toată intervenţia serviciilor specializate, inclusiv a mijloacelor aeriene de stingere — avioane-cisternă şi elicopter. „A împrăştia apa sub forma unui nor de picături minuscule ar putea fi o tehnică mai eficace în lupta împotriva incendiilor decît că arunci apa brusc, chiar şi în cantităţi mari", este de părere A. Koidonis, director al societăţii franceze „Zeus". Tehnica de „brumizare" concepută de respectiva societate va fi experimentată în cursul acestei veri Împrăştierea unui aerosol compus dintr-o puzderie de picături cu ajutorul unui turbo-tun,compus dintr-o pompă cu apă şi o turbină de aer. Pentru a se produce aerosolul, apa este trimisă în turbină.

● **LOCUINŢE INTELIGENTE, 2000** de locuinţe din oraşul francez Metz au fost dotate în consola de comandă „Domobox", care afişează consumurile (exprimate în franci) la încălzirea centrală, apa caldă şi rece pentru fiecare abonat. Şi tot „Domobox" programează nivelul încălzirii locuinţelor, îndeplineşte funcţiile de alarmă împotriva celor care încearcă să pătrundă cu forţa, dar şi de alarmă în caz de urgenţă medicală. Detectori instalaţi în punctele vulnerabile semnalizează producerea unui incendiu. Electronizarea locuinţelor în Metz se va extinde cu repeziciune pentru că „Domobox" permite o riguroasă gestiune a apartamentelor. Experimentul de la Metz reprezintă cea mai amplă operaţiune din domeniul domoticii care se aplică în Europa.

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

CUM JONGLĂM CU TIMPUL?

Unele femei aleargă disperate pentru că nu au suficient timp. Altele sînt mult mai senine. Extrem de puține dintre ele însă, știu să-l administreze cu brio. Afacere de temperament dar și de organizare. Există femei care în ciuda meseriei ăcaparante și a faptului că au o familie, au copii, au timp să vadă ultima premieră teatrală sau cinematografică, să citească și au timp chiar și pentru cel mai atrăgător restaurant. Figurativ pentru ele ziua durează mai mult de 24 de ore. Timpul este marea lor afacere. Există apoi categoria acelor femei care n-ajung niciodată la capăt cu ce și au propus. Ele au întotdeauna sentimentul că fac totul prost și la repezeală. De fapt, temperamentul este cel care-și spune cuvîntul. Nu putem uita categoria celor care nu fac totul perfect, dar nici nu dau lucrurile peste cap. Cu mici accese de furie reușesc să domine situația lăsînd orele să zboare cu activitățile care le fac plăcere și rezervîndu-și doar cîteva minute „corvezilor". Pe scurt a ști să-ți gestionezi timpul este o artă. Nici în acest domeniu nu există rețete miraculoase. Este vorba de temperament, de capacitatea fiecăruia de organizare și de vîrstă.

„Timpul este singurul capital al oamenilor ce poate fi cîștigat doar prin inteligența lor", scria Balzac. Pornind de la această „lege" s-a concluzionat că nu sîntem toți la fel de dotați. Un institut francez care studiază comportamentul uman a ajuns la concluzia că în ultimii 10 ani pentru 43 la sută dintre francezi timpul reprezenta un element de frustrare.

Datele problemei sînt simple, se grăbesc să ne liniștească cercetătorii : cum să facem ca cele 24 de ore să fie suficiente și pentru odihnă și pentru „idealul" nostru feminin, locuința, soțul, copiii ? Și în funcție de răspuns pot fi descrise mai multe tipuri de femei. Cea cu ochii pe ceas, cu urechea atentă la „tranzistorul" din cameră, cu capul plin de tot ceea ce nu trebuie să uite. Ea străbate apartamentul cu ceașca de ceai sau cafea în mînă, aranjează din mers îmbrăcămintea fiului, se spală pe dinți și se reîntoarce la bucătărie. În autobuz ar putea citi, dar nu, ea se întreabă ce a uitat să facă înainte de plecare. Ziua se scurge pentru acest tip de femeie cu sentimentul că orele sînt prea scurte. O soluție ar fi să ne luăm aliați pentru economisirea timpului, o linie complet automatizată de roboți, mixere, aspiratoare... Dar, dincolo de această soluție greu de realizat pentru noi, un sfat esențial : uitați amănuntele pentru a crește la maximum timpul petrecut într-un mod agreabil.

MERITĂ SĂ ÎNCERCAȚI

Vă simțiți obosită, crispată ? Vă obsedează gîndul că seara cu prietenii va fi ratată pentru că nu sînteți în formă ? Eroare. În doar cîteva minute vă puteți „reîncărca bateriile". Pentru a vă restabili echilibrul energetic este suficient să masați cîteva puncte esențiale în acupunctură. Urmărind linia sprîncenelor cu indexul veți descoperi o zonă ușor adîncită. Masați-o prin mișcări circulare apăsînd din ce în ce mai puternic. (foto 1).

În creștetul capului există o altă zonă ușor adîncită. Apăsați cu degetul ușor, cu mișcări circulare, de la stînga spre dreapta (foto 2). Prindeți umărul drept cu mîna stîngă, lăsînd celălalt umăr destins. Presați ușor cu trei degete lipite pentru a simți cum tensiunea musculară se eliberează încet (foto 3).

Prindeți antebrațul cu mîna stîngă (foto 4). Apăsați ușor mușchiul care se va relaxa încet, încet. Nu trebuie însă să apăsați cu brutalitate. Cu mîna dreaptă apăsați mușchii externi ai pulpei stîngi. Cu patru degete ale mîinii stîngi masați zona transversal (foto. 5). Masînd aceste puncte veți simți zona stomacului total eliberată de orice disconfort.

Cu pumnii strînși apăsați pe cele două adînciturî care se găsesc la baza rinichilor. Masați cu mișcări circulare din ce în ce mai ample, din mijlocul zonei spre exterior (foto. 6).

Cu degetele lipite urmărind traseul vertebrelor de la baza gîtului în jos masați apăsînd prin mișcări circulare, fără a forța. Recunoașteți că ați redobîndit un tonus excelent ?

Dosarele frumuseții

DISTINCȚIE ȘI RAFINAMENT

Spatele drept și picioarele frumoase dau farmec și feminitate... Dacă aceste elemente reprezintă un dar al naturii sînteți norocoase. Dar, ele pot fi și rezultatul comportamentului și gesturilor adecvate. În general, gimnastica, sportul, exercițiile bine alese ne ajută să ajungem în această zonă de rafinament și distincție. Echilibrul este esențial pentru o ținută elegantă. El dă siguranță, frumusețe, distincție. Încercați cu cîteva cărți grele pe cap să ridicați pe rînd fiecare picior. Ați reușit să stați în această poziție un minut ? Este fantastic. Rezistați doar 30 de secunde ? Bravo, aveți un bun simț al echilibrului. 15 secunde ? Poziția corpului este bună dar trebuie să vă mai antrenați. Mai puțin de 10 secunde ? Echilibrul vă pune probleme...

TOTUL PENTRU EVA

Arta îngrijirii pielii pare să devină din ce în ce mai inconfortantă pentru femeia modernă care preferă rujul, rimelul, pudra, fondul de ten în locul infuziei de plante, a măștilor, masajului și a cremelor. De la o anumită vîrstă, însă, prioritățile se inversează, cosmetica decorativă regresează în favoarea cosmeticii terapeutice. Se pare că la această concluzie a ajuns Unitatea nr. 5 a Cooperativei Radio Progresul, mai precis ing. Dimitrie Spiridon în vîrstă de 77 de ani, care a proiectat o serie de aparate cosmetice (Radiostat, Ionoderm, Ionodin, Vibrason, Vacuumspray, Vapofor, Impulsiodin etc.) ce folosesc acțiunea curenților de frecvență ridicată și tensiuni reglabile în impulsuri controlate, fie a pulverizatoarelor de soluții cosmetice. Efectele benefice sînt multiple: dezinfectarea tenului, cicatrizarea eventualelor pustule, reactivarea circulației sanguine, relaxarea spasmelor musculare, dispariția stărilor congestive locale, creșterea metabolismului risular, accelerarea schimburilor nutritive și respiratorii, înlăturarea produselor catabolice, creșterea tonusului și volumului muscular, ionizarea epidermei, etc. Aparatele sînt destinate cabinetelor cosmetice putînd fi realizate fie individual, fie în combine mobile, pe rotile. (D.M.).

*CRONICA modei

IUBIREA DE MĂTASE

Mătasea cucerește pielea și inima femeilor. Iubirea de mătase stîrnește furtuni în suflete dar și în... buzunare. Trecînd însă peste acest „amănunt", viața pare mai frumoasă, învăluită în mătase. (A.P.)

Lapte de pasăre

Se fierbe 1/2 l lapte cu trei linguri de zahăr.

Separat se bat 4 albușuri spumă din care se iau cu lingura bulete potrivite și se fierb în laptele clocotit pe o parte și pe alta (se întorc cu lingura cu găuri după cîteva minute). Se scot și se pun pe un platou și în laptele rămas se face o cremă de vanilie (4 gălbenușe; 2 linguri făină, vanilie, după gust încă o lingură de zahăr, laptele — totul amestecat pe foc pînă se îngroașă).

Se răstoarnă crema în vasul în care va fi oferită la masă și se pun deasupra buletele de albuș. Se lasă la rece cîteva ceasuri înainte de a fi servită (eventual pînă a doua zi). (I.S.).

MAGAZIN global

DEZVĂLUIRI PE PATUL DE MOARTE

John Kennedy a fost împuşcat de Richard Cain !

Cine este însă Cain ? Şi apoi, se poate da crezare acestei senzaţionale dezvăluiri a unui şef al Mafiei americane ? Rămîne de văzut. Dar dacă lucrurile se dovedesc a fi adevărate, atunci se poate considera că misterul morţii lui JFK a fost elucidat.

Zvonurile şi legendele pe tema atentatului de la Dallas care a dus la asasinarea Preşedintelui John Fitzgerald Kennedy, se numără cu miile şi numai despre ele s-au scris sute de cărţi. De curînd, ele au fost readuse în actualitate de filmul lui Oliver Stone, „JFK". Şi, de fapt, nici una din ipotezele discutate nu poate fi pe deplin înlăturată. Un neaşteptat argument îl furnizează mărturisirile lui Sam Giancana, principalul şef al Mafiei pe vremea Preşedintelui Kennedy. El le-a pus pe hîrtie cu puţin timp înainte de a muri şi au fost tipărite într-o carte apărută recent în Statele Unite şi în Germania. În ea Giancana descrie legăturile, şi apoi conflictul, dintre clanul Kennedy şi „Subteranele" Mafiei, relatînd printre altele — cu detalii ! — cum a fost lichidată Marilyn Monroe, celebra actriţă care fusese amanta lui Robert Kennedy, precum şi modul în care a fost organizat şi s-a desfăşurat atentatul de la Dallas.

Giancana afirmă că de fapt Preşedintele a murit deoarece nu a ajuns la o înţelegere cu Mafia. Încă de pe vremea prohibiţiei, Giancana îl cunoştea pe Joseph Kennedy, tatăl lui J.F. În 1950 se încheiase o înţelegere : mafia avea să ajute familia Kennedy în cursa lui John Fitzderald pentru fotoliul prezidenţial — bani, influenţă, organizare. „Răsplata" era aşteptată după victorie ! Şi victoria a venit. Cu un număr covîrşitor de voturi. Dar după preluarea puterii la nivelul cel mai înalt, familia Kennedy, în loc să-şi manifeste recunoştinţa... a declarat război Mafiei ! Prin aceasta, JFK şi-a semnat propria condamnare la moarte, precum şi pe cea a fratelui său, procuror general în acel moment. După cum scrie Giancana, Kennedy a condus o mie de zile, şi tot atît au durat şi pregătirile pentru atentatul împotriva sa !

Şi de-abia de aici începe Giancana să povestească lucruri pe care nimeni nu le-a publicat pînă acum... El afirmă, de pildă, că despre aceste pregătiri fuseseră informaţi atît Lyndon Johnson, vicepreşedintele care avea să-i urmeze lui JFK, cît şi Richard Nixon, adversarul lui Kennedy în cursa prezidenţială şi succesorul lui Johnson ! La pregătirea atentatului au participat atît agenţia CIA cît şi poliţia din Dallas ! Cum a fost posibil aşa ceva : Simplu : încă din momentul pregătirii invaziei din Golful Porcilor, din Cuba, Mafia avea oameni infiltraţi în cele două organizaţii ! Era doar nevoie de „profesionişti", şi se angajau, fără verificări riguroase, indivizii cei mai suspecţi !

Giancana afirmă că s-a întîlnit cu Johnson şi cu Nixon, iar pe Hoover, şeful FBI-ului, Mafia îl „avea în buzunar". Boss-ul mafiot îşi aminteşte cu ironie despre el : „Niciodată nu primea bani în plic — era foarte atent la acest lucru. El puse însă la punct o schemă de concertare a acţiunilor care îi permisese să cîştige de mii de ori la cursele de cai..." Dar cum s-au desfăşurat lucrurile ?

Sam Giancana, şef al mafiei.

În preziua atentatului, la Dallas s-au desfăşurat conferinţele curente cu poliţiştii care urmau să... asigure paza Preşedintelui. Şi Giancana notează : „Am procedat în aşa fel încît în ziua cînd JFK şi-a făcut apariţia la Dallas mijloacele de informare să fie atît de slabe, încît şi un copil ar fi putut să-l omoare pe Preşedinte".

Executant nemijlocit al atentatului a fost desemnat un vechi membru al Mafiei, totodată agent de poliţie şi al CIA : Richard Cain. Era un trăgător de elită, iar pentru împuşcarea lui Kennedy primise de la Giancana 50 000 de dolari. El a tras din acelaşi depozit în care fusese „repartizat" şi Harvey Lee Oswald, căruia îi revenise rolul de „atentator". În ziua cu pricina Oswald a fost condus în depozit de doi agenţi CIA (şi membri ai Mafiei !). Ei nu au dat însă dovadă de îndeminare ! Pentru că Oswald a fugit cînd a auzit împuşcăturile, cum a făcut şi criminalul adevărat, Cain, ca şi asistentul său, tot trăgător de elită, Chukie Nicoletti. Poliţia a avut nevoie de cîteva ore pînă să îşi dea urma lui Oswald, care trebuia să devină „ţapul ispăşitor" pentru atentat. Dar înainte ca el să poată explica ceva, a fost împuşcat de Jock Ruby, rezidentul Mafiei la Dallas. Au mai fost şi alte probleme : trebuiau înlăturate depoziţiile unor martori care vorbeau despre trei oameni care fugiseră din depozit, versiunea atentatului pregătită de Mafie prevăzînd un ucigaş acţionînd de unul singur, trebuia de asemenea să dispară raportul vorbind despre trei carabine — unui singur asasin i-ar fi fost, totuşi, necesară una singură. Şi evident că totul s-a rezolvat — doar atentatul fusese pregătit timp de luni de zile !...

Revelaţiile lui Giancana asază într-o secvenţă logică multe dintre presupunerile şi ipotezele apărute de-a lungul timpului. Acuză pe mulţi — printre care şi pe Richard Nixon — unii dintre ei decedaţi de ani de zile. Poate că multe dintre secretele atentatului vor fi explicate, altele dezmînţite sau confirmate. Filmul „JFK" a avut un ecou atît de puternic în SUA, încît anchetatorilor li s-a recomandat vizionarea sa şi accesul la arhive. Rămîne însă o întrebare : mai sînt complete aceste arhive, sau Mafia, pe unde a putut şi cînd a putut, a şters toate urmele ?...

MIHAELA DOROBANŢU

SALLY STRUTHERS NU SE DĂ BĂTUTĂ

Sally Struthers nu va renunţa la activitatea sa de ajutorare a copiilor loviţi de soartă, în pofida depistării virusului hepatitei B, în organismul său, probabil în urma uneia din vizitele făcute în ţările „lumii a treia". Dar iată ce declară Sally în legătură cu aceasta : „Am aflat de acest lucru atunci cînd am donat sînge copiilor ce trebuiau supuşi unor intervenţii chirurgicale. Am primit o notă de la UCLA, locul unde urma să donez că nu mai este nevoie, întrucît în mostrele de sînge prelevate mi s-a depistat virusul hepatitei B." Dintre cele două forme de hepatită existente — A şi B — mai periculoasă este forma B, responsabilă pentru 5 000 de decese anual în Statele Unite.

Un prieten apropiat lui Sally a declarat că, vreme de 17 ani, aceasta a călătorit prin ţările „lumii a treia" din partea organizaţiei Christian Cildren's Fund şi s-a expus în mod constant la tot felul de boli. Sally va lupta în acest scop pînă la capătul puterilor. Din păcate, Salyy nu primeşte nimic de la societatea „All In The Family", a cărei membră a fost vreme îndelungată, iar de la Christian Children's Fund ce să mai vorbim ! Sally însăşi se întreabă cum reuşeşte s-o scoată la capăt... **(Ş.F.)**

Aerogelul, un material care va revoluţiona construcţiile

Specialiştii francezi au reuşit să realizeze un nou material de construcţii : aerogelul, tot atît de uşor ca aerul, dar foarte rezistent. Translucid şi albăstrui el a fost supranumit „fumul îngheţat", avînd aspectul unui imens burete construit în proporţie de 99 la sută din pori. Proprietatea care îi conferă un viitor deosebit în construcţii o constituie faptul că este un izolant aproape perfect. Se speră chiar că aerogelul să fie folosit ca agent frigorific în instalaţiile de răcire în locul freonului, acest distrugător al stratului de ozon a atmosferei şi interzis a fi folosit pe plan

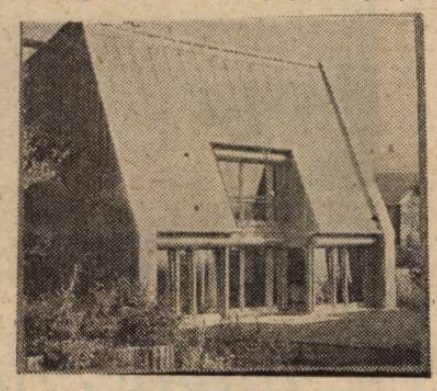

european începînd cu anul 1994. Pentru a-l face să se „scurgă" între pereţii frigiderelor se intenţionează ca aerogelul să fie fabricat sub formă de bile.

O altă calitate a aerogelului, transparenţa sa, îl face apt pentru fabricarea ferestrelor izolante. Testele efectuate de către specialiştii francezi au demonstrat că o placă de aerogel introdusă între două plăci de sticlă întruneşte calităţi de trei ori mai performante decît cele mai bune izolatoare care se comercializează în prezent. În Elveţia a fost deja construită o casă solară în construcţia căreia a fost folosit aerogelul care „funcţionează" ca şi o seră ce captează caloriile fără a le mai lăsa să se risipească. Aerogelului îi este rezervată şi o aplicaţie mai deosebită : lansarea unei plăci din aerogel în Cosmos pentru a capta în porii săi particule din Univers. Readusă pe Pămînt ea va permite analizarea lor în detaliu.

Litiu extras din apa mării

Apele mărilor şi oceanelor vor fi probabil în viitor cea mai mare mină de litiu a planetei. Cel puţin, aceasta este părerea unor experţi japonezi reprezentînd firma Kobe Steel. Ei afirmă că au pus la punct deja o tehnologie de extracţie a acestui metal rar din apa mării. Japonezii sînt deosebit de interesaţi de obţinerea litiului, cu atît mai mult cu cît pe teritoriul ţării lor nu există acest zăcămînt de care ei au mare nevoie în industria chimică şi nucleară. Ideea recuperării unor metale din apă ar putea în viitor să fie generalizată, alte metale rare cum ar fi aur, uraniu etc. aflîndu-se pe lista oamenilor de ştiinţă ce şi-au propus să exploateze apa mărilor şi oceanelor în acest scop.

Un caz ieşit din comun

„COPILUL-PEŞTE"

Criza economică, epidemia de holeră ca şi devastatorul cutremur de pămînt au afectat deosebit de grav populaţia Republicii Peru atît moral, cît şi material.

Evlavioşii peruani cred că toate aceste evenimente reprezintă nici mai mult nici mai puţin decît „sfîrşitul lumii". În acest context naşterea la începutul lunii mai 1991 a doi copii cu anomalii fizice a fost considerată drept o nouă verigă în lanţul nenorocirilor ce s-au abătut din ceruri asupra acestei ţări andine.

La 3 mai 1991, în localitatea San Silvestre-de-Cochan (aflată la o sută de kilometri de oraşul Cajamarca) s-a născut un copil cu două capete. Părinţii copilului, Evaristo Gil şi Iris Linares, l-au dus în aceeaşi zi la un tămăduitor care i-a retezat pur şi simplu unul din capete. Conform relatărilor agenţiei spaniole de ştiri E.F.E. copilul se simte bine.

Dar mult mai multă vîlvă a stîrnit naşterea la 2 mai 1991, în satul Llama, a unui copil cu numele de Edvin. După părerea medicilor de la spitalul „Las Mercedes" din oraşul Chiclayo (din departamentul Lambaeque), unde a fost internat, nou-născutul suferea de o ihtioză congenitală. Copilul s-a născut la opt luni. Tot corpul îi era acoperit cu solzi, iar gura care, firească, nu avea dinţi, îl făcea să semene şi mai mult cu un peşte. Avea solzi pînă şi pe sprîncene, din care cauză nu putea deschide un ochi. Copilului îi lipseau pavilioanele urechilor, iar în locul nasului avea doar două orificii.

„Băieţelul-peşte", cum a fost denumit imediat de ziarişti, a fost introdus într-un incubator special sub supravegherea lui Cesar Nakasaki, medicul şef adjunct al spitalului.

Mîinile şi picioarele nou-născutului erau, de asemenea, diforme. Desigur, respectivele defecte le-am fi putut îndrepta mai tîrziu prin intervenţii chirurgicale — a declarat Nakasaki. Plămînii şi inima lui Edvin funcţionau normal. Copilul avea ceva asemănător organelor genitale masculine, dar îi lipseau testicolele. Pe măsura căderii solzilor rămînea o piele subţire de culoare roşietică prin care, pe alocuri, copilului i se vedeau organele interne. Peste cîtva timp medicii au încercat să hrănească copilul cu lapte, dar acesta nu l-a acceptat. După opinia doctorilor, intestinul lui Edvin avea unele defecte, iar aparatul digestiv nu era dezvoltat. De aceea a fost nevoie să fie hrănit artificial.

Trebuie spus că Juan Ipanaque şi Grimaldina Contreras, părinţii lui Edvin, au deja trei copii care sînt, însă, normali. Ambii părinţi au recunoscut că au mai avut cu cîţiva ani un „copil-peşte", dar acesta a murit la cîteva ore după naştere. Temîndu-se de gura lumii, ei au îngropat în secret cadavrul.

Delia Moreno, unul din medicii spitalului, consideră că în timpul sarcinii Grimaldina a folosit unele preparate sau ierburi medicinale care au provocat dereglări mari în evoluţia fătului. Totuşi, este necesară studierea detaliată a tuturor laturilor pentru a găsi o explicaţie exactă, a declarat ea.

Edvin a murit, în cea de a noua zi de viaţă. În pofida folosirii unor antibiotice foarte puternice, medicii nu au reuşit să oprească septicemia şi necroza care au şi reprezentat cauza decesului copilului. Împrejurările morţii lui Edvin au provocat în Peru un val şi mai mare de teamă decît naşterea lui. Infirmiera Clara Benavides, aflată la căpătîiul pruncului muribund, a făcut unele declaraţii care i-au cutremurat pur şi simplu pe ziarişti :

— Un duh înspăimîntător îi ieşi din gură ca un nor de gaze fierbinţi. Norul atinse tavanul şi începu să planeze acolo, căpătînd trăsături ce aminteau de un broscoi. Apoi se îndreaptă spre fereastră şi părăsi încăperea, lăsînd în urma sa o duhoare îngrozitoare.

Locuitorii din Llamac s-au grăbit s-o învinuiască pe mama lui Edvin de „legături cu necuratul" şi i-au interzis să-şi înmormînteze copilul în cimitir. Jose Valverde membru al consiliului municipal local, a făcut într-un interviu acordat ziarului peruan „Extra" următoarea declaraţie : „Sîntem cu toţii foarte alarmaţi de cele întîmplate... Poate că toate acestea au legătură cu farfuriile zburătoare pe care le-am văzut înainte de naşterea lui".

În respectiva poveste cel mai curajos s-a dovedit a fi tatăl „copilului-peşte". El a permis ziariştilor să-i fotografieze fiul pentru modesta taxă de 20 de dolari şi chiar a vrut să vîndă cadavrul lui Edvin pentru suma de 120 dolari, dar nu i-a lăsat soţia. Poate că, totuşi, localnicii au dreptate atunci cînd o învinuiesc pe Grimaldina de legături cu diavolul...

VASILE OROIAN

Nr. 25 (1809) din 20 iunie 1992

DE LA TIMPUL ASTRELOR LA TIMPUL ATOMIC (II)

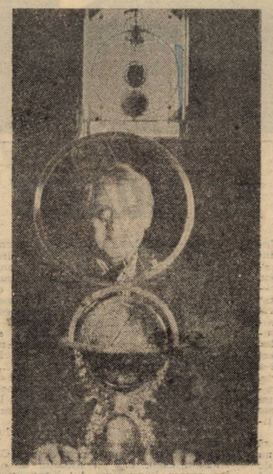

În 1919, un Birou internațional de măsurare a timpului s-a înființat și în cadrul Observatorului din Paris. Misiunea sa este de a stabili timpul universal și de a se asigura că ceasurile observatoarelor din fiecare țară bat la unison. Pentru îndeplinirea acestei activități, s-a folosit mai întîi telegraful, iar de la începutul secolului nostru, radioul. În prezent, ora exactă este indicată de orologii atomice, sincronizate între ele prin satelit. Începînd din 1988, s-a instituit Timpul atomic internațional, cu „sediul" la Breteuil. Dar ce este de fapt acest Timp atomic internațional ? Este media orelor stabilite de cele 200 ceasuri atomice existente pe întreaga planetă. Creatorul acestui sistem este Bernard Guinot. La Breteuil, cu ajutorul ordinatoarelor se poate repera și corecta cel mai mic decalaj dintre ore-fa milioana milionime de secundă. „În anii 60, spune Bernard Guinot, pentru a stabili un timp internațional cît mai just cu putință, am pătimit în lumea întreaga ceasuri atomice, pe care apoi le-am comparat între ele. Am observat atunci că la fiecare călătorie cu avionul ceasurile se deregleau cu cîteva miliardimi de secundă datorită egalității și a vitezei de zbor a avionului. A trebuit deci să corectăm ora bună în considerație perturbatiile legate de fenomenul de relativitate".

Din fericire, inadvertențele sînt astăzi infime: ar fi nevoie de scurgerea unui milion de ani pentru ca două ceasuri ce bază de ceziu să ajungă la un decalaj de trei secunde. În schimb, dacă toate ceasurile ar lua-o înainte sau ar rămîne ușor în urmă în mod egal, corectitudi, oamenii în general n-ar avea de ce să-și facă griji: Timpul atomic internațional nu corespunde nici unui alt fenomen real în afara vibrațiilor atomilor, ceea ce înseamnă atît rîs cît plîns", după mărturisirile lui Bernard Guinot.

Interesant este faptul că în fiecare an, Timpul atomic internațional depășește cu jumătate de secundă Timpul universal, calculat încă în funcție de mișcarea Soarelui. Pentru ca timpul arătat de ceas să corespundă totuși realității astronomice, anual se face o corecție a Timpului atomic internațional. În 1951 decalajul a fost mai puțin semnificativ, motiv pentru care corectarea orei se va face la 30 iunie 1992 și nu cum ar fi fost tradițional adică la 31 decembrie 1992.

De ce este necesară măsurarea timpului cu atîta precizie ?

— Vom afla răspunsul în numărul viitor.

AURORA POPESCU

Crocodilul de... piatră

Într-o dimineață, un grup de pescari din Fonte Nossa (Bergamo) au venit să-și încerce norocul în apele riului Serio. S-au apropiat de locul lor obișnuit pentru pescuit și au avut (de departe) strania impresie că în mijlocul apei se află un crocodil ! S-au apropiat de ciudata arătare, și au descoperit adevărul. În mijlocul apei se află o stîncă, ale cărei forme amintesc de un crocodil. Un grup de copii care își petrecuseră timpul liber pe mal, nu a găsit altceva mai bun de făcut decît să accentueze, cu ajutorul unor vopsele, profilul unui crocodil. Noua creație a naturii și oamenilor a căpătat imediat și un nume : „Gecco". În prezent, „Gecco" constituie un deosebit punct de atracție pentru toți cetățenii care trec pe acolo.

HOROSCOPUL CIFRELOR (pentru copii)

Cifra 6

Acest copil adoră o familie numeroasă ! Dacă primul născut este un „număr 6", grăbiți-vă și faceți-i cît mai mulți frați și surori ! Se va juca cu ei, se vor hirjoni prin toate colțurile, se va dovedi „un manipulator innăscut". Va fi fericiți și vă va ajuta să aveți o familie fericită. Mulți dintre acești copii realizează de timpuriu răspîndirea pe care o au față de cei lalți. Dacă se supără pe cineva, toți ei sînt cei care în clipa următ are își cer scuze. Sînt foarte deschiși, nu au nici o dificultate în a-și găsi cuvintele. Sînt e mîinii de forță și capacitatea lor. Este bine să ne păstrăm încrederea în ei. Poate că uneori să li se ceară prea mult, dar subliniindu-le

merecu că „asta înseamnă un fleac pentru ei", vor face și mai mult. De regulă au succes în viață.

Cifra 7

Sînt copii foarte greu de strunit. Încă de mici ei știu ce le place și ce nu. Dacă nu le plac moreovii, lăsați-i în pace. Dacă nu vor să doarmă — — suportați și gata ! Nu folosiți constrîngerea ! Copilului nr. 7 nu trebuie să i se permită să-și formeze propria sa lume convenți nală. Acest cop l este, de regulă, foarte sentimental. Încă de cînd este sugar reușește să-și dea seama cînd părinții sînt prost dispuși și reacționează plîngînd sau prin accese de furie. Au nevoie de o atm sferă senină. Ei nu sînt dense. bii de puternici sub aspect fizic, dar dovedesc o capacitate intelectuală excepțională, sînt deosebit de ageri și profunzi. Apoi, nici un alt copii nu-și cunoaște atît de bine părinții ca nr. 7 : le vede toate defectele și calitățile. Trebuie luați în seamă acești copii, nu trebuie să se țipe la ei, nu trebuie mințiți. Pe măsură ce cresc încep să-și ascundă sentimentele, să se îndepărteze de dv. Trebuie să li se crească sentimentul de siguranță și dragoste constantă, liniștită. Și atunci își vor reveni.

Ajungeți la cifra destinului revăzînd textul din numărul 22 (30.05.1992).

MIHAELA DOROBANTU

(Va urma)

■ Mari pungi de apă se află în subsolul Egiptului. Apa de sub dunele de nisip ar putea iriga circa 100 000 hectare de culturi timp de 200 de ani. Aceste izvoare dătătoare de viață necunoscute în Egiptul faraonilor au fost depistate cu ajutorul imaginilor culese de sateliții specializați. Istoria geologică a deșertului Libiei ar fi fost de neconceput fără informațiile culese din Cosmos de sateliți. -

■ În Olanda, specialiștii de la renumita firmă „Philips" experimentează un sistem capabil să traducă din olandeză în spaniolă și în engleză. Denumit „Rosetta", (ca vechea stelă trilingvă care a permis descifrarea hieroglifelor egiptene), sistemul computerizat de traducere se bazează pe gramatica propusă de logicianul american Montagne, care explicitează structurile semantice „ascunse" ale frazei. Acest sistem nu traduce cuvintele izolate, ci leagă între ele structuri semantice pe care le recunoaște ca atare. Sistemul oferă cunoștințele lingvistice, dar beneficiarul este cel care dă sens textului.

■ „Data Diseman", un lector optic portabil realizat în Japonia, permite accesul direct la o memorie de 100 000 pagini de text, adică circa 30 de cărți sau 200 000 000 caractere stocate într-un disc cu diametrul de 8 cm.

TELEX • TELEX

■ La cerere, Societatea constructoare de automobile „Audi" poate livra unul din modelele sale de serie dotat cu o capotă rabatabilă solară. Ea este capabilă să producă suficient curent electric pentru a alimenta sistemul de climatizare al automobilului. Și astfel, vehiculul pe patru roți poate fi parcat în plin soare, fără ca interiorul lui să se transforme în cuptor sau ca acumulatorul să se descarce. Procedeul de depunere a siliciului amorf pe capota rabatabilă, într-un strat subțire și semitransparent, este de proveniență franceză — Societatea „Solems", specializată în conversiunea fotovoltaică.

■ În fiecare an, broasca țestoasă verde din Brazilia („Chelonia mydos") parcurge o distanță fantastică — 4500 km — pentru a ajunge în Insulele Ascension, din Oceanul Atlantic, locul preferat de depunere a ouălelor. O ipoteză lansată nu de mult sugera că deriva continentelor ar explica această „manie" a broaștelor. În urmă cu 40 milioane de ani, insulele Ascension formau cresta dorsalei medi.atlantice, care pe atunci se afla la o distanță de cîțiva kilometri de țărmul Americii de Sud. Memoria broaștelor testoase se păstrează de mai multă vreme, ele descoperindu-și locul de depunere accidental, în urmă cu 100 milioane ani !

GRAFOLOG ELECTRONIC

După cum susțin oamenii de știință, scrisul omului este purtătorul unui important volum de informații care poi să fie deosebit de utile pentru cercetările efectuate de medici, biologi, psihologi, criminaliști, pedagogi și alți specialiști. O problemă deosebită o constituie însă metoda folosită pentru extragerea acestei informații și interpretarea ei. Cercetătorii bulgari susțin că cea mai eficientă s-a dovedit studierea scrisului sub formă dinamică adică chiar în procesul scrierii lusăi. Acesta este și motivul pentru care specialiștii bulgari au pus această concepție la baza construcției analizatorului electronic al scrisului. Atunci cînd persoana testată cu ajutorul unui stilou special cu bilă reproduce pe o foaie de hîrtie aplicată pe planșeta pupitrului de comandă un text oarecare, analizorul execută mai multe operații complexe și anume:

— determină presiunea ustensilei de scris pe hîrtie și presiunea degetelor asupra stilouluț;

— fixează mișcările pe care le face vîrful stilouluț în direcție orizontală și verticală;

— contorizează durata totală a scrisului;

— marchează cu minuțiozitate durata tuturor întreruperilor la scrierea rîndurilor sau a cuvintelor separate.

Toate aceste date sînt înregistrate în procesul de scriere pe o bandă de hîrtie a unui dispozitiv numeric de imprimare și sînt convertite sub forma grafică.

Analizînd caracteristicile dinamicii scrisului se reușește să se stabilească legătura lor cu starea psihică a persoanei

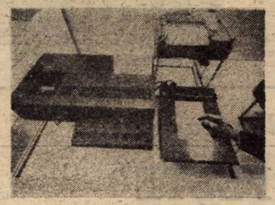

testate și să se determine raporturile cu eventualele afecțiuni mintale, cu datele furnizate de encefalograme și să se descopere modificările fiziologice și emoționale produse de către boli. Faptul că dispozitivul realizat de specialiștii bulgari înregistrează particularitățile mișcărilor mîinilor în timpul scrierii face posibilă utilizarea lui ca aparat de diagnosticare pentru determinarea stării activității nervoase superioare.

Compararea parametrilor scrisului unei persoane se poate face în diferite stări; normală, după o suprasolicitare nervoasă sau după un mare efort fizic. Acest gen de investigație poate furniza o imagine suficient de veridică asupra gradului de oboseală al persoanei testate. Presiunea ustensilelor de scris asupra hîrtiei în cazul executării unei semnături reprezintă ca și amprentele degetelor o caracteristică profund individuală a unui om. De aceea aparatul realizat de către specialiștii bulgari poate să constituie un ajutor prețios în cercetările criminalistice care privesc de exemplu testele de personalitate efectuate pe baza caracteristicilor înregistrate în procesul de scriere. Aparatul mai poate fi utilizat și pentru studierea solicitării școlarilor la lecții pentru determinarea gradului lor de oboseală. La toate acestea se adaugă faptul că dispozitivul poate fi aplicat cu succes în laboratoarele de psihologie exprimentală, ergonomie și de orientare profesională.

AISBERG PENTRU CALIFORNIA

După ani și ani de secetă, californienii încep să privească cu interes către aisberguri, insesmnate surse de apă dulce. De aitfel, ideea de a remorca monștrii de gheață din Antarctica, pentru a-i aduce către țările occidentale a constituit dela obiectul unor studii deosebit de serioase. Iată însă că acum, problema anci dulci în California a devenit crucială. Ea riscă să treacă printr-o senarie generalizată încă la sfîrșitul acestui deceniu. De aceea, proiectul de transportare a aisbergurilor din Antarctica ar putea fi o soluție pe lîngă cea a construirii unor uzine de desalinizare a apei mării.

Cercetătorul Terry Sprag a venit cu ideea „recoltării" de aisberguri din Pacificul de Sud, în apropiere de Antarctica, și transportării acestora pe linia curentului Humboldt, deci de-a lungul coastelor Americii de Sud. Sprag consideră că soluția propusă de el este deosebit de rentabilă din punct de vedere economic. Aisbergurilor le-ar trebui aproximativ un an pentru a ajunge pe falezele de la Los Angeles. Colosii de gheață s-ar topi în procent de 50 la sută pe parcursul traseului, dar fiecare aisberg conține un miliard de tone de apă. Sprag apreciază că folosind aisbergurile s-ar putea obține 360 tone de apă pe zi și astfel problema apei dulci în California ar fi în bună parte rezolvată.

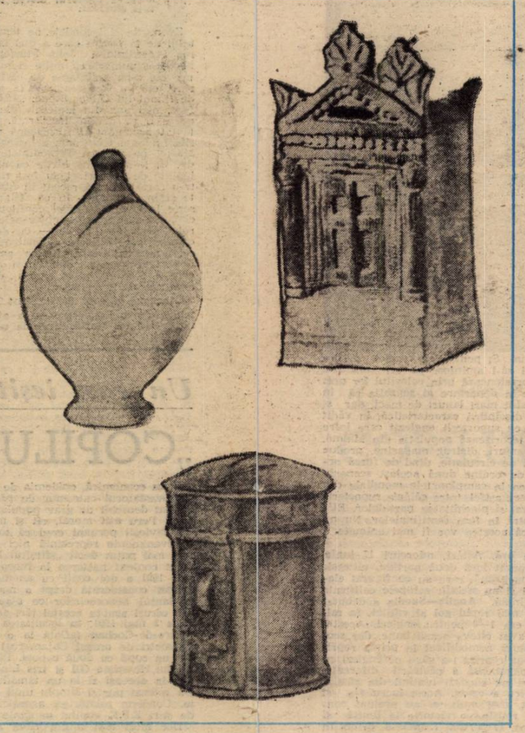

ECONOMIE ȘI FANTEZIE

Din timpuri imemoriale oamenii și-au făcut provizii, în special de hrană, înmagazinînd bunuri și sacrificînd consumul imediat pentru... „economii".

Cu aparitia monedei, stocarea mărfurilor a cedat treptat locul unei simple acumulări a pieselor în cutii special concepute. Așa s-a născut, cu mai bine de două milenii în urmă, pușculița ! Cei mai vechi specimen cunoscut a fost descoperit în Asia Mică pe ruinele vechiului oraș Priene, datînd din secolul I sau II î.e.n. Numeroase alte exemplare datînd din epoca romană (secolele I, II și III e.n.) au fost găsite în unele așezări din sudul Italiei și în Renania, aproape toate fiind din lut și cu o formă bombată. Această „rotunjime" a fost pusa în relație cu sînul matern, simbol al fecundității.

În Evul Mediu, pușculițele ao pierdut forma lor simbolică, dar au dobîndit structuri funcționale de tipul unor casete, de diferite mărimi, din fier forjat sau laminate, uneori plctate și dublate în interior cu piele sau lemn și protejate cu închizători ornamentale. Pușculițele nu serveau numai pentru acumularea banilor, ci și pentru a evita furtul lor.

Mult timp pușculița a avut o vocație colectivă, servind fie drept casetă pentru tezaurul corporației de artizani sau negustori, fie drept cofret pentru colectele săracilor, văduvelor și orfanilor unei comunități, fie ca loc sigur de depunere a unor ofrande în biserici și mînăstri.

Cînd Olanda devine prima putere comercială, în secolul al XVII-lea, pușculițele au și ele parte de această opulență : din această epocă datează prețioasele exemplare din argint, care s-au răspîndit apoi în toată Europa.

În secolul al XIX-lea numărul pușculițelor a cunoscut o creștere rapidă, datorită erei industriale marcată de lipsa banilor în mediile populare, care a declanșat astfel necesitatea economisirii. În această perioadă a avut loc o întoarcere la simbolurile abundenței, fericirii și prosperității, pușculițele avînd formă de pui, veveriță, albină sau iepure, adică o modă zoomorfică. Aceasta a fost marcată cel mai bine în Franța, unde pușculițele astfel decorate au fost manufacturate pe scară industrială. Un alt animal, simbol al norocului și abundenței, care a triumfat practic în toate țările Europei, a fost porcul, fabricat sub toate formele și din diverse materiale. Alături de această producție de serie, au existat totdeauna creații mai rafinate, datorate spiritelor imaginative cum ar fi bijutierii de la Viena sau din Rusia, în special în timpul țarilor.

Pușculițele din Statele Unite au fost diferite de surorile lor europene, atît prin configurația originală cît și prin mecanismul lor adesea complicat.

Astăzi, chiar dacă acest obicei este depășit, pușculița rămîne un obiect de colecție, uneori demodată poate, dar adesea încîntătoare.

MANUELA SPĂTARU

SURPRIZELE CREIERULUI LUI EINSTEIN

Hefaistos, zeul focului, construise mese cu trei picioare fixate pe roțile, permițîndu-le să se deplaseze în orice direcție prin palatul zeilor din Olimp. Legenda așa glăsuiește și am fi tentați să apreciem că aceste mese ar fi strămoșii roboților cu trei roți de la Stanford Research Institute. Și tot despre Hefaistos se spune că ar fi creat din aur femei dotate cu rațiune, capabile să muncească și să se exprime prin viu grai. Erau niște creaturi perfecte încît puteau fi ușor asemuite celor reale, oamenilor. Inteligența artificială intră totuși în istorie, în a doua jumătate a secolului nostru. Încă din antichitate a pătrs aripi ideea realizării de mașini inteligente. Pentru a le crea era nevoie de minți strălucite, de progrese în diverse sfere ale științei și tehnicii. Indiscutabil, creativitatea umană este aceea care stă la baza fascinantelor descoperiri și împliniri ale omului. Excepțiile din domeniul științelor, oameni-cu totul și-cu totul remarcabili au accelerat procesul evoluției umanității. Au avut ei creiere excepționale ?

Ce se poate spune în acest sens despre Albert Einstein, fizician german, creatorul teoriei relativității restrînse și al teoriei relativității generalizate, care a revoluționat orientarea fizicii moderne și a marcat o cotitură însemnată în concepția științifică despre lume ?

Într-adevăr, Albert Einstein a fost una din cele mai mari minți științifice ale tuturor timpurilor. Specialiștii se întreabă, în continuare, dacă ilustrul savant, laureat al Premiului Nobel, a avut un creier excepțional, anatomic vorbind. Cercetătorii de la Universitatea din California, aflați sub conducerea anatomistei Marian Diamond, au avut marele privilegiu de a studia cîteva fragmente minuscule din substanța cenușie a fizicianului, furnizate de un patolog din Missouri, care a efectuat autopsia cadavrului lui Einstein. Echipa de cercetători a examinat patru fragmente din lobii superiori frontali și inferiori occipitali ai ambelor emisfere. Sînt aceștea, desigur, zone specializate, în procesele de calcul și ale gîndirii complexe. **Se poate aprecia că creierul lui Einstein conținea, la 76 ani, mai multe celule gliale per neuron în toate cele patru zone decît creierele autopsiate a 11 oameni de inteligență medie, în vîrstă cuprinsă între 49—80 de ani.** Este știut că neuronii sînt implicați în procesele fundamentale de gîndire, iar numărul lor este cvasi constant. Celulele gliale, care susțin și hrănesc neuronii, se înmulțesc.

În opinia anatomistei Marian Diamond, relevă publicația Science News, „diferența dintre creierul lui Einstein și cele ale subiectilor martori s-a dovedit statistic semnificativă doar la lobul occipital stîng, care serveste ca arie de asociație pentru celelalte zone de asociație ale creierului". Avîndu-se în vedere aceste concluzii se poate presupune că marele savant german era posesorul unei capacități intelectuale remarcabile, cel puțin într-o zonă distinctă și evoluată a creierului. Ar trebui să îmbrățișăm acest punct de vedere fără nici o reținere ? Oameni de știință, între care s-a aflat și Diamond, au ținut să remarce că se impune și circumspecție. Punctul de vedere al anatomistei merită a fi prezentat : „Nu știm precis ce înseamnă diferența statistică. Este posibil ca aria de asociații a lui Einstein să fi fost neobișnuit de bogată în celule gliale, dar statistica noastră se referă la un creier din 11, ceea ce este practic nesemnificativ. Apoi, să fi avut și un vagon de celule gliale, tot nu am putea să precizăm dacă Einstein s-a născut cu ele ori s-au înmulțit cu timpul".

Ș.F.

(Va urma)

LOGIC
Garanția unui sistem informatic eficient

LOGIC București
Tel: (90) 17.63.33
Fax: (90) 17.63.74

LOGIC Sibiu
Tel: (924) 4.66.52
Fax: (924) 4.67.04

Telex: 69367

Biblioteca magazin de proză scurtă

MOROCĂNOSUL

de WALTER M. MILLER jr.

Își răzbi în cele din urmă inamicul, dar era el însuși epuizat peste măsură. Se instală pe o stîncă și stătu de veghe cît fu noaptea de lungă. Istovit, indiferent la toate, plin de răni. El încremeni, dar urechea lui uriașă, asemănătoare cu o farfurie se rotea încet, cercetînd suprafața planetei și cerul negru. Nimic nu se mișca pe planetă cu excepția unui obiect mărunt, scăpat de distrugere, care acum rătăcea printr-o peșteră. E bine cînd nimic nu se mișcă. Ura față de sunete și mișcare era o trăsătură a firii sale. Dar, din păcate, pînă la răsăritul soarelui nu exista nici o posibilitate pentru a-i veni de hac acestui obiect respingător din peșteră. El bombănea acolo, în pîntecele stîncilor.

— Ajutați-mă ! Sau ați murit cu toții ? Ce, nu mă auziți ? Eu sînt Soyer. Soyer cheamă pe cineva în ajutor !... Soyer chemă pe cineva în ajutor !...

Bombănitul era dezordonat, inegal. Frigul se strecura pretutindeni. Soarele a apus, și pentru 250 de ore s-a instalat un întuneric aproape de nepătruns. Întunericul nopții era tulburat doar de lumina palidă a unei planete apropiate și de strălucirea stelelor...

...Inamicul începuse atacul asupra posesiunilor sale după amiază, le-a invadat direct fără nici un fel de manevre înșelătoare sau tiruri jignitoare și inutile. El, desigur, le-a distrus — rapid și fără nici o greutate — mai întîi pe inamicul cel mare și greoi, care se deplasa pe șenile, iar apoi pe cei mici, care se răspîndeau în toate părțile, din pîntecele lui imens. Îi distruse cu calm și metodic, unul după altul. Doar unul dintre ei, ultimul, reuși să ajungă pînă la peșteră și să se ascundă în tunelul adînc din spatele unei crăpături.

Acum El aștepta — inamicul trebuia să-și facă singur apariția. De pe poziția favorabilă din vîrful stîncii vedea zona ce se întindea în fața ochilor pe o distanță de mai multe mile în jur — cratere, crăpături, pustiul de praf neroditor, care se întindea spre vest, contururile

unghiulare ale Astrului de lîngă turnul care reprezenta centrul lumii.

Peștera se afla la poalele stîncii doar la o mie de metri de locul unde ședea el. Așa că era suficient să țină intrarea în peșteră sub supravegherea mitralierelor și catapultelor sale, lipsindu-l pe inamicul care se ascundea acolo de singura posibilitate de a fugi.

Suporta bombănelile incoerente din eter cu același stoicism cu care își suporta durerea rănilor. Trecuseră deja multe răsărituri, dar durerile nu slăbeau iar rănile nu se vindecau.

— Domnule colonel Obry, aici este Soyer. Vă rog să răspundeți !... Mă aflu într-o capcană la depozitul de aprovizionare. Toți ceilalți au pierit El ne-a atacat imediat ce ne-am apropiat. Către Obry din partea lui Soyer... Către Obry din partea lui Soyer... Ascultați... Mi-a mai rămas doar un balon cu oxigen, mă auziți ?! Numai unul !!! Domnule colonel, vă rog să-mi răspundeți !!!

Doar vibrația din stîncă și nimic altceva mai tulbura încă liniștea sfîntă pe care o păzea El. Inamicul a fost zdrobit. A rămas numai această moluscă agresivă din peșteră. Dar oricum ar fi, dușmanul este neutralizat și nu se mișcă...

El ura noaptea pentru că lipsea de hrană bateriile sale. În cursul zilei El înghițea cu lăcomie razele soarelui, refăcîndu-și forțele pentru veghea îndelungată în întuneric, dar cînd se lăsa asfințitul își pierdea din nou forțele și foamea era cel mai acut dintre simțurile sale. Bine că această noapte este liniștită, pașnică. Își putea economisi energia și putea, de asemenea, să-și apere agregatele de frig. Pentru că era suficient ca acesta să pătrundă printre straturile termoizolarii ca emițătorii termici să înceapă să-i ardă creierul cu semnalele de avertisment și atunci suferințele devin deja insuportabile. Îi mai rămăseseră doar două bucurii : lupta și înghițirea lacomă a energiei soarelui.

Apărarea Locului Sfînt, reinstaurarea păcii, uciderea dușmanului era plăcerea bătăliei. Acest sentiment putea dispare numai odată cu el însuși...

— Ajutați-mă !... Ajutați-mă ! Sînt căpitanul John Harbin Soyer din Corpul de autociberi, secția de instruire și programare, sectorul celei de a Șasesprezecea Expediții Lunare de salvare. Oare pe Lună nu mai este nimeni în viață ? Ascultați-mă !... Sînt bolnav... Mă aflu aici Dumnezeu știe de cîte zile... în scafandru... A început să miroasă foarte urît... Ați trăit vreodată în scafandru mai multe zile ?...

...Dacă dușmanul pătrundea în perimetrul zonei, el trebuia distrus, acesta era adevărul de care eram conștient. Numai cei rămași în viață se puteau deplasa, fără să se teamă, pe întreg teritoriul păzit de el, dar aceștia nu mai veneau. El nu-i putea chema nici măcar deosebi de dușmani, sau recunoaște pentru că era rănit.

(Va urma)

Traducere de VASILE OROIAN

COMPLOTUL FLĂCĂRILOR

Numai agonia bătrînului Hampton reușise să-i adune laolaltă pe cei trei fii ai săi. În jurul patului unde moartea dăduse rendez-vous octogenarului, trei bărbați în toată firea se străduiau din răsputeri să simtă compasiune pentru părintele lor. Zadarnic ! De cînd îi dezmoștenise — să fie vreo două decenii de atunci —, aproape îl uitaseră. Cu toate că nici Larry, nici Rudy n-o ducea prea greu, calitatea de moștenitori îi obsedase cu strășnicie. Și abia în ultimele clipe, bătrînul îi anunțase că schimbă testamentul. În dormitorul modestuos, toți așteptau sosirea avocatului, domnul Brown.

Prefăcîndu-se că doarme Hampton își spiona fiii printre gene. Nu schimbaseră prea multe cuvinte, căci știau că nu se pot abține să nu-și facă reproșuri amare unul altuia. Gravitatea momentului îi aruncase într-o oază de decență. Ura părea că se topește la fel ca luminarea de la capul patului.

Atmosfera se învioră cînd Ester, îngrijitoarea casei, îi anunță prezența avocatului. Cînd păși în dormitor, tînărul avocat zări mai degrabă trei fii înveseliți subit, decît trei urmași ploși și solemni. Puse mapa cu acte pe o măsuță și se apropie de urechea muribundului, întrebîndu-l dacă e gata să dicteze testamentul. Dar din greșeală atinse cu cotul suportul luminării, care se prăbuși peste pieptul bătrînului. Așternutul luă imediat foc, și limbi uriașe și lacome se înălțară instantaneu către tavan. După clipa de soc, cei trei încercară să apuce pătura arzîndă și să-l ocrotească... Deși îngroziți de întorsătura situației, deslușiră totuși un horcăit înfundat și suspinul de adio al părintelui lor. Ramele patului luaseră și ele foc și un fum negru se lăfăia în dormitor. În tot acest timp, avocatul nu mișcase un deget. Cu ochii mocnind de furie, cei trei uitară de victimă și se repeziră asupra avocatului, urlînd :

— Intenționat ai făcut-o canalie ! Peste nici un minut, trupul inert al domnului Brown zăcea la podea. Îl sugrumaseră. În timp ce focul se întindea peste tot, ei ieșiră în goană. Ajunși în sufragerie, telefonară pompierilor sub ochii înnebuniți de groază ai servitoarei. Biata fată încremenise și nu-și putea lua ochii de la fumul aspru ce venea dinspre odaia stăpînului... Înțelese că e prea tîrziu să mai intervină.

Trecu o zi de la tragedie. Comisarul Kardin studia faptele relatate de cei trei martori. Află trecutul zbuciumat al familiei Hampton și motivul pentru care se adunaseră în acea zi. După ce le luă declarațiile, comisarul îi avertiză să nu părăsească orașul. Inspecția dormitorului distrus complet era inutilă. Cele două cadavre fuseseră și ele mistuite de foc, autopsia resturilor corpurilor n-a adus nimic nou.

„De ce nu s-a salvat și avocatul ?" se întreba Kardin intrigat. Unicul răspuns logic sugera că doar acesta încercase să-l salveze pe muribund, dar fuseseră amîndoi cuprinși de flăcări. „Atunci cum a izbucnit incendiul ? Dacă e adevărat că bătrînul vroia să le lase averea, fiii n-ar fi avut nici un interes să moară. Să fi izbucnit o ceartă între ei și Hampton s-a răzgîndit în ultimul moment ?".

Abia în ziua următoare comisarul obținu permisiunea să deschidă safe-ul avocatului. Acolo se afla ultimul testament legal și era convins că voința ultimă redactată, cea valabilă, va lămuri lucrurile. Cei trei susțineau la unison că au făcut totul pentru a-l salva pe bătrîn și pe avocat, dar nu s-a mai putut. Iar Kardin n-avea nici o dovadă contrarie. Totul se petrecuse între cei cinci bărbați și Ester nu auzise nimic din discuțiile lor. Pentru prima oară comisarul regretă că o servitoare nu trăsese cu urechea așa cum ar fi fost normal. Dar dacă mințea ?

va, dar Will îl trase de mînecă, potolindu-l :

— N-are nici o dovadă, Larry. Domnul comisar ne întinde o cursă, dar...

— Domnilor, aveți dreptate. N-am nici o dovadă directă, de aceea nici nu pot emite mandate de arestare... Doar dacă veți mărturisi.

— N-avem ce mărturisi, făcu indignat Rudy. Avocatul ne-a făcut figura și...

— Ei bine, atunci cum vă explicați că bătrînul a făcut acest testament valabil acum o săptămînă, în favoarea dv. ?

Cei trei rămaseră cu gura căscată nevenindu-le să creadă una ca asta.

— Ați fost chemați aici pentru a primi însă o ultimă lecție de la tată. A vrut pur și simplu să-și corecteze decizia anterioară, să se răzbune pe dv. în ultimul moment.... Iar cînd ați înțeles rostul chemării la patul de moarte, v-ați comportat ca niște bestii ! L-ați ucis și pe el, și pe avocatul care a vrut să-l apere, apoi ați dat foc ca să ștergeți urmele. Holmes, strigă apoi comisarul, adu-o pe d-na Carlson.

O namilă de sergent intră la brat cu o bătrînică sfioasă, puțin speriată. Ea povesti, sub privirile crîncene ale fiilor, cum a văzut totul de vizavi. Draperiile erau trase complet. În timp ce bătrînul ardea, cei trei descendenți îl ucideau pe avocat...

Kardin nu va afla însă niciodată că doamna Carlson e mama Esterei. Ea trăsese draperiile avertizîndu-și mama că „ceva se va întîmpla". Ceea ce comisarul va constata cu plăcere este că Ester fusese adoptată în secret de bătrînul Hampton, în urmă cu doi ani. Bănuind că muribundul se va răzgîndi, l-a sfătuit pe logodnicul său, avocatul Brown, să fie „neatent" cu luminarea... Dar Ester n-a rămas decît cu moștenirea.

DAN CARAIMAN

POLIȚIER

Comisarul preferă să-i întîlnească pe toți în sufrageria ce mai purta încă urmele trecerii pompierilor. Larry, Will și Rudy de o parte, iar Ester de cealaltă. Sărmana fată nu-i va ierta niciodată că l-au lăsat pradă flăcărilor pe stăpîn. Toată atitudinea ei sugera indignare. La rîndul lui, Kardin se străduia să-i privească impersonal, deși îi disprețuia din adîncul sufletului. Începu să vorbească privind în pămînt :

— Deci dumneavoastră cunoașteți testamentul rămas valabil ?

Primi confirmarea cu un mormăit confuz.

— În acest caz vă acuz de crimă și complicitate la crimă. Vreau să spun crimă dublă, bineînțeles.

Larry, cel mai mare dintre frați se ridică brusc în picioare și vru să strige ce-

SPORT UNIVERS

EURO '92, înaintea semifinalelor

Ori din cauza furtunilor magnetice, ori că am mai îmbătrînit, nu știu care este motivul exact că acest campionat european de fotbal ajuns în apropierea semifinalelor nu-mi spune aproape nimic. De mult parcă n-am mai asistat la niște partide atît de anoste în care fiecare echipă se chinuie să nu piardă și nu, cum ar fi normal, să cîștige. Calculul punctelor este mai puternic decît spectacolul fotbalistic, este de înțeles, dar ca spectacol este neplăcut pe de-a-ntregul. O singură victorie cu 2—0, cea a Germaniei, o victorie, două, cu 1—0 și cîteva partide terminate la egalitate 0—0 sau 1—1, iată un bilanț total nesatisfăcător. Dar nu numai scorurile nemulțumesc pe spectatorii și telespectatorii din întreaga lume (4 miliarde dintre aceștia privesc campionatul european din Suedia), ci și calitatea fotbalului prestat. Parcă n-am mai văzut vreodată atîtea gafe de începători, atîtea pase greșite, atîtea execuții penibile ca la această a noua ediție a EURO. Parcă niște echipe de amatori s-au reunit cu scopul de a descoperi ceva din tainele acestui sport. S-ar putea să fi devenit peste noapte prea pretențios, dar îmi vine în minte partida România—Țara Galilor care ar putea fi programată în Suedia ca material didactic pentru echipele participante. Sigur, au fost și momente, doar momente, interesante, unul dintre acestea fiind goana Germaniei pentru a egala și egalarea din ultimul minut de joc, un gol al lui Van Basten anulat de arbitru... Dar mai numeroase decît aceste momente au fost parcă accidentările, unele dintre ele foarte grave. Völler și-a fracturat mîna, Buchwald și Reuter și-au spart capul, Sauzee, traumatism cranian. Iar suporterii așteaptă calificarea în semifinală a echipelor lor fără prea mari satisfacții.

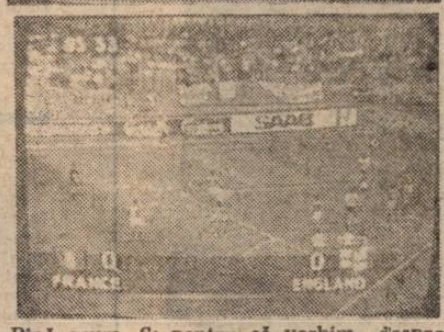

Pînă acum. Și pentru că vorbim despre suporteri să-i amintesc pe cei olandezi care impresionează prin coloritul lor uniform, de la depărtare ai senzația că în tribune sînt mari lanuri de maci, dar și printr-o disciplină caracteristică. În vădit contrast cu suporterii englezi care între meciuri terorizează populația din Malmö, sparg geamuri, distrug magazine, produc dereglări de circulație, dînd de furcă organelor de ordine după același scenariu și tipic ca la campionatele mondiale din Italia. Deci, astfel între gălăgia suporterilor englezi și placiditatea partidelor, EURO'92 intră în faza semifinalelor. Nu ne îndoim că acestea vor fi mai animate.

Ultima oră. Astăzi, miercuri 17 iunie, s-au disputat încă două partide, ultimele din prima grupă, care au configurat clasamentul și au stabilit echipele calificate în semifinală. **Anglia—Suedia** a debutat prin cel mai rapid gol al ediției, în minutul 4 era 1—0 pentru englezi. Aceștia au mai avut cîteva ocazii bune, dar scorul a rămas nemodificat în prima repriză. A doua repriză i-a găsit pe englezi cu ideea păguboasă a păstrării diferenței fragile și pe suedezi luptînd din răsputeri pentru a egala. Acest lucru s-a și întîmplat, mai mult, ei au preluat conducerea, reușind o victorie la limită și calificarea. O partidă frumoasă, prima în care s-au înscris 3 goluri. A urmat a doua partidă, **Franța—Danemarca.** Tot trei goluri înscrise, dar și o mare surpriză : Danemarca a condus cu 1—0, iar după egalarea francezilor o victorie, și ea la limită, dar care i-a adus calificarea. Deci, Suedia și Danemarca în semifinale, o grupă a țărilor nordice. Vor reuși Germania și Olanda să se califice în partidele de joi noaptea ? Un meci egal între ele și o victorie a CSI, le-ar aduce pe toate trei la un total de 4 puncte. Și atunci...

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 22.06. — 28.06.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Satisfacții profesionale deosebite.
Marți : Fantezie, elan creator.
Miercuri : Dragoste, tandrețe, erotism.
Joi : Ghinion financiar previzibil.
Vineri : Prizonierul unei Balanțe dulci.
Simbătă : Zi cenușie, neproductivă.
Duminică : Veste bună de departe.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Frămîntări sufletești, instabilitate.
Marți : Clarificări în dragoste, optimism.
Miercuri : Criză financiară acută.
Joi : O inițiativă vă reușește din plin.
Vineri : Confruntări sentimentale dure.
Simbătă : Prea sensibil și temperamental.
Duminică : Totul merge ca pe roate.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : O zi în infern.
Marți : Dezamăgire profesională profundă.
Miercuri : Zi norocoasă financiar.
Joi : Criză trecătoare de gelozie.
Vineri : Migrenă, indispoziție, apatie
Simbătă : Aprinse dispute familiale.
Duminică : Vedeți totul în negru, pesimism.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Un eveniment vă marchează profund.
Marți : Obsesia unui necaz se confirmă.
Miercuri : Revigorare psihică lentă.
Joi : Numai odrasla vă descrețește fruntea.
Vineri : Bilanț inconsistent al săptămînii.
Simbătă : Pasă melancolică de durată.
Duminică : Cerul dv. se înseninează.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Program încărcat, nervozitate.
Marți : Surpriză plăcută în familie.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Polemici, criză de orgoliu.
Vineri : Start într-o nouă afacere.
Simbătă : O decizie inspirată eficientă
Duminică : Aniversare, zi festivă, zgomotoasă.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Bolnav de singurătate.
Marți : Profundă criză sentimentală.
Miercuri : Finalizați o afacere bănoasă.
Joi : Tentația unei aventuri amoroase.
Vineri : Inventivitate, suplețe intelectuală.
Simbătă : Succes financiar deosebit.
Duminică : Sănătatea vă dă de furcă.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Surpriză plăcută în familie.
Marți : Zi încărcată, epuizantă.
Miercuri : Satisfacție profesională deosebită.
Joi : O achiziție de mare preț.
Vineri : Aveți farmec și prezență de spirit.
Simbătă : Obligații familiale costisitoare.
Duminică : Intimitate, tandrețe, erotism.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Două vești contradictorii.
Marți : Profundă decepție sentimentală.
Miercuri : Triumfați într-o dispută aprinsă.
Joi : Puneți la punct o nouă afacere.
Vineri : Un Berbec vă domină spiritul.
Simbătă : O promisiune neonorată vă deprimă.
Duminică : Doar parfum, dantelă, amor.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Două vești excelente.
Marți : Suprasolicitări nervoase, iritare.
Miercuri : Tolerați cu greu o indiscreție.
Joi : Reușită profesională de excepție.
Vineri : O întîlnire profitabilă.
Simbătă : Creativitate, zi productivă.
Duminică : Excese temperamentale.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Deznodămîntul unei afaceri rentabile.
Marți : Dispute de principii la serviciu.
Miercuri : Deziluzie financiară de proporții.
Joi : Ambiție, tenacitate, muncă încordată.
Vineri : O migrenă vă strică ziua.
Simbătă : Drumuri lungi, costisitoare.
Duminică : Oboseală, apatie, confuzie.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Se împlinește o dorință mai veche.
Marți : Vă asumați noi răspunderi.
Miercuri : Totul vă merge din plin.
Joi : Deveniți meditativ și imposibil.
Vineri : O veste bună, măgulitoare.
Simbătă : Șanse mari la loterie.
Duminică : Deziluzie sentimentală.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Nesigur, contradictoriu, pesimist.
Marți : Un cadou prețios vă remontează.
Miercuri : Inspirație, zi productivă.
Joi : Se îndeplinește o speranță.
Vineri : Toată lumea e a dv.
Simbătă : Întîlnire delicioasă, parfumată.
Duminică : Zi plină de neprevăzut.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

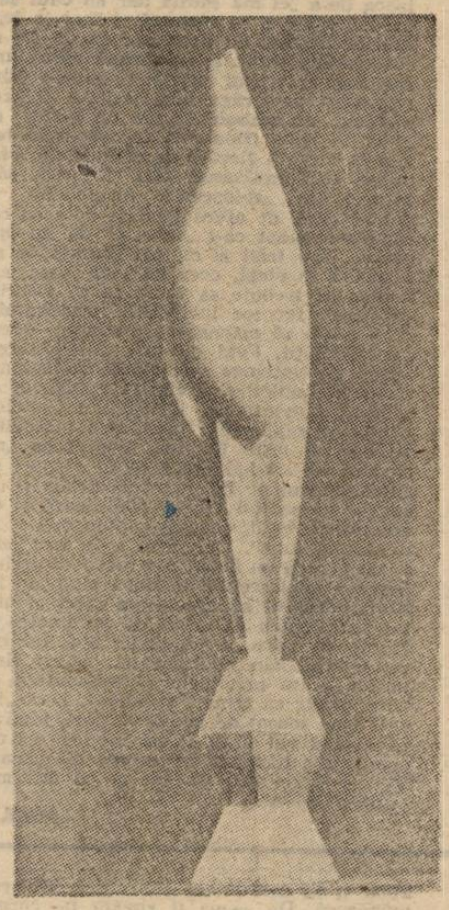

Geniu al artei universale

Orice geniu al artei universale are de timpuriu conștiința propriei valori. Constantin Brâncuși (1876—1957), refuzînd să lucreze la școala celebrului Auguste Rodin (prin răspunsul „Nimic nu crește la umbra copacilor mari"), sculptează în 1908 „Sărutul", parodiindu-l pe maestrul din Paris. Dar lucrarea românului avea să fie în istoria artei un debut al unei estetici noi, „al unui stil neîntîlnit pînă atunci în sculptură". Brâncuși s-a născut la Hobița, județul Gorj. A absolvit în țară Academia de Belle-Arte. În 1904 ajunge pe jos la Paris, unde urmează alți doi ani la Școala cu același profil. Expune de timpuriu la Salonul Societății Naționale de Belle-Arte din Paris, unde-l remarcă Rodin. Sărac dar convins de menirea sa, el se stabilește definitiv în cartierul Montparnasse în 1908 — întreținîndu-se prin muncă în cafenele și cîntînd la biserica românească din Paris. Brâncuși s-a rupt curînd de academismul artei lui Rodin, punînd temelia artei sculpturale moderne. A căutat în opera sa inestimabilă efectele pure ale materiei, ale volumelor și mișcării. A esențializat formele și a concentrat expresia artistică, cu geniul celui ce accede în profunzimile fenomenului. Din creația sa amintim „Pasărea Măiastră", „Începutul Lumii", „Cocoșul", „Pasărea în Spațiu" etc., etc. (în imagine se observă „Măiastra"). De uriașă valoare artistică universală, complexul statuar de la Tîrgu Jiu cuprinde „Masa Tăcerii", „Poarta Sărutului" și „Coloana fără Sfîrșit", magistrale creații ale sculpturii monumentale.

GUINNESS BOOK

RECREAȚIE ÎN CONDUCTĂ

Cînd respirația iernii ne ridică gulerul hainei, prin noiembrie, gîndul ne duce inevitabil la căldură, deci la țițeiul care voiajează de la Edmonton, statul canadian Alberta, pînă la Buffalo, statul american New York. Este vorba de tronsoanele construite de Interprovincial Pipe Line Co., în lungime totală de 2 840 kilometri. Bineînțeles că la o asemenea vehiculare de petrol sînt necesare stații de repompare, în număr de 13. Debitul se ridică la valoarea de 312 984 000 litri pe zi. Dar conducta trans-siberiană este preconizată a avea 3 710 kilometri.

Cea mai scumpă conductă magistrală de țiței, care are o lungime de doar 1 276 kilometri, este cea a Alaskăi (dintre localitățile Prudhoe și Valdez). Ea a costat 6 miliarde de dolari și are un diametru de 1,22 metri — prin ea putîndu-se zbengui în voie elevii din clasele primare. Dar bulevardele hidrocarburilor se întind și în mediul acvatic. Cea mai lungă conductă submarină are lungimea de 422 kilometri și leagă Union Oil Platform de localitatea thailandeză Rayong. Peștii din zonă o admiră din septembrie 1981.

Dacă pentru noi vital este petrolul, pentru alții este apa potabilă. O veritabilă conductă a setei, cea mai mare din lume, este cea care leagă instalațiile de desalinizare de la Jubail de capitala Arabiei Saudite, Ryad. Fluidul vieții străbate peste 468 kilometri de conductă, începînd cu aprilie 1983. Se pare deci că între setea de căldură și setea de apă există multe asemănări tehnologice, generatoare de superlative.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

ANOTIMPURILE VIEȚII

Ajunsesem în textul precedent la cel de-al patrulea element al formulei vieții, pe care ați putea-o calcula — în cele din urmă — singuri. Acest al patrulea element face o legătură organică între perioada anului dominată de o anumită necuvîntătoare și animalul respectiv. Ciclul anotimpurilor este pentru orientali extrem de semnificativ din acest punct de vedere. Astfel, elementul Pămînt dispare din această filosofie (el le poate cuprinde pe toate celelalte patru) și cele patru anotimpuri se orientează după rozavînturilor — adică după cele patru puncte cardinale principale și cele opt intermediare, așa cum vom arăta imediat.

Anotimpul corespunzător fiecărui animal îi conferă acestuia o metamorfoză de esență, care este fixă și care reprezintă al patrulea element în formula vieții. Astfel animalele nordice sînt : Mistreț (orientat la Nord-Nord-Vest), Șobolan (Nord) și Bou (Nord-Nord-Est). Evident, anotimpul nordicelor este Iarna, iar metamorfoza lor de bază este Apa. Asta înseamnă că o persoană născută într-un an al Apei va avea elementul nr. 4 = Apă.

Necuvîntătoarele răsăritului sînt următoarele : Tigru (Est-Nord-Est), Iepure (Est) și Dragon (Est-Sud-Est) — ne deplasăm în sensul acelor de ceasornic.

Logica ne indică anotimpul Primăvară. Ce ne încîntă mai mult primăvara decît reizbucnirea fantastică a vegetației ? Deci metamorfoza de esență a necuvîntătoarelor respective este Lemnul. Pentru cei născuți în anii de Lemn, elementul nr. 4 = Lemn.

Sudul cuprinde Șarpele (Sud-Sud-Est), Calul (Sud) și Oaia. Anotimpul este, firesc, Vara, iar simbolul de esență este Focul sau copleșitoarea arșiță. Deci cei născuți în anii Șarpelui, Calului și Oii au elementul nr. 4 = Foc.

Vestul ne sugerează o zonă de amurg, o tranziție de la ziua sufocantă la noaptea răcoroasă. Anotimpul este Toamna, iar tomnaticii sînt Maimuța (Vest-Sud-Vest), Cocoșul (Vest) și Cîinele (Vest-Nord-Vest). O anumită rezistență la tranziția fizică și psihică, o putere de adaptare la schimbare ne sugerează Metalul, elementul caracteristic necuvîntătoarelor menționate. Deci cei născuți în anii Maimuței, Cocoșului și Cîinelui au elementul nr. 4 al formulei vieții Metalul.

Consecința directă a acestui mod de gîndire — care ascunde demersuri filosofice exotice, dar foarte captivante și perfect logice — este faptul că nici o persoană din lume nu poate avea o formulă a vieții în care să intre de cinci ori Pămîntul. Pentru el neexistînd anotimp, le cuprinde pe toate într-unul singur, așa-numitul **anotimp perfect, care omogenizează și armonizează întreaga climă a planetei noastre. Și cum un astfel de anotimp ideal nu există, nici un om perfect nu există !** Iată cum calendarul chinezesc face una din cele mai subtile și mai ferme treceri de la aparență la esență, sau de la fenomen la esență. Comparațiile sugerate de orientali, între oameni și necuvîntătoare, sînt transpuse magistral pe emblema destinului și personalității noastre prin intermediul celor patru anotimpuri (cărora le corespund și cele patru temperamente : coleric, sangvin, melancolic și flegmatic).

Al cincilea element al formulei vieții este dat de anul nașterii țării respective. Trebuie ținut seama de transformările istorice ale țării cu pricina. România a devenit în 1947 Mistreț de Foc, schimbîndu-se din Calul de Pămînt din 1918. În decembrie 1989 ea a devenit Șarpe de Pămînt, deci Pămîntul va fi al cincilea element pentru românii născuți de atunci.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

● Draga mea **Z. C. (Năsăud)**, îți mulțumesc pentru scrisoarea prin care mi-ai confirmat gîndurile referitoare la necazurile Ralucăi. „Mi-e teamă — îmi scrii — ca nu cumva Raluca să se arunce cu capul înainte în prietenii periculoase. O rog să-și aleagă prietenii cu mare atenție. Nu e nici o grabă. Lipsa de experiență abia îi va păstra intactă mai mult timp puritatea, o calitate uitată, dar care va atrage ca un magnet băieții, bărbații mai tîrziu". Sigur că da, așa este, ai perfectă dreptate ! Însă aș adăuga, dacă-mi dai voie, că, în primul rînd, nu cred că puritatea este o calitate chiar atît de uitată pe cît crezi ea fiind o nevoie firească a oricărui om, la orice vîrstă ! Iar în al doilea rînd, prin „lipsă de experiență" „puritate", bine-i să nu se înțeleagă naivitate, imaturitate în gîndire, imprudență sau, mai grav, lipsa unor criterii (principii) morale, de viață, pe baza cărora să ne alegem prieteniile. Fiindcă, exact așa cum spui, puritatea „atrage ca un magnet". Atrage și otelul, dar și tinicheaua de două parale, fără deosebire,.. Deosebirea **trebuie să o facem noi !** Oricum, îți mulțumesc și aștept să-mi mai scrii !

■ Patetica ta întrebare „pînă cînd va continua acest joc ?" îmi dovedește, draga mea **DAIANA (Timișoara)**, că zorii lucidității se apropie și pentru tine... În întrebarea ta fi de discutat doar dacă ai ales cuvîntul potrivit : joc sau.. joacă ? Mă întreb asta pentru că — spune și tu ! — iubire să fie oare cînd (citez) : „fiecare dintre noi încearcă să-l rănească prin fapte și vorbe pe celălalt" ?... Tot iubire să fie și atunci cînd (iar te citez) : „el oscilează. Nu știe pe cine dintre noi să aleagă. Eu, bruneta, sau Ea, blonda cine ar avea mai multe șanse..." ? ! Mă întrebi cum să te porți acum : „să fiu indiferentă, — îmi scrii — sau să-i zîmbesc atunci cînd mă privește". Părerea mea e că **trebuie să te porți normal**, cît mai normal, mai firesc și mai adevărat e cu putință la cei 17 ani ai tăi ! Joaca — pentru că, orice ai spune și oricît ai protesta tu, **asta e !** — de-a pupiciurile — „în orele de practică", la școală — și de-a viața... lacustră, din pricina „meteorologiei" tale sufletești, cu averse lacrimogene și descărcări nevricoase — acasă — joaca de-a „el mă salută dar eu caut să-l fac geloș iar el se răzbună și face la fel". Zău, crede-mă, nu prea pot să vă fie acea temelie trainică, de durată adică (mă rog, așa ar trebui să fie...), pentru iubire... Vezi tu, draga mea Daiana, iubirea nu este, **nu trebuie să fie** un astfel de „joc" în care (Doamne, ferește-l ! Să batem în lemn !) fiecare se chinuie din răsputeri să-l umilească, să-l rănească, să-l înfurie, să-l „gelozească" pe celălalt — pentru care, de altminteri, se bate cu cărămida-n piept că-l „iubește" de nu mai poate... Am trăit și eu adolescența ca pe o **trezire la viață**, ceea ce, mai tîrziu, am înțeles că trebuie să însemne că visurile copilăriei fac loc lucidității, realismului și — n-am să ostenesc a o spune — responsabilității. Față de tine, față de cellalți... Vei înțelege mai tîrziu adolescența ca pe o împletire a viselor copilăriei cu visurile ,avînturile, însuflețirile adolescenței și realismul, lucidității maturității care mișcă în tine. Faptul că „niciodată un alt băiat n-a putut și nu-l va putea înlocui pe El" exprimă probabil un adevăr al **acestei** vîrste. (Odinioară și eu am nutrit, vai !, aceeași convingere a „adevărului unic". Dar ceea ce a fost adevărat pentru un **băiat**, n-a mai fost decît o iluzie a adolescenței în clipa cînd am întîlnit **bărbatul** pe care l-am iubit și m-a iubit...) Pentru că oricît de minunate, de frumoase, pure și adevărate sînt iubirile de neuitat ale adolescenței, **totuși** dragostea e un privilegiu al maturității, al vieții trăite ca femeie și bărbat. Deci „jocul" (sau joaca) de acum va dura pînă în clipa cînd vei simți și vei înțelege că recreația s-a terminat și **trebuie** să înceapă Viața ! Care nu-i un joc și cu atît mai puțin o joacă...

LAURA

Grădina de lîngă casă

UTILAJE NECESARE

La ediția din acest an a Tîrgului internațional pentru bunuri de consum, s-au prezentat mult mai multe utilaje care interesează pe grădinari, decît în edițiile precedente. Primul loc l-au ocupat utilajele destinate prelucrării solului, întreținerii culturilor și transportului. O parte din utilaje sînt pentru tracțiune animală (cultivatoare, căruțe, pluguri, prășitoare, semănătoare etc) iar altă parte (cea mai mare), este destinată pentru tracțiune și acționare mecanică (motocultoare si minitractoare). O notă de noutate a prezentat setul de mașini prezentat de firma Vulcan din București, la care se poate folosi atît tracțiunea animală cît și cea mecanică. Piesa principală o constituie un șasiu multifuncțional pe 4 roți, care poate fi tractat de un cal (la lucrări mai ușoare), 2 cai, 2 boi, motocultor, minitractor sau chiar de un ARO-244. Datorită celor 11 unelte de lucru care pot fi montate pe acest șasiu, pot fi executate următoarele lucrări agrotehnice : arat, discuit, mușuroit, bilonat, prășit, semănat culturi prășitoare, semănat cereale și semințe mici, cosit, tăiat coceni de porumb, tăiat varză, erbicidat, administrat îngrășăminte chimice solide sau lichide, stropit la legume, vii și pomi, recoltat cartofi și rădăcinoase, transportat fîn, grîne, nisip, gunoi de grajd, paie, lăzi etc. Prețul întregului set de 12 componente, se estimează a fi de 850 000 lei.

Motocultoarele au reprezentat cea mai largă gamă a utilajelor de tractare și acționare a uneltelor agricole pentru lucrarea solului și întreținerea culturilor din grădini și din cîmp. Ele s-au extins într-o gamă largă de putere, de la 3 la 4 CP, cu ciclu în 2 sau 4 timpi, funcționează cu benzină sau cu motorină. În afară de lucrările agrotehnice arătate mai sus, cu ajutorul cultivatorului se mai pot executa irigarea culturilor și acționarea, de la priza de putere, a unor instalații stabile (mașini de batozat porumb, mori, tocătoare, ferăstrae circulare etc). S-a prezentat la tîrg de asemenea, o gamă largă din utilajele agricole cu care motocultorul poate executa lucrările respective și anume: pluguri simple și reversibile, cultivatoare, freze, remorci monoax cu capacități de 300—500 kg, cositoare, echipamente de stropit și de irigat, dislocatoare de cartofi și de rădăcinoase, combinatoare, grape, greble etc. Dintre minitractoare, a atras atenția cel prezentat de firma Mija, cu un motor de 12 CP la prețul de 500 000 lei.

Pentru grădinarii care au suprafețe mari de udat, sînt indicate furtunele pentru stins incendii, pe care le produce firma Finca din Drăgășani, la dimensiuni de 10 sau 20 m lungime și la diametre cuprinse între 26 și 111 mm. În numărul viitor vom prezenta noutățile din domeniul protecției plantelor.

IOAN URSU

POSTA by Air Mail

PENTRU AUTORII DE LITERATURĂ SF : Primim la redacție foarte multe povestiri SF scrise de autori tineri, marea lor majoritate dorind să-și facă debutul în revista noastră. Tocmai marele număr de titluri și autori mă obligă să dau un răspuns general. Revista noastră are o singură rubrică rezervată acestui gen de literatură. Am optat multă vreme pentru autori consacrați, mai ales străini, a căror profesionalitate și originalitate sînt incontestabile. Am publicat și vom publica și în continuare literatură SF românească. De aceea îi rugăm pe corespondenții revistei să aibă răbdare. Cele mai bune lucrări își vor găsi locul în revistă. În viitor, la această rubrică vom nominaliza lucrările și vom populariza autorii lor.

PENIȘOARĂ CRISTIAN, Vaslui : Nu sînt în măsură să vă dau adresa lui Ion Țiriac, pentru că este o adresă mare la care eu nu am acces. Îl stimez însă mult pe compatriotul nostru, iar dacă cineva din preajma gospodăriei sale va citi despre dorința d-stră și va accepta să o cunoașteți, prin intermediul nostru va fi cu putință..

POPA TUDOR, Str. Serg. Gh. Donici nr. 7, Sectorul 5, București. Vă răspund la lunga și interesanta scrisoare recomandîndu-vă de fapt celor dornici să vă contacteze. Și astfel încep prin a spune că dl. Popa Tudor (a cărui adresă o aveți mai sus), este o adevărată uzină gînditoare. Dumnealui propune specialiștilor idei interesante și utile dacă ele s-ar realiza. Enumerăm : Dispozitiv pentru umbrele : turnat cosuri din material plastic la domiciliu, de 50 l. și 2,5 l. : o soluție de curățat sticlele de ulei : un burete pentru spălat vasele ; suport pentru introdus tacîmurile spălate și nesterse ; suport sau pahar din plastic pentru tinut pasta de dinți și periuța ; o unealtă de făcut rînduri pentru însămînțat (e vorba de grădină) ; scară dublă demontabilă ; chingi ; mască de protecție... toate acestea stau în puterea unui singur om. Despre cum se fac ele și ce sînt, nu vă rămîne decît să-i scrieți și dumnealui își va oferi serviciile...

POP EUGEN, Botoșani : Impresionantă scrisoarea d-strâ, de aceea mă gîndesc cum să vă fiu de folos. „Mă gîndesc" spun pentru că una din legile publicației noastre este aceea de a ne aseza cu consecvență în afara jocurilor și zgomotelor politice. Tot ce-mi scrieți mi-a lăsat un gust amar, însă trebuie să-mi respect angajamentul, împreună cu întregul colectiv al revistei, de a nu transforma această publicație în altceva decît este ea. Politicul tine de efemeride, chiar dacă și acestea marchează profund viața oamenilor și a societății. Voi încerca să sensibilizez alte publicații cu cele ce mi-ați relatat...

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 22. 06. — 28. 06.

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14,20 Worldnet Usia 15,05 Cheia succesului 15,35 Copiii noștri — viitori muzicieni 15,55 Confluențe 16,30 Actualități 16,35 Emisiunea în limba maghiară 18,05 Pro Patria 19,00 Desene animate 19,30 Tezaur 20,00 Actualități 20,35 Studioul economic 21,05 Campionatul european de fotbal 23,05 În fața națiunii 23,35 Cronica Parlamentului. Actualități.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 16,40 Tradiții 17,10 Film : Codificat ostil (Anglia, 1989) 18,35 Repriza a treia 19,45 Magazin auto-moto 20,15 Studioul muzicii contemporane 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

MARȚI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Ecran de vacanță 11,00 Canal France International 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferențe 13,30 Muzica pentru părinți 14,00 Actualități 14,20 Tradiții 14,50 Avanpremiera TV 14,55 Preuniversitaria 15,30. Curs de limba franceză. Curs de limba spaniolă. 16,00 Muzica pentru toți 16,30 Conviețuiri 17,00 Actualități 17,05 Repere transilvane 17,35 Sinziene 18,00 Salut, prieteni! 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate. 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Epilog la „Navetiștii huilei" 21,20 Telecinemateca. Piesă neterminată pentru pianină mecanică 23,05 Afacerea deșeurilor 23,35 În fața națiunii 24,00 Cronica Parlamentului. Actualități 0,30 Jazz-Fann.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Ecran de vacanță 16,35 Studioul de literatură 17,35 Mark și Sophie 18,35 De-ale pieței în economia Capitalei 18,55 Lumea ideilor 19,25 Tribuna non-conformiștilor 19,45 Expo'92 — Sevilla 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Veterinarul 11,30 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13,00 Cernavodă 13,30 Audiovizual studio 14,00 Actualități 14,20 S.O.S. Natura ! 14,50 Avanpremiera 14,55 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală. Curs de limba germană. Curs de limba italiană 16,00 Nedeea Vulcăneană 16,20 Arte vizuale 16,50 Tragerea Pronoexpres 17,00 Actualități 17,05 : 15, 16, 17, 18. Ora de dirigenție 17,35 Agenda „Cerbul de Aur" 17,50 Finala Cupei României la Fotbal 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Deschiderea Concursului și Festivalului Internațional „Cerbul de Aur" 23.00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,30 „Cerbul de Aur"

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță. 16,40 Emisiunea în limba maghiară 18,10 Teatru TV. 20,35 Videoclipuri 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service.

JOI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități 10,30 Ecran de vacanță 11,00 Canal France International 12,00 Ora de muzică 12,50 Oameni de lîngă noi 13,20 Jazz-Magazin 13,50 Actualități 14,10 Conviețuiri 14,40 Preuniversitaria 15,20 Teleșcoală. Curs de limba engleză și engleză americană 15,50 Forum 16,20 Repere moldave 16,50 Actualități 16,55 În obiectiv 17,30 Agenda „Cerbul de Aur" 17,45 Simpozion 18,30 Studioul economic 19,00 Desene animate. 19,30 Dallas 20,20 Actualități 20,50 „Cerbul de Aur" 23,00 Cronica Parlamentului. Actualități 23,30 „Cerbul de Aur".

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Ecran de vacanță. 16,35 Motor ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Armonii corale 18,30 O viață pentru o idee 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service

VINERI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Calendarul zilei 10,30 Film artistic. Îți aparțin pentru totdeauna ! 12,00 Super Channel 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,40 Medicina pentru toți 15,10 Recital Octavian Naghiu 15,25 Preuniversitaria 16,00 Agenda „Cerbul de Aur" 16,15 Limba noastră 16,45 Tragerea Loto 16,55 Actualități 17.00 Emisiunea în limba germană 18,00 „Cerbul de Aur" 18,40 Viața parlamentară 19,05 Film serial. Destinul familiei Howard (Anglia, 1987) 20,00 Actualități 20,30 Desene animate 20,55 Finala Campionatului european de fotbal 23,10 Actualități

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 16,40 Tradiții 17,10 Festivalul „Timișoara muzicală" 19,15 Sport 19,50 1789... și NOI 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Tenis — Wimbledon'92.

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața 9,50 Șahul de la A la Z 10,00 Actualități 12,00 Itinerarii spirituale 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7×7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,20 Ecran de vacanță 14,45 Magazin cinematografic 15,45 Campionatele internaționale de atletism ale României 16,15 Al doilea război mondial 16,45 „Cerbul de Aur" 17,00 Gong ! 17,30 Mapamond 18,00 „Cerbul de Aur" 18,45 Teleenciclopedia 19,30 Twin Peaks 20,20 Actualități 20,50 „Cerbul de Aur" 23,00 Actualități 23,10 Săptămîna sportivă 23,30 „Cerbul de Aur"

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 17,00 Conviețuiri 18,00 Dragă Hachi (Japonia) 19,50 Country music show 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Tenis — Wimbledon '92.

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 18,15 „Cerbul de Aur" 19,00 Convorbiri de duminică 19,30 Dallas 20,20 Actualități 20,50 Gala laureaților „Cerbul de Aur" — Brașov 22,30 Actualități 22,40 Duminica sportivă 23,00 „Cerbul de Aur".

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Ecran de vacanță 17,10 Pop-Club 17,30 Orașe și civilizații 18,00 Varietăți internaționale 18,30 Serată muzicală TV 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV5 Europe 22,35 BBC World Service 23,05 Tenis — Wimbledon'92

După „PANORAMIC TV"

În funcție de evenimentele la zi Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

DEMITIZAREA DICTONULUI „PRIMUM NON NOCERE“

Secole de-a rîndul, singurele procedee, singurele modalități de care dispuneau medicii pentru stabilirea diagnosticului erau reprezentate de anamneză, respectiv din totalitatea informațiilor pe care medicul le la de la bolnav sau de la însoțitorii acestuia pentru a le utiliza în vederea stabilirii diagnosticului (termen provenind de la grecescul anamnesis care însemnează reamintire), apoi de observație, inspecție, ascultație și percuție, iar singurele instrumente medicale de care dispuneau, erau doar stetoscopul (respectiv de acel instrument folosind la conducerea și amplificarea diferitelor fenomene sonore produse în interiorul organismului, prin funcționarea normală sau patologică a diferitelor organe), ciocanul de reflexe și abia mai tîrziu termometrul. Într-un asemenea context, a apărut desigur acel aforism aparent hilar, dar totuși saturat în adevăr pentru epoca respectivă, aforism elaborat de un mare clinician francez : **„Un medic care pune un diagnostic bun își epatează colegii, un medic care pune un prognostic bun își epatează familia (prin prognostic înțelegînd aprecierea evoluției imediate și tardive ale unei boli) : iar un medic care efectuează o terapeutică, așadar un tratament bun, se epatează pe sine însuși“.**

Scientizarea și tehnicizarea progresivă a medicinei, au creat cu timpul posibilități nebănuite medicilor, atît pe linie de diagnostic, cît și de terapie. Astfel, organismul uman a început să fie cercetat în toate ungherele sale, fapt ce a impulsionat desigur perfecționarea mijloacelor de diagnostic ca și a acelora terapeutice. Aceeași situație a impulsionat desigur și imaginația creativă a medicilor, dîndu-le aripi și sporindu-le acestora cutezanța. Din acest motiv, preceptul antic de „Primum non nocere“ ceea ce tradus înseamnă în primul rînd să nu prejudiciezi să nu faci mai rău, care pur și simplu a dominat exercițiul medical pînă la începutul secolului de față, începe să-și piardă semnificațiile primare, și aceasta pentru că grație scientizării și tehnicizării progresive a medicinei, remediile devin din ce în ce mai active dar, din nefericire, și din ce în ce mai periculoase.

Medicii realizează în asemenea condițiuni că demersul lor atît pe linie de diagnostic, cît și de terapie, este grevat de un risc mai mult sau mai puțin semnificativ, dar nu pot trece cu vederea că **tot un risc este și boala, poate chiar cel mai mare dintre toate.**

Începe așadar să-și croiască drum ideea, că vătămarea și agresionarea organismului pe calea mijloacelor de investigație, ca și a acelora terapeutice sînt într-adevăr inevitabile, dar, atîta vreme cît aceleași vătămări și agresionări favorizează și accederea spre obiectivul final vindecarea —, ele nu trebuie cu orice chip evitate. Despre acest aspect cu totul inedit și aparent șocant ne rezervăm a vorbi în articolul următor.

ARCADIE PERCEK

Ritmul cordului, ritmul sănătății (II)

INIMA ESTE CEA CARE NE OMOARĂ

Convorbire cu conf. univ. dr. ALEXANDRU CÂMPEANU

— În cazul accidentelor vasculare minutele sînt cele care dictează ritmul vieții sau al morții. Cum argumentați acest adevăr ?

— Cu cît distrugerea mușchiului miocardic este mai mare mortalitatea e mai ridicată și apar complicații : mecanice, electrice și de altă natură, (insuficiență cardiacă, aritmii, blocuri cardiace, rupturi de cord), care grevează asupra calității vieții celor care nu mor după instalarea infarctului.

— Ce relevă cercetările recente ale cardiologiei ?

— Cercetările reflectă o preocupare accentuată din partea medicilor de a găsi o soluție de dezobstruare, în primele 4 pînă la 6 ore, a arterei ocluzionate, pentru reluarea circulației prin arteră și irigarea țesutului miocardic. Mijloacele pe care le avem la dispoziție s-au înmulțit și perfecționat în ultimul deceniu și au ca efect o reducere importantă a mortalității și o îmbunătățire a evoluției de lungă durată a acestor bolnavi. Trebuie să arăt că studiile au permis realizarea unor medicamente care să producă o dizolvare a cheagului ce a obstruat vasul, care rapid administrate ameliorează semnificativ șansa bolnavului. Ultimul studiu multicentric internațional realizat pe un număr de peste 40 000 de bolnavi cu infarct a evidențiat că aplicarea în primele 4 pînă la 6 ore a streptochinazei, substanță care asigură topirea cheagului a redus mortalitatea la 10 la sută. La fel ca și alte substanțe trombolitice, introducerea intravenoasă a acestora cît mai aproape de momentul debutului bolii, mărește șansa de supraviețuire și de salvare a miocardului tributar arterei prin care nu mai circulă sîngele. Metodele sînt într-o continuă perfecționare, numeroase laboratoare lucrînd pentru descoperirea unor substanțe care să actioneze numai la nivelul cheagului pentru a evita accidentele hemoragice. Rezultatele studiilor făcute cu angiocoronarografie au arătat că apare o repermeabilizare a arterei și reluarea fluxului sanguin la 65 pînă la 70 la sută dintre cei tratați cu streptochinază și de peste 75—80, la sută la cei tratați cu activatori ai plasminogenului. Pe lîngă scăderea mortalității de la 30—40 la sută la doar 10 la sută, aceste substanțe realizează și o limitare importantă a pierderilor de masă musculară contractilă și evită instalarea insuficienței cardiace, a anevrismelor ventriculare. Dezobstruarea arterei prin eliminarea trombului poate fi realizată și chirurgical și mecanic prin tehnica angioplastiei coronariene.

— Foarte concret, ce trebuie să știe bolnavul cu infarct ?

— Concluzionînd numai asupra aspectului actual al infarctului de miocard acut, trebuie să accentuez necesitatea ca bolnavul să ajungă în timp cît mai scurt, sub 4 pînă la 6 ore, în spital pentru a i se administra în siguranță tratamentul cu trombolitice. Întîrzierea acordării unei asistențe de calitate la debutul infarctului se datorește bolnavului. Atît la noi în țară cît și în străinătate s-a constatat că pacienții dau interpretări eronat liniștitoare, comode, simptomelor și se lipsesc de șansa evitării unor consecințe dramatice dacă ar ajunge în primele minute la spital. Studiile au arătat că dacă bolnavul se adresează serviciului de urgență, iar sistemul organizatoric sanitar asigură transportul rapid și calificat al acestor bolnavi la spital, perspectivele în această boală înfricoșătoare se pot ameliora evident. Și în acest sens trebuie să existe colaborarea bolnav-medic și societate prin organismele ei statale care au o mare responsabilitate în această direcție. Aceasta în condițiile în care mortalitatea ridicată existentă la noi în țară nu este ușor de acceptat.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

„PER PEDES“

Mersul pe jos dacă este sprinten, elastic și are o bună coordonare a mișcărilor, stimulează activitatea sistemului cardiovascular care la rîndul lui condiționează starea de sănătate a întregului organism. Învățătorul meu Petre Rimboacă, astăzi octogenar avea un mers corect, întrucît punea mai întîi piciorul să acționeze asupra solului cu călcîiul, deplasîndu-și imediat greutatea corpului înainte, prin intermediul marginii exterioare a labei piciorului, ținînd fruntea și capul sus. Imaginea mersului pe jos a dascălului a rămas pentru totdeauna în mintea mea și sînt convins că longevitatea de care se bucură astăzi se datorește banalului „per pedes“ corect efectuat. Spre deosebire de alte sporturi, mersul pe jos nu este deloc spectaculos. Cu toate acestea, el constituie un exercițiu fizic foarte complex, eficient și accesibil oricui. Fiecare pas este un bun masaj al sistemului vascular de la baza labei piciorului, sîngele fiind astfel relansat în sus prin sistemul nervos. De aici și adevărul că cu cît mergem mai mult pe jos, cu atît sînt mai numeroase stimulările aduse circulației sanguine din membrele inferioare. Oamenilor care prin specificul muncii lor sînt nevoiți să stea mult timp în picioare, li se recomandă pentru a evita stagnarea sîngelui și edemele glesnelor la anumite intervale să execute mersul cu pas apăsat, asigurînd acel impuls de care sîngele are nevoie pentru a urca prin arborele venos spre inimă.

Care sînt de fapt regulile „de aur“ ale mersului pe jos ?

● **Postura corectă.** Ne ținem corpul drept, avînd capul și gîtul în prelungirea toracelui, iar pieptul în același plan cu bazinul. Deci, mergem pe jos, ținîndu-ne capul și spatele drept, privind drept înainte și avînd burta trasă, degajînd astfel cușca toracică.

● **Balansul brațelor** reduce oboseala, mărește rezistența și eficiența mersului pe jos. Balansul brațelor, adaptat pasului, acționează ca o pompă ce ajută la distribuirea oxigenului în toate țesuturile.

● **Viteza.** Cu cît ea este mai mare cu atît „topește“ mai mult țesutul adipos. Totuși recomandabil este o cadență de 5—6 km la oră.

● **Alegerea tipului de încălțăminte.** Este bine ca în oraș să optăm pentru tocuri joase (cel mult 3 cm), iar încălțămintea trebuie să fie ușoară și flexibilă, tip sport. Pentru munte ideale vor fi ghetele montane, care protejează gambele de entorse.

● **Programare riguroasă.** Bine ar fi să parcurgem 45 de minute de mers pe jos în fiecare zi. Dacă nu dispunem de acest timp, atunci ritmul deplasării spre serviciu, sau la întoarcerea către casă să fie mai alert. Dacă transportați bagaje, ideal ar fi ca acestea să fie purtate cît mai aproape de axa corpului (în spinare sau în brațe), iar cînd transportăm sacoșe să încercăm să echilibrăm greutățile în ambele mîini sau să le ducem alternativ, cînd într-o mînă cînd în alta.

Pentru refacerea picioarelor pentru „mersul de jos“, de a doua zi, seara, înainte de culcare, este bine să le masăm prin mișcări care să pornească de la glezne către genunchi.

Dr. FILEA IOAN IVANA

● GENA ALCOOLISMULUI — O REALITATE. Descoperită în urmă cu doi ani, gena nu-i expune pe cei care o au numai la alcoolism, dar și la alte tulburări psihiatrice și neurologice : hiperactivitatea infantilă, tendința de a consuma droguri, autism și tulburări post-traumatice. Această genă declanșează, după cum se arată în „Science et Vie“, discuții fundamentale între cei care cred că comportamentele psihologice nu sînt ereditare și cei care susțin contrariul.

● CARE SÎNT CAUZELE HOMOSEXUALITĂȚII ? Studii întreprinse în SUA vin să releve că homosexualitatea masculină nu ține în întregime de o opțiune a individului, ci că ar avea chiar cauze de ordin biologic. Cercetătorul Simon Le Yay a constatat că o anumită porțiune din creierul homosexualilor este de două ori mai mică decît la heterosexuali. Această regiune a creierului — hipotalamusul anterior — controlează comportamentele sexuale. În opinia dr. Mark Hang, de la Centrul Național pentru Cercetare Științifică (CNRS) din Strasbourg, fundamentul biologic al acestui comportament pare să fie demonstrat în cazul animalelor, dar va fi dificil de stabilit în cazul omului...

AGENDA MEDICALĂ

● BRÎNZA FĂRĂ COLESTEROL. Specialitatea „Garden“ este pentru brînzeturi ceea ce este margarina pentru unt, adică o brînză fără colesterol. „Garden“ este o brînză moale care nu conține nici o grăsime de origine animală. Conținutul său de colesterol este practic nul : 0,008 g la o sută de grame. Brînza fără colesterol, mult solicitată în Franța și în alte țări comunitare, se realizează la Mont-Saint-Michel, o cooperativă profilată pe produse lactate, care colectează anual circa 105.000.000 l lapte de la 900 de producători. Nu este o speculație destinată celor care urmează o cură de slăbire, deoarece valoarea sa energetică este de 295 calorii la suta de grame.

● CAUZA ? GAZELE DE EȘAPAMENT. Poluările sînt mult mai abundente în aerul din mediul rural decît în cel urban și totuși în orașe această formă de alergie datorată poluărilor este cea mai frecventă, aflîndu-se chiar în creștere. Cauza ? Gazele de eșapament degajate de vehiculele rutiere. Cercetătorii din Londra au constatat că dioxidul de azot prezent în aceste gaze distruge celulele ciliate care tapetează interiorul nărilor și al traheei. Rezultatul nu poate fi altul decît acela că particulele din aerul inspirat, cum ar fi polenurile, sînt eliminate mai lent și au deci mai mult timp pentru a se difuza în organism, provocînd alergia.

FOTOGRAFII DE LA CITITORI

Primii pași...

BUDUR CRISTINA ROXANA, București

întîmplări adevărate

Pentru a-şi salva copilul

Lorenzo Odone, în vîrstă de 13 ani, ar fi trebuit să fie mort de mult timp ! El este însă în viaţă datorită părinţilor lui, care au realizat un adevărat miracol. Deşi aceştia nu sînt nici medici, nici farmacişti, au creat totuşi un medicament pentru a-şi salva băiatul...

La cinci ani, Lorenzo era un puşti adorabil, dar un an mai tîrziu, adică prin 1984 a început să aibă tulburări ciudate : crize nervoase, stîlcirea cuvintelor şi căderi fără motiv. Părinţi au decis atunci să consulte un neuropsihiatru pediatru. Patru luni mai tîrziu, băiatului i s-a stabilit diagnosticul. Era vorba de o maladie genetică extrem de rară : adenoleucodystrofie (ALD), caracterizată printr-o acumulare de acizi graşi saturaţi în sistemul nervos, ceea ce provoacă o paralizie progresivă, tulburări respiratorii şi în cele din urmă moartea, survenită în general la 2—3 ani de la stabilirea diagnosticului. Maladia în forme grave atinge numai băieţii.

Părinţii lui Lorenzo însă nu s-au resemnat şi au decis să lupte cu toate forţele pentru a-şi smulge copilul din ghearele morţii. Acest cuplu de americani s-a cufundat în cărţi, asaltînd cu tot felul de întrebări specialiştii şi laboratoarele de cercetări pentru a descoperi ceea ce de fapt nu există : tratamentul eficace.

După o luptă înverşunată au obţinut din partea Institutului Kennedy pentru copii handicapaţi din Baltimore, sponsorizarea primei conferinţe mondiale cu teme ALD, reunind astfel 38 de experţi din Europa, Japonia şi America de Nord. Unul din participanţi, doctorul Rizzo a anunţat cu această ocazie că a efectuat cu succes experienţe **in vitro**, constînd în diminuarea sensibilă a acizilor graşi cu ajutorul acidului oleic, un compus al uleiului de măsline. Numai că aceste rezultate nu fuseseră aplicate fiinţelor umane. Pentru Lorenzo cursa contra morţii începuse. Căci băiatul nu mai mergea şi deja nu mai vorbea. În aceste împrejurări, mătuşa lui Lorenzo, Deidre Murphy, purtătoare şi ea a unei gene defectuoase a acceptat să servească drept cobai şi să i se administreze acid oleic. Imediat s-a remarcat o scădere a acizilor graşi ceea ce a determinat pe Augusto şi Michaela Odone, părinţii lui Lorenzo să rela cercetările, obţinînd colaborarea cu un biochimist de la o firmă internaţională şi reuşind astfel să fabrice o compoziţie cu acid oleic. În acest moment minunea se produce, medicamentul stopează progresarea bolii !

Medicamentul care l-a salvat pe micuţul Lorenzo îi poartă numele şi este încă supus unor teste. Firește, Lorenzo nu poate nici să vorbească, nici să se mişte, dar este încă în viaţă şi părinţii au impresia că starea sa se ameliorează puţin cîte puţin. Pentru a-i menţine facultăţile intelectuale lui Lorenzo i se vorbeşte mult, i se citeşte şi părinţii se joacă mereu cu el. Realizînd incredibilul, acum părinţii îşi fixează ca obiectiv să-l facă să meargă din nou. Cine ştie, poate într-o zi prin dragostea şi devotamentul lor vor trece şi acest obstacol...

Coborîrea în infern a unei moştenitoare bogate

Cînd în 1981, maestrul Boissonnet un avocat din Toulon, i-a făcut cunoştinţă Suzanei de Canson, o bătrînă bogătaşă, cu Joëlle Pensel, sărmana femeie nu ştia că a pornit pe drumul infernului. Joëlle Pesnel a pretins că este artistă plastică. E născută în 1940 la Haiphong şi ţinea un bar pentru mateloţi într-un cartier mărginaş al Toulonului. Suzanne de Canson, nobilă în linie directă, născută în 1910, este esteta şi colecţionară de obiecte de artă şi lucruri rare. Are 71 de ani şi trăieşte singură. Joëlle urmează a fi o perfectă însoţitoare (damă de companie). O damă de companie care astăzi se găseşte în faţa unei pedepse pe viaţă. Motivul ? Acuza că şi-a însuşit moştenirea bătrînei şi că a lăsat-o să moară pe binefăcătoarea sa în condiţii mai mult decît sordide.

Pe 16 septembrie 1986 Suzanne de Canson este găsită fără viaţă în casa Joëllei Pesnel, devenită între timp, moştenitoarea întregii averi. Corpul zăcea pe o cuvertură aşezată pe sol. Mirosul este insuportabil. Murise izolată, sechestrată într-o încăpere de cîţiva metri pătraţi, cu un pat simplu şi o masă. Cît a durat agonia bătrînei femei ? Doi angajaţi ai casei au declarat că auziseră nişte lovituri surde venite din camera-celulă, probabil încercările disperate şi zadarnice de chemare în ajutor. Joëlle îi arunca din cînd în cînd cîte o bucată de pîine, aşteptînd să se stingă. Femeia de serviciu îşi aminteşte de bătrîna terorizată şi resemnată care nu răspundea decît cu cîte un „da" de-abia auzit, slabă „ca o africană din Sahel". Joëlle îi interzice pînă şi toaleta zilnică. În schimb începuse să-şi spună Joëlle de Canson. Au fost însă necesari 5 ani de torturi pentru ca bătrîna bogătaşă să moară. În posesia sa se aflau, moştenire de la părinţii ei, piese inestimabile : picturi de Titian, Quentin de la Tour, Watteau, Murillo, colecţii de bronzuri şi argintărie. Femeia care se stinsese duşcse o viaţă somptuoasă, plină de exuberanţă şi totală independenţă.

În 1939 întîlneşte o femeie, Laurence de care se ataşează. Vor locui împreună pînă în 1973, cînd încep dramele. După 40 de ani de viaţă comună Laurence o părăseşte pe Suzanne plecînd şi cu cîteva tablouri de Titian, Watteau, Rembrant. Suzanne e dărîmată. Abandonată. Trădată. Urmează o altă trădare, care îi va deveni fatală. Suzanne îl angajează pe maestrul Boissonnet pentru a o descoperi pe hoaţă şi bunurile furate. Dar fosta doamnă de lume, rebelă şi marginală îşi începe drumul spre infern. Avocatul îşi găseşte o complice pentru a-şi duce planurile la capăt. Aşa ajunge Joëlle în casa el. Numai că, intrigată de sfîrşitul curios al surorii sale şi de faptul că **Gentilomul din Sevilla** semnat de Murillo şi aflat în posesia Suzannei este vîndut la licitaţie organizată de Joëlle Pesnel, Jeanne Deschamps, născută Canson, aduce această afacere în faţa tribunalului. Şi astfel torţionara n-a putut să se bucure de uriaşa avere a victimei sale şi nici de numele ei aristocrat. Blondă, decolorată, buhăită şi corpolentă. Joëlle Pesnel a apărut la judecătoria din Var, riscînd o pedeapsă pe viaţă.

Suzanne de Canson, bogată şi nefericită

Joëlle Pesnel riscă închisoarea pe viaţă.

FEL DE FEL

● **O întîmplare** strict autentică. În anul 1971, în timp ce se plimba cu bicicleta pe o stradă din Oslo, bătrînul Roald Thaak a accidentat o femeie. Transportată la spital, s-a constatat că victima este o... soră a biciclistului căreia îi pierduse urma din anul 1944...

● **Un grup** de oameni de ştiinţă braziliени şi francezi au iniţiat o acţiune pentru a putea preciza numărul de specii de peşti care trăiesc în apele din zona Amazonici. Au fost catalogate 2 193 de specii de peşti.

● **În S.U.A.**, doi psihologi au deschis pentru prima oară în lume o şcoală pentru litigii conjugale. Ei garantează că după absolvirea cursurilor, „şcolarii" (femei şi bărbaţi) ajung să evite sau să găsească soluţii în diferite litigii conjugale.

● **La 2 iulie 1987**, doi englezi, Richard Branson şi Per Lindstrand, folosind un mongolfier, au decolat din localitatea Sugarloaf (SUA) şi după 32 de ore au aterizat la Limavady (Irlanda de Nord), după ce au parcurs 4 947 de kilometri. Ei au fost primii care au traversat Oceanul Atlantic cu acest mijloc de zbor.

● **În antica Romă** existau mici localuri în care nu se serveau numai pahare cu vin ci şi pahare cu apă caldă, pe care romanii le consumau în mod obişnuit în timpul zilei.

● **Galiul** este un metal de culoare cenuşie care se găseşte foarte rar în natură. Punctul lui de fuziune este situat la circa 29,8 grade Celsius, motiv pentru care în momentul cînd este ţinut în mînă şi strîns mai tare se lichefiază.

● **Conform** unei recente statistici, în SUA se consemnează zilnic, în medie, circa 2 500 de cazuri de copii care abandonează casele părinteşti.

● **Campionul** longevităţii din Olanda (pînă în prezent) este Thomas Peters, născut la 6 aprilie 1745, care a decedat la 26 martie 1857, la vîrsta de 112 ani.

● **Cu ani în urmă**, la Organizaţia Naţiunilor Unite a funcţionat un translator excepţional. El era capabil să traducă în 66 de limbi diferite şi să vorbească curent 30 de limbi. Numele său: Georges Schmidt.

● **Conform** unor date avansate de unii cercetători ai vieţii scriitorului Al. Dumas-tatăl, acesta ar fi avut un număr de 500 de copii nelegitimi (fapt necontestat la vremea respectivă nici chiar de scriitor).

● **În anul 1960**, la Sydney (Australia), un întreprinzător dibace a pus în vînzare costume de baie pe care se putea, la cerere, imprima numărul de telefon urmat de următorul text : „Cheamă-mă şi am să-ţi răspund". Povestea a durat însă foarte puţin, întrucît au intervenit autorităţile şi au interzis vînzarea produsului respectiv care purta datele prezentate mai sus.

● **O curiozitate** turistică în Sahara algeriană : în munţii Hoggar există o rocă bazaltică numită Dauda (ceea ce înseamnă Degetul), din cauza formei sale caracteristice.

● **La Tokio**, proprietarul unei mari băi publice a avut o idee ieşită din comun: în fiecare baie a instalat cîte un televizor. Rezultatul ? Numărul clienţilor s-a dublat.

● **În marele** complex „Grota mamuţilor" din Kentucky (S.U.A.) există o sală (printre multe altele) cu stalactite care, dacă sînt lovite uşor cu degetul, scot un sunet foarte plăcut amplificat în mod neaşteptat de dulce de ecoul provocat în sala respectivă.

● **Englezul** J. Herschel, descoperitorul planetei Uranus a început să studieze astronomia începînd din anul 1773, atunci cînd avea vîrsta de... 35 de ani. Pînă atunci, el studiase cu mult succes muzica.

● **După** cele mai recente statistici, în întreaga lume funcţionează circa 700 000 de puţuri petroliere, cu o producţie anuală evaluată la circa trei miliarde de tone.

● **În anul 1890**, în masivul muntos Kilimanjaro (estul Africii) au fost descoperite la o înălţime de 5 000 metri fosile ale unui animal asemănător cu un elefant, denumit ştiinţific Deinotherium.

● **În Franţa**, prima femeie care a posedat un acvariu cu peşti exotici a fost marchiza De Pompadour, favorita lui Ludovic al XV-lea. Ea a primit acest dar de la un admirator al ei, care l-a adus din China.

FEL DE FEL

verificati-vă cunoștințele

ORDINE ȘI DEZORDINE ÎN MICROCOSMOS

După cum se știe, materia este alcătuită din molecule și atomi, care constituie stările solidă, lichidă și gazoasă, inclusiv o a patra stare, aceea de plasmă, unde atomii se găsesc sub forma de atomi electrizați, adică ioni. Dintre toate aceste stări, doar în starea solidă, și nu în totalitatea ei, se poate spune că materia se află sub o formă riguros respectată de ordine, cu structuri cristaline, pe care le au cele mai multe minerale, săruri, metale și aliaje ale acestora.

Nu toate substanțele cristalizabile, mineralele sau metalele sînt constituite însă din cristale de formă cubică, ci din multe alte forme geometrice regulate. Mineralogii și cristalografii au constatat că există 7 tipuri de rețele cristaline, ele fiind în funcție de compoziția chimică a cristalelor.

Iată cîteva aplicații interesante din domeniul cristalelor : creșterea de cristale de cuarț pur din anumite soluții, obținerea de monocristale pure de germaniu și siliciu etc. Cuarțul pur se folosește pentru obținerea din el a unor lame cu proprietăți piezoelectrice, folosite în emițătoarele radio, în radioreceptoare ceasornice de mare precizie etc., excluzîndu-se importurile de cristale de cuarț natural, care se făceau mai înainte din Brazilia și insula Madagascar.

Monocristalele de germaniu și mai ales acum cele de siliciu se folosesc la fabricarea de elemente semiconductoare.

Cîteva întrebări :

1. Care sînt cele 7 tipuri de rețele cristaline cunoscute ?
2. Cum au fost determinate structurile interne ale celulelor elementare din cristale și dispoziția diverselor elemente chimice constituente, în raport cu geometria lor ?
3. Ce stări alotropice cunoașteți ?
4. În afară de lipsa unor forme cristaline în corpurile amorfe, ce le mai deosebește de celelalte ?

Ing. LIVIU MACOVEANU

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Din lumea laboratoarelor

Dispozitivele sau ustensilele realizate de autorii menționați în rubrica anterioară sînt următoarele :

1. Paharul Berzelius, din sticlă, cilindric, cu cioc, în care se pot fierbe diverse lichide, pînă la uscare, dacă au și un conținut solid dizolvat.
2. Termometrul Beckmann, cu care se pot măsura zecimi și sutimi de grade Celsius, folosit în special pentru determinarea analitică a maselor moleculare ale substanțelor lichide sau solide solubile în apă sau alți solvenți, la fierbere (ebulioscopie) ori la congelare (crioscopie).
3. Coloana pentru distilare fracționată Le Bel — Henninger, din sticlă, servind la separarea prin distilare a amestecurilor lichide cu mai mulți componenți, avînd temperaturi de fierbere diferite.
4. Balon, sau pahar Erlenmeyer, din sticlă, de formă tronconică, cu fundul plat, servind în special în chimia analitică volumetrică.
5. Coloana pentru distilare fracționată Glinsky, din sticlă, cu bile mobile. Vezi și punctul 3.
6. Paharul Griffin, asemănător paharului Berzelius, din sticlă, fiind mult mai scurt ca înălțime și cu diametru mai mare.
7. Coloana pentru distilare fracționată Hempel, din sticlă, prezentîndu-se sub forma unei țevi în interiorul căreia se găsesc mici inele sau tubușoare din sticlă (inele Raschig). Vezi și punctul 3.
8. Refrigerentul Liebig, din sticlă, format din două țevi concentrice, în care, în aceea interioară pătrund vaporii calzi ai unui lichid supus distilării, iar în cea exterioară circulă apă rece, servind la condensarea vaporilor calzi. Se folosește curent în procesele de distilare.
9. Capsula Petri, din sticlă, alcătuită din două piese, una inferioară, de formă circulară, ceva mai mică în diametru și alta superioară, de fapt un capac, cu un diametru puțin mai mare, putînd fi oarecum comparabilă cu o cutie pentru cremă de ghete. Se folosește curent în bacteriologie, în special pentru culturi de microbi, microorganisme etc. în analizele bacteriologice etc.
10. Balonul Würtz, din sticlă, de formă sferică, cu un gît ceva mai lung, la care este sudată o țeavă laterală, înclinată în jos, ce se introduce la intrarea unui refrigerent Liebig. La partea superioară a balonului, pe gîtul său, se aplică un dop, prevăzut cu un termometru, servind pentru urmărirea temperaturii vaporilor din procesul de distilare. Balonul se poate încălzi pînă la temperaturi de 300—400°C, fără riscul de a se fisura, el servind în special pentru operații de distilare dar, nu fracționate.

— Vin de la tombolă...

CRISTALE

— Cîtă diferență, între firavul băț de chibrit tăcut, și puterea aceluiași chibrit aprins !

— Prin fereastra sufletului, e bine să privești numai cu ochii tăi !

— Cel ce provoacă mereu la ceartă, se va fi născut pe-o vreme de furtună ?...

— Dacă adesea e mai credincios un cîine, decît un om, de ce să-i zicem cîine unui om, care nu are nici acest merit ? !

— Cînd se naște un prunc, ar trebui ca nimeni să nu doarmă !

— Nu am nici un drept să strivesc în palmă zăpada, dacă n-o încălzesc cu viscle mele.

— Laudele nu te îngrașă, ci te ajută să-i cunoști mai bine pe cei de lîngă tine.

— E mai omenesc a zice „arză-te-ar soarele", decît „arză-te-ar focul !"

— La o femeie vulgară, nu știi ce să detești mai întîi : părul torturat, vorbele slute, ori ceața fumului de țigară...

— Nu e nimic mai liniștitor, decît o salcie căzută pe gînduri.

— Cînd cineva îți răspunde în silă, e mai bine să-l ocolești.

— Orice ți-ar spune, n-ai dreptul să întorci spatele mamei tale !

— Un film durează două ore, filmul banilor rulează fără-ncetare.

CRISTIAN MARINI PETRE

LEGUME

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	C	A	S	T	R	A	V	E	T	I	■	R
2	A	R	A	C	I	T	■		■	O	R	A
3	P	O	L	■	D	E	A		A	■	E	T
4	A	M	A	R	I	■	C	■	S	A	P	A
5	T	A	T	■	C	A	R	T	O	F	I	■
6	I	■	A		H	I	U	■	L	A	C	A
7	N	S	■	G	I	T	■	M	A	R	A	R
8	A	P	T	E	■	A	R	A	M	A	■	D
9	■	A	N	I	A	■	A	C	E	■	P	E
10	E	N	■	G	R	A	D	I	N	A	R	I
11	R	A	Z	O	A	R	E	■	T	E	A	■
12	A	C	E	S	T	I	■	V	E	R	Z	E

ORIZONTAL : **1) Nu-i vindeți grădinarului ! 2) Lucrare la cultura de fasole — Și de cartofi. 3) Ținut la rece — Bine strînsă — Și... la castraveți !... 4) ... neplăcuți la gust — Uncaltă folosită în grădina de legume. 5) Tot de la Iași — Tuberculi comestibili. 6) Țelină — Plăcat la mijloc ! 7) La însămînțare ! — Gură rea — Verdeață cu aromă specifică. 8) Sînt bune — Împrumută culoarea frunzelor ce cad... 9) Nume feminin slav — Frunze... cu ironie ! — Deasupra... două felii de pepene !... 10) ...și alte două de lubeniță ! — Producători de legume. 11) Straturi de legume — Ceai (engl.). 12) Cei de aici — Legume înfoiate.**

VERTICAL : **1) Partea comestibilă la varză și la conopidă — A fost odată... în seră ! 2) Parfumul legumelor — Banalitate legumicolă ! 3) Verdeață bogată în vitamine — Ten ! — Zone marginale ! 4) Pecete ! — Plin de ramuri. 5) Legume... de lună ! — Lucrare de bază și în legumicultură. 6) Neplăcute la fasole — Usturoiată (reg.) — Măsuri agrare. 7) Ca un castravete murat — A da morcovii pe răzătoare. 8) Specie de leguminoase — Roșii de cîmp. 9) Rotația culturilor legumicole (pl.). 10) Zece ! — În aer liber — Se înspiră din natură. 11) A muta răsadurile — Legumă strict oltenească. 12) Bună pe varză — Gogoșar, gras, iute, etc.**

Dicționar : **TAT, LACA, AITA, ERS.**

TALIDA RUNCU
Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

FEROVIARĂ

ORIZONTAL : Matuska — Mate — Irina — Ivanov — Ham — Timoc — Va — Adib — Deraia — E — Sud — Eeg — Ra — St — Loc — Liman — Călător — Iași — Utan — Pop — Nic — Ordii — Lin — A — Om — Raicov — F — Ridat — Bălescu — Ero — **Caserini.**

INMULȚIRE

Reconstituiți multiplicările substituind literele cu cifre. La aceleași litere, aceleași numere. Dar atenție ! Cifrele prezentate nu pot fi „refolosite".

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

MULTIPLICĂRI
A2, B1, C6, D3, E5, F8.

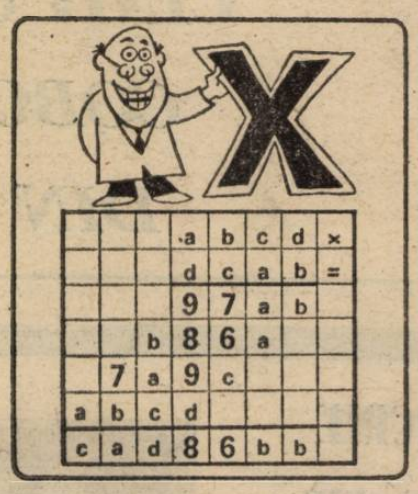

FEL DE FEL

● **„Boring Institute"** este denumirea unui extravagant institut american care s-a specializat în anchete de mare senzație. Ultimul său sondaj pentru desemnarea celui mai antipatic personaj al anului 1990 a desemnat în fruntea listei pe miliardarul Donald Trump, urmat de Madonna și Warren Beatty.

● **Albert Pina** este șerif în localitatea Tucson (SUA) și are 21 de copii. În cadrul unui interviu la postul de radio local, el a declarat că cea mai mare fericire a unei familii este să fie cît mai numeroasă. Problema cea mai dificilă pe care o are de întîmpinat constă în faptul că nu este capabil să țină minte numele fiecăruia și nici etatea lor.

● **Cu ocazia Jocurilor Olimpice de la Londra din 1908, a fost construit un nou stadion cu aspect unic. În centrul terenului se afla o piscină pentru întrecerile de înot, înconjurat de cîteva sectoare de aruncări. Jur împrejur se afla o pistă pentru alergări, iar la limita extremă a terenului se afla o pistă de ciclism.**

● **Există o specie de broască țestoasă (Chelydra serpentina) care are un mod original de a-și procura hrana : scoate prin gură două mici excrescențe de culoare roșie, care se aseamănă cu doi viermișori în mișcare, astfel că peștii cad în capcană și sînt înghițiți de broasca țestoasă.**

POȘTA REBUS

Paul Băgneanu — București : „Medicala" dv. este bine realizată. Am reținut-o. **Emanoel Nuț** — Cluj : am reținut careurile dv. **George Udrea** — Sibiu : careul „Lagos" are 24 de puncte negre în loc de maximum 22... **Liviu Adam** — Turda : „Maritima" dv. are o semiînchidere în colțul din stînga jos. **Laurențiu Marcu** — Ploiești : refaceți careul „Toamna" pe o grilă de 12/12.

MARIAN MINCULESCU

Nr. 25 (1809) din 20 iunie 1992

Caleidoscop

magazin

LA CUMPĂRĂTURI

Prezentat la „Tîrgul Internațional al cadourilor" ce a avut loc la New York cu cîtva timp în urmă, mini-cărucIorul din fotografia de mai sus s-a bucurat de un succes deosebit, prototipul declanșînd o avalanșă de comenzi. Drept urmare, o mică uzină din Glendale (Statele Unite) a trecut la asamblarea mini-cărucioarelor înalte de numai 28 cm, și cîntărind 1,350 kg. Prevăzut cu un învelis (roșu sau albastru) și căptușit în interior cu plastic, mini-cărucIorul se dovedește apt pentru toate utilizările posibile. În versiunea constructivă obișnuită mini-cărucIorul, costă 85 dolari, iar modelul de lux, placat cu aur ajunge la 1 000 de dolari!

■ **„Cu tot timpul avut la dispoziție, de la Big-Bang încoace, este greu de crezut că inteligența omului este rezultatul maxim al evoluției", opinează Frank Drake, astrofizician la Universitatea din California.**

■ **Republica Ceho-Slovacă se numără printre țările europene cu o natalitate relativ ridicată. Numărul mediu de copii raportat la acela al femeilor de vîrstă maternă este de 2,06 față de 1,5 — 1,9 în Europa Occidentală.**

TELEGRAME

■ **Cu media sa de vîrstă de 35 de ani, populația Ceho-Slovaciei se află pe locul al patrulea în Europa, după Rusia, Polonia și România.**

■ **Praga are o populație cu o medie de vîrstă de 38,6 ani. În Slovacia media de vîrstă este de 33,1 ani, situație datorată unui coeficient mai mare al natalității.**

■ **O consecință de proporții mondiale a încălzirii climei terestre este sporirea volumului de precipitații — aerul mai cald intensifică procesul de evaporare a apelor oceanice și, astfel, procesul de formare a norilor se înțelește, rezultatul final fiind o creștere de 5 pînă la 7 la sută a volumului de precipitații sub formă de ploaie și zăpadă.**

■ **Un model informatic de climă creat la Universitatea Princenton prezice o dublare a cantității de precipitații în regiunile centrale ale Indiei, dar o reducere a volumului precipitațiilor care cad în lunile de vară în zonele centrale ale continentelor situate la latitudini medii, ca de pildă vestul mijlociu al Statelor Unite.**

■ **Încălzirea climei terestre ar putea permite extinderea multor culturi agricole către latitudini mai îndepărtate de Ecuator.**

Cu șevaletul în infern

Cînd a văzut la televizor flăcările monstruoase ale puțurilor kuweitiene, Marc Monnier a fost uimit și infernul în plin deșert i-a creat un șoc.

Pentru că acestui „pictor-reporter", originar din Périgneux, Franța, îi plac imaginile tari, s-a hotărît, fără să ezite, să meargă la fața locului. I-au fost necesare multe săptămîni de demersuri pentru a obține autorizația de a-și instala șevaletul printre puțurile de petrol, dar a reușit și a declarat că e fericit că a putut picta „o temă nobilă".

În curînd va deschide o expoziție, care se anunță deja... „explozivă".

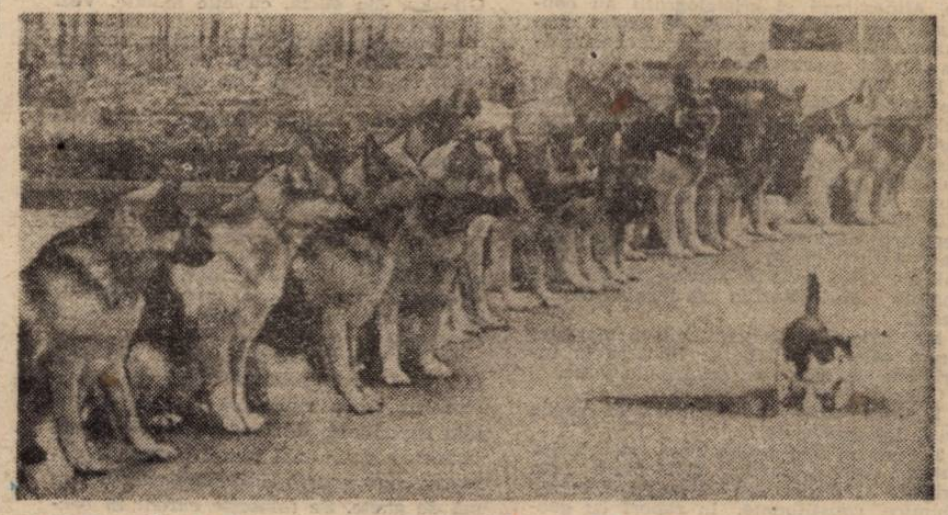

Disciplina pe primul loc

Polițiștii din Londra sînt extrem de orgoliși în ceea ce privește disciplina de care dau dovadă cîinii-polițiști pe care îi dresează. O demonstrație sui-generis a acestei opinii rezultă și din fotografia prezentată, poate unică în lume din acest punct de vedere. Cei peste 20 de cîini polițiști aliniați ca niște adevărați soldați, asistă disciplinați, respectuoși și indiferenți la trecerea prin fața lor a unei... pisici, „inamicul" lor secular. Ce altă dovadă de disciplină derivată dintr-un dresaj de excepție poate fi mai edificatoare? Să recunoaștem că polițiștii londonezi au dreptul să fie într-adevăr mîndri de calitățile patrupezilor.

Valorificarea bisericii

Părintele Renard, preot la capela Gauthier (Eure), Franța a decis să uzeze emblemomania în scopuri umanitare.

Știind că emblemele sînt la modă în Franța, viosul inovator, în vîrstă de 70 de ani, a creat șase efigii cu imaginea bisericilor în care slujește. Beneficiile vînzărilor vor fi în folosul unei familii bretone care a adoptat șase copii guatemalezi și pentru două surori misionare: Marie-Hélène Watteau și Tilu Marie. Una își desfășoară activitatea într-o leprozerie din Camerun, iar cealaltă este misionară în India. Sînt așteptate cu nerăbdare roadele acestei inițiative...

Renunțarea la tăietura oblică a ochilor

Un număr din ce în ce mai mare de japonezi doresc să se „occidentalizeze", renunțînd la tăietura oblică a ochilor. Prima clinică specializată care s-a deschis la Tokio denumită „Jujin" s-a bucurat de un asemenea succes încît numărul lor s-a multiplicat cu viteza fulgerului. Cum intervențiile chirurgicale care se execută sub anestezie locală nu sînt nici grele, nici periculoase, numărul celor dornici să-și schimbe aspectul feței se cifrează la o sută pe parcursul unei luni. Majoritatea solicitanților sînt de sex feminin, iar operația estetică nu costă prea scump. Solicitată să răspundă la întrebarea de ce recurg fetele japoneze la această măsură estetică, directoarea unei clinici, Fumihiko Umezawa, a declarat că din discuțiile purtate cu paciente (în marea lor majoritatea extrem de tinere), acestea apreciază că „noua lor înfățișare de tip occidental le dă un aspect mult mai distins și mai frumos". O aparență occidentală, a declarat sociologul Shuhei Hosokawa, care a studiat fenomenul ce se manifestă tot mai mult în societatea japoneză, reprezintă idealul frumuseții feminine în acest secol. De fapt, înfățișarea „occidentală" a fost însușită de mai mult timp în „Țara Soarelui Răsare" de artiste, cîntărețe și chiar de persoane care aparțin prin tradiție familiilor aristocratice.

Biblioteca județeană MUREȘ

Citiți în numărul viitor:

CÎND CIUMA COBOARĂ DIN CER

SICRIE DE VIS...

Kane Kwei este unul din cei mai renumiți oameni din Ghana. El este chemat întotdeauna acolo unde s-a produs un deces pentru a confecționa sicriul necesar înmormîntării, conferindu-i formele insolite pline de originalitate pe care le-a visat defunctul și reproducînd, obiectele pe care acesta le-a dorit. Formele cele mai diverse ale sicrielor, cum ar fi acela al unei bărci, al unui animal fantezist sau al unui autoturism Mercedes-Benz, ca de altfel, și culorile lor deosebit de vii încearcă să atenueze tristețea unei înmormîntări.

magazin

SERIE NOUĂ – 60

ANUL XXXV • Nr. 26 (1810) SIMBĂTĂ 27 IUNIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

O DURERE CARE ALUNGĂ O ALTĂ DURERE DEVINE REMEDIU

Un genetician privește lumea

MĂ GÎNDESC LA ANN KAREN...

CE ȘTIM ȘI CE NU ȘTIM DESPRE FURTUNILE GEOMAGNETICE

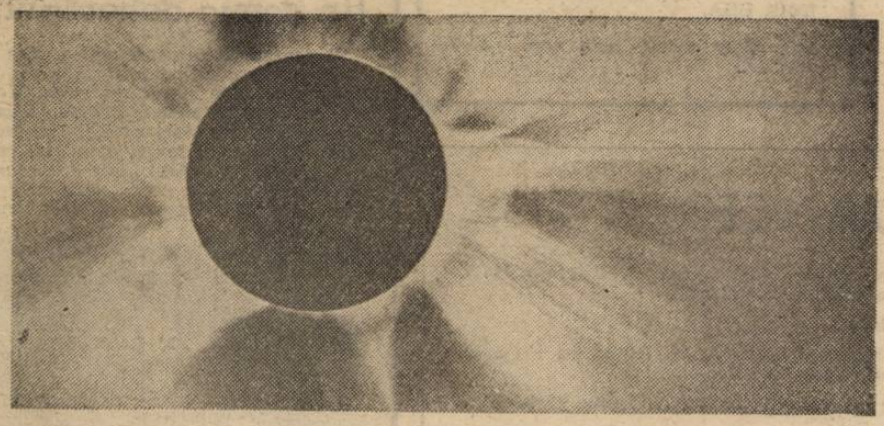

Program TV

- POLICIER: A DOUA CRIMĂ DIN CASA MORȚILOR
- CÎND CIUMA COBOARĂ DIN CER
- ZODIACUL CHINEZESC PE ÎNȚELESUL TUTUROR
- ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Bibliotecă județeană

JOHN LEE HOOKER ŞI BLUES-UL

Excelentul spectacol de blues prezentat de TVR (se pot face deci, si lucruri bune !), simbătă, 6 iunie, m-a determinat să vă spun citeva lucruri despre un nume mare al blues-ului, John Lee Hooker, unul din interpretii care au făcut ca blues-ul să intre în legendă...

B.B. King, Moody Waters, John Lee Hooker, trei nume mari, toti folosesc chitara, vocea si tactul de 12 măsuri, toti trei fiind legati pe viată de rhythm & blues, dar orice altă asemănare între ei se opreste aici deoarece fiecare este o personalitate distinctă, un geniu (nu exagerez cu nimic spunînd aceasta...). Totusi, mai există citeva lucruri care-i unesc pe toti bluesmanii : toti sînt în meserie de zeci de ani, toti ascultă, din copilărie, rhythm & blues si tot de atunci cîntă si compun întorcîndu-se întotdeauna la rhythm & blues. Cu alte cuvinte, pentru ei nu există moda zilei si nu este de mirare că bluesmanii duc o viată liniştită, departe de tumultul show business-ului, de birfele si scandalurile lumii artistice. Din moment ce azi vi-l prezint pe J.L.H. v-ati dat seama cred, că nu veti afla nimic senzational în legătură cu el... A debutat la 31 (!) de ani primul său contract semnîndu-l cu casa de discuri Modern. Între 1949—1954 apar peste 70 de înregistrări editate de diferite firme si interpretate, sub o multime de pseudonime, de John Lee Hooker care consideră că nu numele interpretului contează, ci calitatea melodiei. Mă rog, n-a fost prea corect din partea lui, dar trucul a trecut neobservat în fata avalansei interpretilor de blues din acele vremuri... În 1951 a vîndut în milioane de exemplare single-ul **Joy** (cu care, în 1991 (!), a cîstigat si un premiu Grammy). Au venit anii '60 cu boom-ul trupelor beat engleze, dar tocmai în acei ani popularitatea sa în Europa si Anglia a crescut continuu, el efectuînd numeroase turnee pe Insulă, iar multe din piesele sale au cunoscut cover versiuni. Admiratorii săi sînt de toate vîrstele, fiind atrasi de folosirea inteligentă a chitarei electrice, de stilul său simplu, curat dar foarte sensibil, cu texte inteligente care prezintă fapte de viată. În anii '70 John Lee Hooker reia atacul demonstrînd că avansarea în vîrstă nu l-a marcat cu nimic (este născut în 1917...), continuînd concertele si turneele. Cel mai recent album al său a apărut anul trecut si este intitulat **Mister Lucky**, la realizarea lui participînd si Carlos Santana, Keith Richards, Van Morrison, discipolii săi..

În încheierea acestei scurte prezentări vă invit la **„Un scotch, un bourbon, o bere"** (titlul unui alt mare hit al lui John Lee Hooker) si vă recomand să ascultati, pe timpul „degustării", blues-ul adevărat al Maestrului John...

TOLBA CU SCRISORI

VALY PUŞCAŞU — Pucioasa, str. Republicii, bl. 1, Parc, ap. 17, cod 0275, Dîmbovita asteaptă scrisorile iubitorilor rap-ului.

DAN UNGUREANU — Braşov, str. Aurel Vlaicu, nr. 109, bl. 28 sc. A, ap. 10 cod 2200 doreste să corespondeze cu fani Bryan Adams, Rod Stewart si Technotronic 1) La întrebările pe care mi le-ai pus, ti-am răspuns prin poştă.

GEORGE MUREŞAN — Bucureşti : The Doors — Jim Morrison (vocal), Robby Krieger (ch., vocal), Ray Manzarek (clape, vocal) şi John Densmore (tobe).

EMANUELA MANEA — Tîrgovişte : regret acea greseală de tipar. Se mai întîmplă... 1) mi se pare potrivită comparatia făcută de tine între M.B. si T.C. Eu as spune chiar că Michael Bolton este un Toto Cutugno în variantă americană.

DANIELA CIOCAN — Brăila : nu am adresa lui Toto dar cred că scrisoarea ta îi va parveni dacă îi vei scrie pe adresa RAI, Roma, Italia. Hai capito ?

GELU ARON — Galati : îti multumesc pentru adresa trimisă. Urmăreste... „Magazin"-ul si vei găsi, în curînd, Adrenalize-ul.

MUGUREL LEBĂDĂ — Tîrgovişte : Quincy Jones este un nume mare ! Nu am discuri cu el dar îti pot recomanda (poate îl găsesti...) albumul, Back On The Block care, în 1991, a cucerit o „grămadă" de premii Grammy...

ONA FRANTZ — Bucureşti : mi-am însusit „corectia" aplicată de tine. O merit din plin...

ADRIAN BLOJU — Războieni : îmi pare rău, nu te pot ajuta. Încearcă la TVR, poate ai noroc...

ANA SAVU — Craiova : George Michel, 17 Golsfield Street P.O. Box W1, England.

V-am rămas dator cu adresa lui Alice Cooper, dar înainte de a v-o comunica le multumesc celor 14 (!) prieteni ai rubricii Music Box care mi-au trimis-o : c/o CBS Record 51 West 52 Street, New York, 10019, USA.

P.S. Mai există încă vreo 4—5 adrese...

FLASH

Micile minciuni ale televiziunii (III)

O ambiţie a jurnalelor informative ale zilei (telejurnale), pe lîngă aceea de a fi în stricta actualitate şi cît mai aproape de timpul real, este aceea a interviurilor în direct, o modalitate profesionistă de a afla din studioul de televiziune părerile şi informaţiile pertinente ale unui trimis special aflat la faţa locului. Uneori se produc şi mici manevre care încearcă să înduce în eroare telespectatorul, din simpla dorinţă de a obţine din partea acestuia un maxim de interes. Iată două asemenea cazuri observate de Pierre Carles :

1. În timpul unei greve a infirmierelor, Beatrice Schonberg a fost filmată în timpul zilei într-un spital, de unde ea explica situaţia creată. Mult mai tîrziu, Guillaume Durand, în jurnalul său de pe canalul 5, vrea să dea senzaţia că vorbeşte în direct cu colaboratoarea sa, însă prin intermediul unui ecran pe care defilează secvenţa pre-înregistrată.

2. Al doilea caz este extras din emisiunea extrem de interesantă „Trimis special", care între timp a împlinit 100 de prezenţe pe micul ecran, şi vîrsta de 2 ani. Autorul articolului îl surprinde pe Bernard Benyamin cum se joacă de-a emisiunea în direct. În timpul războiului din Golf, Bernard Benyamin aflat în Arabia

Saudită şi Claude Gagnaire aflat în California s-au înregistrat pe bandă video, mimînd convorbirea în direct (observaţi : fiecare are cască în ureche şi microfon), cele două înregistrări fiind montate apoi în paralel. Iluzia a fost perfectă, numai că jurnaliştii-actori au uitat un amănunt : decalajul orar. La Los Angeles e noapte cînd în Arabia Saudită e zi...

Un comic debordant

Şi pentru că tot vorbeam despre actori, să-i amintesc şi pe unii al căror loc de exprimare este scena teatrului. Vorbeam într-un număr trecut despre Lagaf' şi Bigard, doi reputaţi comici francezi, iată acum cazul unei femei care este considerată foarte talentată, într-o meserie atît de grea cum este aceea de a face pe oameni să rîdă : umorul. Valerie Lemercier

este într-o ascensiune formidabilă, spectacolele ei de la Teatrul Palatului Regal fiind un adevărat triumf, jucîndu-se cu casele închise. Scheciurile ei umoristice îi „atacă" pe burghezii cu ifose, pe activistele feministe din Quebec, dar şi pe femeile casnice cu pretenţii intelectuale.

GEORGE CUŞNARENCU

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Albumul săptămînii

GENESIS

WE CAN'T

DANCE

Au trecut mai bine de 20 de ani de la apariţia primului LP semnat **Genesis**, timpul scurt arătîndu-ne că reţeta grupului nu şi-a pierdut „valabilitatea", fapt demonstrat şi de albumul prezentat astăzi şi care a apărut în noiembrie 1991. Înainte de a trece la „lucru" vă voi da componenţa grupului (cei mai multi dintre voi o ştiu, dar...) :

Phil Collins (voce, tobe), **Mike Rutherford** (ch., bass) şi **Tony Banks** (clape). Începem cu arhicunoscutul **No Son Of Mine**, primul single de pe acest disc, prezent în toate topurile, o piesă lentă urmată de **Jesus He Knows Me**, o „bucată" ritmată care îmi aminteşte de unele hituri mai vechi ale grupului. Luaţi-vă partenerul la dans deoarece urmează patru slow-uri, unul mai bun ca altul, asemănătoare, oarecum, între ele : **Driving The Last Spike**, **I Can't Dance** (al doilea single prezent, de asemenea, în topurile lumii), **Never A Time**, **Dreaming While You Sleep**. Hai să mai schimbăm ritmul că ne ia somnul şi să ascultăm (sau să dansăm...) **Tell Me Why** şi **Living Forever** (ce bine ar fi !). Urmează **Hold On My Heart** şi v-aţi dat seama, cred, că este vorba de un alt slow foarte bun care precede cea mai dansabilă compoziţie de pe album, **Way Of The World**.

Ultimele două piese ale acestui disc (care durează 72 minute) sînt **Since I Lost You** şi **Fading Lights** şi nu fac decît să confirme dictonul **Finis Coronat Opus... We Can't Dance** este un album bine realizat (al 23-lea în discografia grupului !) şi care va aduce noi fani trio-ului englez deoarece membrii acestuia fac o muzică de calitate destinată tuturor vîrstelor.

TOP DANCE

10. Duetul **Snap**, fost Number One, pierde cinci locuri cu **Rhythm Is A Dancer**. Aşteptăm un nou hit de pe „The Madman's Return".

9. New entry. **Dr Alban — It's My Life**

8. Cele trei **En Vogue** urcă două locuri spunîndu-ne „Niciodată nu vei avea iubirea mea" — **My Lovin (You're Never Gonna Get It)**...

7. ...pe cînd teribilii **Kriss Kross** fac un salt" de un loc cu **Jump**. Cîntă bine băieţii, nu-i aşa ?

6. **Hammer — This Is The Way We Roll**. Chiar aşa ?

5. În cădere un loc, **La Style — James Brown Is Dead**...

4. ...pe cînd duetul **2 Unlimited** urcă două poziţii cu **Workaholic**, al treilea single de pe „Get Ready"

3. Number One da data trecută, **U 96 — I Wanna Be A Kennedy**, pierde două locuri...

2. ...iar trio-ul englez **Right Said Fred** avansează o poziţie cu **Don't Talk — Just Kiss** ameninţînd primul loc, ocupat azi de...

1. ...**Shanice** cu funk-rap-ul **Stop Cheatin'On Me**.

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20. ADMINISTRAŢIA Editura Presa Naţională S.A. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18,56,73 — Bucureşti — Piaţa Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ŞI PUBLICITATE : 18,24,27.

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Manuela Spătaru, Şerban Filip (1612); Ecaterina Bătrîneanu, Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan (şef secţie), Aurora Popescu (1630) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă (1282) ; Teodora Bujor-Panaitescu, Elena Ilie (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

ASCENSOARE PENTRU COSMOS

Giuseppe Colombo, profesor universitar italian, angajat la firma AerItalia, aflăm din publicația „Nouvel Observateur", este creatorul unui proiect pentru cucerirea spațiului cosmic, al unei rețele inedite propusă umanității pentru a-și țese pînza în Cosmos. Originalitate : este vorba de a „țese" la propriu, adică de a instala în spațiu sateliți sau alte nave cosmice, legate între ele prin cabluri, ceea ce, așa cum vom vedea, va prezenta numeroase avantaje.

Această idee nu este deloc extravagantă, relevă „Le Nouvel Observateur". Dovada : prima lansare a unui TSS — Tethered Satellite System, adică satelit ținut în lesă — a fost înscrisă în programul navetei spațiale americane pentru un zbor în cursul anului trecut. Acest proiect italo-american implică NASA, Consiliul Național Italian pentru Cercetare, Societatea AerItalia și diverse alte firme americane.

„Aplicațiile acestor lese spațiale sînt practic nelimitate" declară un responsabil al programului. „Acest concept permite, de exemplu, plasarea provizorie a unui satelit într-o orbită mai înaltă decît aceea a unei navete. Odată misiunea realizată este apoi suficient să rebobinezi lesa pentru a-l recupera. Din această cauză satelitul este reutilizabil. Înregistrările de date vor fi făcute direct, fără nici un parazit. Mai mult, satelitul poate fi construit într-o manieră mai simplă, deci mai economică, în măsura în care nu are nevoie de generatoare de energie. Aceasta îi va fi dată prin intermediul acestui cablu".

Și încă ceva : firul însuși poate constitui — gratuit — sursa de energie. Pe oricine ați întreba v-ar putea explica faptul că dacă trecem un fir lung, metalic, printr-un cîmp magnetic puternic, ca acela al Pămîntului, vom putea observa la capetele lui o diferență de potențial electric. Acesta ar fi deci un dinam ideal. O asemenea experiență de generare a curentului electric este înscrisă în programul primei lansări de TSS de către NASA — în plus mai sînt și diverse studii de fizică a plasmei, care vor conduce satelitul la aproape 100 de kilometri deasupra navetei.

O sută de kilometri de cablu ! — și acesta nu va fi decît începutul. Franco Bevilacqua, în proiectele sale nebunești, examinează cu sînge rece ideea de a întinde prin spațiu mai multe zeci de mii de kilometri de cablu, pînă la altitudinea fatidică de 36 000 de kilometri, aceea a unei orbite geostaționare. Instalate pe toată lungimea unui cablu, ascensoarele sau telefericele spațiale vor permite să urce acolo sus, în eter, instalatori sau electricieni apți să repare prețioșii sateliți de telecomunicații care valorează miliarde de franci bucata.

Firele, cablurile, lesele (tethers), sau spaghetele spațiale vor revoluționa cucerirea spațiului. Pe planșetele inginerilor deja se schițează un fel de cargouri -lift ce vor fi folosite să readucă diferite încărcături sau capsule pe platforma de care sînt legate. Aceleași cargouri-lift vor permite reaprovizionarea în mod economic a tuturor stațiilor orbitale, plecînd de la o orbită de acces facilă și economică.

Dar asta nu este tot. Aceste spaghete lungi, întinse în spațiu vor putea constitui formidabile antene radio, la fel de bune pentru a facilita comunicațiile terestre cît și pentru a... spiona eventualii extraterestri. Vor putea servi și drept fir cu plumb pentru construirea corectă a stațiilor orbitale. Și mai ales ele ne vor ajuta să accedem pe orbite foarte joase, de pînă la 100 de km. Rezultatul : vom putea studia înălțimea atmosferei și faimoasele găuri de ozon. Se vor putea efectua în condiții reale testări aeronautice pentru avioanele viitorului — care necesitau pînă acum, costuri enorme : va fi de ajuns să agăți macheta cu un cablu de un satelit.

Traducere și adaptare
DAN POPESCU

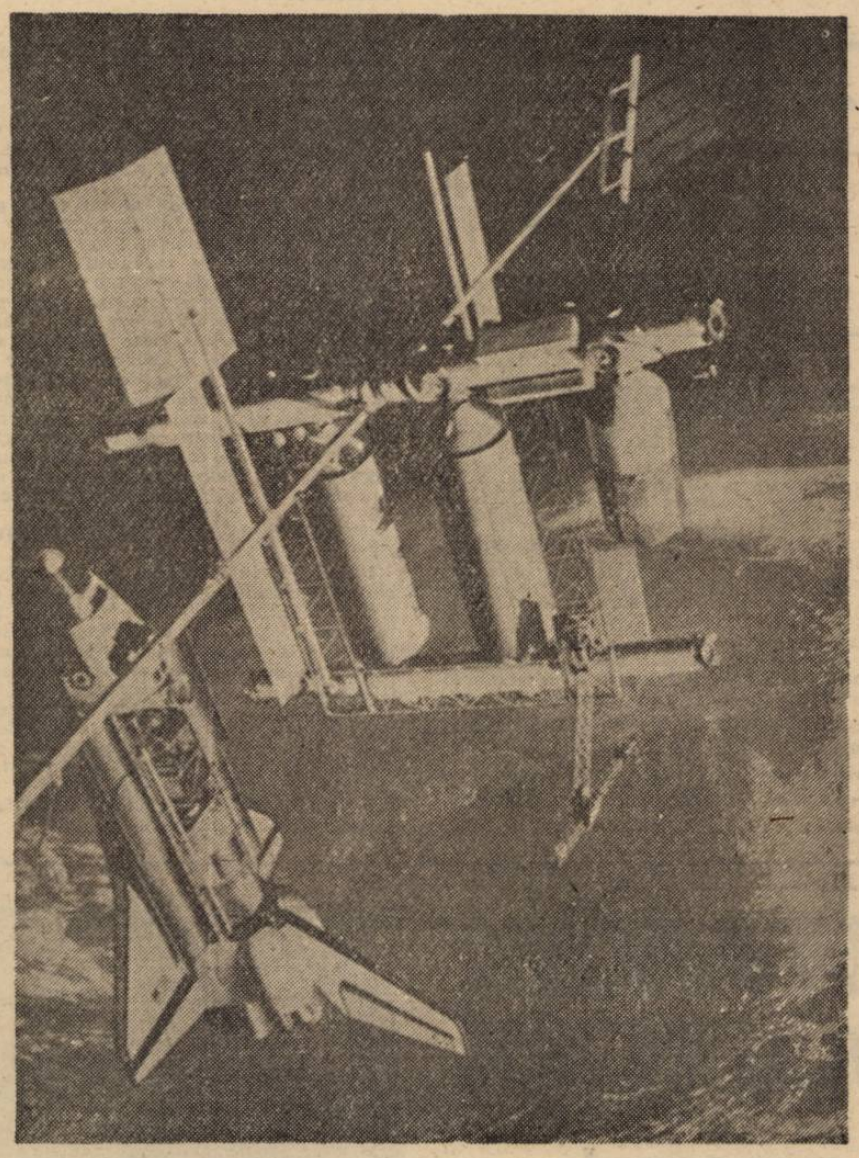

■ Grație genialei invenții a unui cercetător italian vom putea, în viitor, să schimbăm orbitele sateliților trăgîndu-i de cabluri ■

MĂ GÎNDESC LA ANN KAREN...

Legiferarea eutanasiei active va transforma medicina. Medicii vor fi obligați să regîndească viața. Să introducă, alături de criteriile de valoare, parametrii noi. Probabil nu viața ca simplu fenomen biologic este importantă, ci calitatea ei. De ce să continui o terapie îndîrjită, costisitoare și chinuitoare, cînd bolnavul va rămîne un dependent social ? Nici o societate nu poate asigura supraviețuirea unui număr prea mare de bolnavi. Se reia obsedant raportul cost/beneficii. Și este evident că prețul asistenței medicale este prohibitiv, iar beneficiile sociale aproape absente.

M-am întrebat de multe ori de ce trebuie menținut în viață un bolnav cu o stare vegetativă cronică, un om care „trăiește" pentru că respiră și pentru că inima continuă să bată dar care nu mai știe nimic din ceea ce se întîmplă în jurul lui. Cît timp ?

Știu, din rațiuni uneori greu de descifrat și foarte des nemărturisite — pentru că medicina vrea să-și demonstreze puterea... pentru că se așteaptă un receptor pentru organele bolnavului... pentru că familia lui are nevoie de cîtva timp pentru a rezolva succesiunea, pentru că... Dar tot nu înțeleg de ce, indiferent de motive.

Comisia olandeză Remmelink care a studiat eutanasia activă observa că cer terminarea vieții aproape întotdeauna bolnavii terminali. Mereu mai des o cer și bolnavii cu SIDA în stadiul final (ei reprezintă 10—20% dintre bolnavii care s-au sinucis asistați medical sau care au fost „uciși").

Foarte rar sînt eliminați medical copii cu malformații severe. Și numai dacă părinții acceptă. În ipoteza în care ei ar instituirea terapiei intensive, medicii se vor supune opțiunii lor. Deseori însă acești copii sînt abandonați terapeutic. Mi-am reamintit de „afacerea Singer" din Germania. Acest bioetician a recomandat eutanasie activă pentru copii plurimalformați, care vor dispare oricum în orele sau zilele următoare. Reacția comunității a fost violentă. Abuzurile trecutului o urmăresc încă.

Eutanasia activă este absentă printre bolnavii cu tulburări psihice, dublate de boli somatice fatale. Pentru că sînt incompetenți (de altminteri bătrînii care și-au pierdut luciditatea constituie una dintre marile preocupări ale medicinii).

Nu știm cum vor evolua concepțiile noastre etice. Va fi nevoie oare de reeducarea lumii medicale ? Se va organiza oare o catedră de „eutanasologie" ? Se va iniția o lungă și subtilă campanie

UN GENETICIAN PRIVEȘTE LUMEA

de mediatizare pentru a sensibiliza comunitatea cu noile responsabilități ale medicinii, pentru a convinge societatea că nu are dreptul de a consuma inutil resursele ei financiare ? că toți trebuie să acceptăm moartea drept cel mai firesc fenomen dintre procesele naturale ?

Dar cine va participa la discuții ? Vor veni tinerii, pentru care moartea nu există, sau vor veni bătrînii care nu vor să li se reamintească că sfîrșitul este aproape.

Și, în acest context, mă întorc la testamentele biologice. Un nou fenomen ininteligibil care „cucerește" Lumea Nouă. Se pleacă de la o premisă firească. Așa cum există testamentele legale, unanim acceptate, de ce nu ar apare și variante biologice prin care fiecare are libertatea de a impune medicilor o conduită terapeutică particulară în momentele de cumpănă ce vor veni cîndva. Ei le cere să nu mai continuie terapia intensivă, dacă nu mai are șanse acceptabile de a fi independent social sau să fie „ajutat să moară" dacă va fi incompetent, în faza finală a tulburării lui — atunci cînd, teoretic, ar fi nevoie de acordul lui... Este adevărat, nu toți medicii respectă condițiile testamentului. Chiar dacă bolnavii reclamau dreptul la eutanasie, numai ei, medicii, sînt chemați să decidă dacă toate speranțele au dispărut. Și apoi cine îi asigură că bolnavii de acum nu ar fi schimbat datele testamentului dacă ar fi știut cum va evolua boala (pe care nici nu au bănuit-o cînd au redactat actul). Și membrii familiei bolnavului pot contesta validitatea testamentului, mai ales dacă momentul morții nu le este convenabil.

Și nu este totul. Mă gîndesc la Ann Karen. De doi ani zăcea inconștientă într-un spital nord-american. „Viața" ei era monitorizată... Ruptă de universul tehnologic care o înconjura ar fi dispărut curînd. Dar medicii nu acceptau înfrîngerea. Vroiau să-i prelungească indefinit „viața". Părinții lui Ann, după o îndelungată așteptare, au cerut medicilor să renunțe la eforturile lor și s-o lase să urmeze decizia destinului. Medicii au refuzat. Părinții au cerut sprijinul justiției, susținînd, printre altele, că Ann ar fi procedat la fel dacă ar fi fost lucidă. În cele din urmă au cîștigat. Dar, contrar tuturor previziunilor, a continuat să „trăiască" încă doi ani. Nu aceasta este important. Important este doar faptul că medicina are limite. Dar... pot fi precizate întotdeauna cu suficientă probabilitate ?

Citesc în jurnalul internațional de bioetică din sept. 1990. „Un judecător din statul Georgia, Statele Unite, a estimat că dreptul unui bolnav de a refuza un tratament de supraviețuire prevalează asupra interesului statului de a prezerva viața umană. Bolnavul, total paralizat în urma unui accident de circulație survenit în 1985, dorea să-și termine viața oprindu-se aparatul de respirație".

C. MAXIMILIAN

CÎND CĂRȚILE VORBESC ÎNTRE ELE... (II)

După aprecierile atît de frumoase reproduse în numărul trecut să poposim pentru cîteva momente în rîndul expozanților.

Dl. Vladimir Dimitrievici, Președintele Asociației Elvețiene a scriitorilor de limbă franceză : Aici la București, unde de mult timp am mulți prieteni buni, prezentăm o colecție de spiritualitate ortodoxă care, după cîte văd, interesează pe mulți. Avem foarte mulți vizitatori. Este un tîrg în care simți că oamenii sînt buni cititori, cultura este prezentă — mai ales cea franceză. Ne bucură enorm și sper să continuăm.

Dna Svetlana Marinescu (Spania) : Publicul este fantastic ! Este un spectacol fascinant. Ți-e mai mare dragul, mai ales că sînt foarte mulți tineri : parcă îți dă speranță...

Dl. Sorin Albaiu, Directorul General al Societății Comerciale „Arta Grafică" : Este o realizare absolut formidabilă. Cînd am auzit de organizarea tîrgului, n-am sperat nici o clipă să fie așa. Cînd toată lumea este preocupată că nu mai există cultură, nu mai există carte, tîrgul arată că nu este așa ! Oamenii au nevoie de carte, îi interesează cartea.

Simplul fapt că sînt atîtia expozanți, atîtea cărți expuse (nu toate de cea mai bună calitate, desigur, dar ele există !) afluența formidabilă a publicului într-un spațiu nu tocmai fericit ales, cu destulă înghesuială, acces greoi — toate acestea sînt aspecte ce trebuie remarcate. Nu este tîrgul de la Hamburg, de exemplu — dar nicăieri nu am mai văzut un asemenea interes pentru carte ! Ceea ce arată că deși cartea este foarte scumpă prin comparație cu ea însăși, oamenii au nevoie de carte și o cumpără. Ceea ce este formidabil !

De altfel este foarte interesant că la etajul III, la cartea românească, afluența publicului este mult mai mare decît la et. IV, la cartea străină !

Este un început care merită continuat, remarcat. Și, în primul rînd, felicitați organizatorii !

Dl. Wayne Hendry, Secretar trei al Ambasadei Africii de Sud la București : „Consider că este un excelent tîrg de carte. Sîntem bucuroși să expunem cărțile noastre aici și așteptăm ediția de anul viitor. A fost o foarte bună experiență care ne-a permis să arătăm poporului român prin imagini și cărți cine este de fapt Africa de Sud. Cred că impresia pe care au avut-o românii pînă acum în general, nu a fost completă.

O prezență importată la Tîrgul de carte a fost, fără îndoială, cea a Consiliului Britanic. Iată ce am aflat de la **Dna Gabriela Massaci, Șefa Bibliotecii Consiliului Britanic de la București** :

„Standul nostru s-a bucurat de un mare succes încă din prima zi. Ne-am străduit să prezentăm o selecție cît mai complexă a materialului existent în format carte și casete audio în Marea Britanie. Firește, a trebuit să optăm pentru o selecție foarte riguroasă, dar am încercat să acoperim domenii de o mare importanță pentru momentul de față : științe economice, management, sociologie, științe social politice. Nu am omis nici colecția noastră de materiale de învățat limba engleză, care sînt foarte, foarte solicitate. De asemenea, avem o selecție de carte pe probleme de mediu înconjurător și vreau să folosesc prilejul pentru a vă semnala că avem o vastă expoziție pe acest subiect, la Muzeul Antipa.

O colecție impresionantă, nu numai pe aceste domenii, ci pe multe altele, este oricînd de găsit la Biblioteca noastră, pe Calea Dorobanți nr. 14. Ca o noutate, noi am lansat cu ocazia tîrgului de la București, schema de cupoane de carte, care dă posibilitatea instituțiilor — pentru început — de a cumpăra direct de la edituri din Marea Britanie cărți în lei ! Nu este vorba de o reducere, ci de o înlesnire de plată, avînd în vedere că prețul se calculează la cursul interbancar al leului.

Este, de asemenea, în fază de demarare o altă schemă a consiliului britanic prin „Know-How Fund" : cartea cu preț redus.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

TESTUL BIOENERGETIC EFECTUAT DE REVISTA „MAGAZIN“ (II)

La mai puțin de o lună de la efectuarea testului din 25—29 mai, putem confirma rezultatele benefice ale unor vindecări prin bioenergie și telepatie. De aceea vom repeta același test, îndemnați să o facem de numeroase scrisori sosite la redacție. Cum am promis, în numerele viitoare ale revistei vom desfășura o întreagă suită de efecte comunicate nouă de cei care au respectat normele testului respectiv (pe care îl vom reproduce în finalul acestui text). Pînă atunci, cîteva cuvinte ale vindecătorului basarabean **I.L.**, cu care le sîntem datori cititorilor.

— Vreau să le mulțumesc cititorilor pentru participarea lor la test, și îndeosebi celor care au avut deschiderea și bunăvoința de a ne scrie. Mă voi strădui să abordez sistematizat sugestiile și dorințele celor interesați, să încerc în continuare să fac bine oamenilor aflați în suferință...

— Numeroși cititori ne cer să le spunem cum se pot testa capacitățile de vindecare. În acest sens revista noastră a publicat lungul serial cu dl. Silviu Georgescu (serial pe care îl continuăm acum pînă la ultimul episod). Ați fost și d-stră testat ?

— Am fost „testat“ de doi „lideri“ în materie. La anumiți factori rezultatele lor erau opuse. În cine trebuie să mă încred ? În Scriptură se spune : „Blestemat este omul care se încrede în om !“ Și totuși... După experiența mea, deschiderea spre vindecări a vindecătorului depinde de trei factori care se pot schimba în timp, ei depinzînd și de vindecător. Acești factori sînt : nădejdea, credința, dragostea ! De aceea în paralel cu testul propus de mine, de vindecare telepatică prin bioenergie, fiecare doritor să se testeze pe el însuși și să stăruie în sporirea continuă a acestor factori. Aș mai adăuga un pasaj din Biblie : „Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui drept“. Referindu-mă la cei ce intenționează să se ocupe de vindecări, avînd potențial bioenergetic, îi sfătuiesc cu toată insistența ca în permanență să studieze „Noul Testament“. După aceea, prin prisma lui, să consulte și alte interpretări omenești, care adesea sînt lipsite de o putere reală și suficientă...

— Care este ideea generală privind testul telepatic efectuat ?

— În urma ședințelor de meditație multidimensională la o parte din participanți proprietățile extrasenzoriale s-au evidențiat mai mult, la o altă parte acele proprietăți s-au trezit, în unele cazuri foarte pregnant. Doresc să spun că multe efecte vor continua să se observe în timp, iar în unele cazuri a fost descoperită chiar o metodă de lucru. Important este că majoritatea participanților la test au primit inițierea în meditația multidimensională și pot deja să o practice independent spre binele ființei lor, însă îi avertizez să o facă fără abuzuri... Atît pe cei care au deja o metodă de lucru, cît și pe cei ce se află la început eu pot și vreau să-i ajut prin metode telepatice, spre sporirea sensibilității și deschiderea canalelor bioenergetice. Ulterior voi prezenta niște metode simple și eficiente de autoechilibrare și vindecare bioenergetică, prin prisma meditației multidimensionale. Deocamdată sugerez repetarea testului, astfel :

O premieră senzațională

Între 3—7 iulie, orele 7—7,30 și 22—22,30. La aceste date și între orele de mai sus eu voi lucra telepatic cu cei ce efectuează testul fie repetîndu-l, fie pentru prima oară. Programul este următorul :

1. Poziția fizică șezînd, cu ochii închiși, palmele în sus, mîinile pe genunchi, coloana (spatele) dreaptă ;

2. Toată nădejdea și încrederea în Dumnezeu ;

3. Recitarea în gînd a poeziei lui Eminescu, „Somnoroase păsărele“ ;

4. Relaxare interioară, relaxare exterioară ;

5. Ascultare interioară, ascultare exterioară ;

6. Toată nădejdea și încrederea în Dumnezeu : „Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt...“

7. La sfîrșitul meditației (timp de 25—30 minute), spunem Tatăl Nostru, apoi ne mișcăm cîteva minute, ridicîndu-ne din poziția anterioară, relaxați, calmi.

În timpul meditației să nu fim stingheriți de prezența altor persoane, atît fizice, cît și cu privirea. Climatul acestei jumătăți de oră de meditație trebuie să fie liniștit, fără evenimente perturbante... Atît cei care efectuează testul pentru a doua oară cît și cei care îl abordează pentru prima oară ne pot scrie despre rezultatele și efectele simțite. Eu voi fi în legătură telepatică permanentă cu ei. Repet însă că nu fac tratamente individuale, ci numai în grup. Aduc mulțumiri și pe această cale tuturor participanților, și celor care ne-au scris sau ne vor scrie, și celor care nu ne-au scris sau nu ne vor scrie după al doilea test...

ION TUGUI

P.S. În dorința sinceră de a-i ajuta pe cei în suferință, vom continua și amplifica și alte metode de vindecare prin bioenergie, atît cu vindecătorul basarabean, cît și cu alți specialiști. În acest sens vom deschide un serial, la această rubrică, cu **dl. ing. Constantin Borș**, de la Societatea Română de Radioestezie, înființată în anul 1991. Vom pătrunde în zona „vindecărilor miraculoase“, de data aceasta putîndu-le oferi celor doritori, aflați în suferință, o adresă, numere de telefon și posibilitatea de a-i contacta în timp scurt pe specialiști...

Întîlnire cu spiritele independente

DE-A V-AȚI ASCUNS CU POLTERGEIST

Spiritele, am văzut în episoadele trecute, se pot reîncărna în noi făpturi — de multe ori spre liniștea lor sau a celor neîmgîiați de pierderea celor dragi. Uneori însă — se mai întîmplă — spiritele pot fi și rele, le place să chinuiască pe cei în casa cărora pătrund. De aceea se și numesc

POLTERGEIST

„Luisa, pe patul tău se află o mină !...“ Un strigăt țîșnind pe neașteptate în plină noapte. Cinci tinere care împart același dormitor într-un cămin pentru muncitori din Sao Paolo se trezesc dintr-o dată. Nici una însă nu spusese nimic. Se culcă la loc, cu lumina aprinsă. Deodată însă, o oală cu lapte aflată pe un șifonier o ia din loc, și plutind prin aer, fără să se verse, coboară lent și se așează pe podea. Se vărsaseră doar cîteva picături...

Înfricoșate — pe bună dreptate — fetele nu mai pot dormi. Dimineața roagă un preot să le ajute și aduc acasă o sticlă cu apă sfințită pe care o pun pe un scaun. Preotul vine, spune rugăciuni... dar cînd să plece, coborînd pe scară de la etajul la care se afla dormitorul, o sticlă zboară după el și se sparge de un perete. În timp ce sticla cu apă sfințită, ca în ajun oala cu lapte, plutește singură, dar de data aceasta se oprește în aer deasupra unei fete care, obosită, se întinsese pe pat și... se varsă toată peste ea.

A fost ca un semnal : o cratiță cu macaroane tîșnește din bucătărie de la etaj, un serviciu de pahare aflat într-un dulap închis zboară și el prin aer și se sparge de scările de marmură, ca și un borcan cu miere de pe un raft din bucătărie, urmate și de obiecte mai grele, cum ar fi cosul de gunoi sau fierul de călcat. Și aceasta de-a lungul a trei săptămîni...

Dar spiritele făceau... și alte glume proaste. Uneia dintre fete i-au luat din poșetă o bancnotă de 10 cruzeiro (doi dolari), pe care au ascuns-o într-o sticlă, care a început să se rostogolească, de la sine prin casă. Este chemată poliția, se percheziționează toată casa — fără nici un rezultat...

Și atunci „ca de obicei în Brazilia, fetele (majoritatea dintre ele fiind catolice), se adresează spiritismului. Un prim preot-spiritist căruia i se oferă de la început 50 de cruzeiro, vine și înfige un pumnal în ușa de la intrare. Acesta dispare însă imediat, ca și preotul.

Au mai mult noroc însă cu următorul preot-spiritist, care, timp de șase zile, vine la ele în cameră, identifică spiritul ca un „exu morcego“ (un spirit păgîn care locuiește în umbră, probabil al vreunui criminal care nu are altceva mai bun de făcut decît să necăjească oamenii), le cere spiritelor sale protectoare să-l ajute, așază în diferite puncte din casă lumînări și pahare cu rom, și le promite fetelor că necazurile lor vor înceta“. Ceea ce se și întîmplă.

Cercetătorii de la Institutul Brazilian de Cercetări Psihobiofizice aveau să realizeze peste șase ore (înregistrate pe bandă) de discuții și relatări provenind de la 23 de martori. Tînărul spiritist explică : „Spiritele păgîne vegetează. Rătăcesc prin noapte pînă se reîncarnează, sau dacă nu pot, rămîn ceea ce sînt. Eu fac parte din acest cult de la vîrsta de opt ani și știu cum să mă port în asemenea situații... Și ele merită respectul nostru“.

De data aceasta a fost suficientă sacrificarea unui animal și observația tînărului exorcist că probabil există acolo un mediu, un epicentru, pe care îl identifică într-o fată abia trecută de vîrsta copilăriei, care așa cum este cunoscut în asemenea cazuri, iradiază pur și simplu forțe nebănuite, manifestîndu-se sub forma a ceea ce se numește PKSR — psihokinezie spontană recurentă, o violentă fizică cu exprimări aleatoare.

Iar motivul mai adînc, se pare că se găsește totdeauna într-o ...nemulțumire a spiritului. În acest caz s-ar fi putut să fie vorba de o întîmplare ceva mai îndepărtată : proprietarul căminului se îmbolnăvise și se părea că nu se va mai face bine, așa că un vecin se grăbise să pună stăpînire pe casa lui, pentru a o pierde apoi, cînd proprietarul legal a revenit din spital : soția sa însă nu s-a împăcat niciodată cu „averea“ care îi scăpa din mînă, nici măcar după moarte, după cît se vede, încerca să se răzbune, făcînd lumea să fugă de această casă și pe proprietar să dea faliment.

Și dacă de data aceasta exorcistul a reușit să „domolească“ spiritul, nu același lucru se întîmplă totdeauna. Căci uneori există și răniți. Dintre care unii chiar au murit.

Pentru că „joaca“ spiritelor, sau joaca cu spirite, poate fi foarte periculoasă... după cum vom vedea în episodul următor.

MIHAELA DOROBANȚU

incursiune în paranormal

DESPRE „PERDEAUA ENERGETICĂ“ ȘI VINDECĂTORI

Reluăm serialul cu dl. SILVIU GEORGESCU, întrerupt în penultimul număr al revistei. Rostul serialului pe care îl vom încheia în numărul viitor, este de a informa atît pe cei care apelează la bioenergoterapeuți, cît și pe bioenergoterapeuții înșiși, despre fenomenele bioenergetice văzute prin prisma cercetătorului științific. În ultimul episod, din 13 iunie, interlocutorul meu se întreba el însuși dacă fenomenul bioenergetic este bazat pe legile Universului energetic multidimensional, sau este o mină Divină, care ne protejează de ceea ce încă nu înțelegem ? D-l Silviu Georgescu evită deocamdată un răspuns direct, lămuritor. El este de părere că oamenii trebuie să găsească singuri răspunsul, în propriul lor suflet, cu mai multă încredere în senzațiile lor...

— Se naște o întrebare, atît la cititori, cît și în curiozitățile mele : de ce e nevoie de atîta teorie și atenționare asupra vindecătorilor și vindecărilor energetice, dacă sîntem protejați de răul ce-l pot face neștiutorii ?

— În decursul vieții, prin trecerea „examenelor“ zilnice experiența noastră crește și o dată cu ea, și dezvoltarea energiei superioare, semn că drumul este bun. Există mulți oameni care trec greu prin răscrucile vieții, fiind prea dogmatici, prea logici și prea fricoși ca să schimbe ceva din decorul cu care se înconjoară. Ei vin să se vindece energetic din frică de metodele tradiționale sau chiar din snobism. Rar, dar sînt cazuri cînd ecranul protector nu se formează, lăsînd ca pacientul să fie lovit, să simtă răul și să înțeleagă prin durere și suferință.

— Ai descris prima grupă de vindecători (descriere efectuată în episoadele anterioare). Putem trece la grupa a II-a de bioenergoterapeuți, așa cum ai clasificat-o singur ?

— Cei din grupa a doua sînt foarte credincioși, profund devotați lucrului pe care îl fac. Ei nu vor da explicații pentru vindecările lor, ci ne vor vorbi de Puterea Divină care le îndrumă activitatea, consacrîndu-se acestei munci pentru care au fost aleși. Ei nu iau niciodată bani, iar dacă primesc totuși unele mici atenții, o fac ca să-i ajute pe cei din jurul lor. Să-i privim deci așa cum arată ei în universul real energetic, și să vedem interesantele probleme energetice care apar.

Prima constatare este că și vindecătorii din cea de a doua clasă nu depășesc nivelul mediu de dezvoltare energetică și totuși au ceva în plus. În fața lor, în exteriorul corpului energetic se află o acumulare formată dintr-o energie de vibrație înaltă, cu un aspect continuu și uniform. Această perdea nu afectează cu nimic viața și dezvoltarea energetică a vindecătorilor din această categorie. Ea intervine numai în cazul lucrului energetic pe pacienți. Deci, un bolnav care se află în fața lor este învățat să creadă și să se deschidă în fața Puterii Divine, care va acționa prin ei. Poveștile despre energii sînt mai reduse, fără să le atribuie o importanță deosebită. În momentul în care vindecătorul produce emisia energetică, aceasta răspunde în perdeaua vibrantă din fața lui. Pentru a descrie ceea ce se întîmplă nu pot să folosesc decît un singur cuvînt : **miraculos** ! Prin perdeaua energetică iese și se va îndrepta către bolnav numai unda energetică adecvată, atingînd zona în care are voie să acționeze. Astfel perdeaua acționează ca un mecanism perfect, preluînd fluxul vindecătorului, lăsînd să treacă doar ce este în total acord cu legile lumii energetice. Acești oameni primesc un dar care-i ajută să lucreze fără greșeală cu semenii lor, fără să fie niște buni cunoscători în domeniul spiritual.

— În felul acesta consideri că ei își sporesc potențialul energetic ?

— Fac precizarea că lucrul energetic pe care-l întreprind ei nu contribuie la

propria dezvoltare a zonei energetice superioare. Progresul energetic se face la fel ca la ceilalți oameni, prin trecerea cu curaj a greutăților vieții, perdeaua energetică nefiind o bonificație în acest sens. Dimpotrivă, chiar, mulți din vindecătorii din această categorie dedicînd prea mult timp acestei activități, reduc prea mult momentele afectate propriei vieți, aceasta conducînd la o dereglare care aduce de multe ori evenimente grave, care cer apoi rezolvări mai dificile.

— Revenim la „perdeaua energetică“ ?

— Se poate spune că această perdea energetică este o protecție împotriva gradului redus de cunoaștere spirituală și tot odată o aprobare de lucru energetic, primită de acești oameni pentru sufletul lor deschis, pentru dragostea pe care o au față de semenii lor. Susțin această afirmație pentru că pe măsură ce cunoașterea lor avansează, înțelegînd legile universului energetic și greșelile pe care trebuie să le facă, protecția dispare încet, ultima parte rămînînd zona capului.

Cînd perdeaua protectoare dispare cu totul, putem observa cum zonele energetice au un grad avansat de vibrație, cu o energie superioară radiantă, ocupînd o zonă destul de mare. Intrăm astfel în cea de a III-a categorie de vindecători, a celor ajunși pe treptele spirituale ridicate, care înțeleg lumea energetică, îi cunosc regulile și le aplică cu mare discernămînt...

— Acestei categorii îi vom dedica episodul următor, și ultimul...

ION ȚUGUI

(Va urma)

stqrea de VECHE

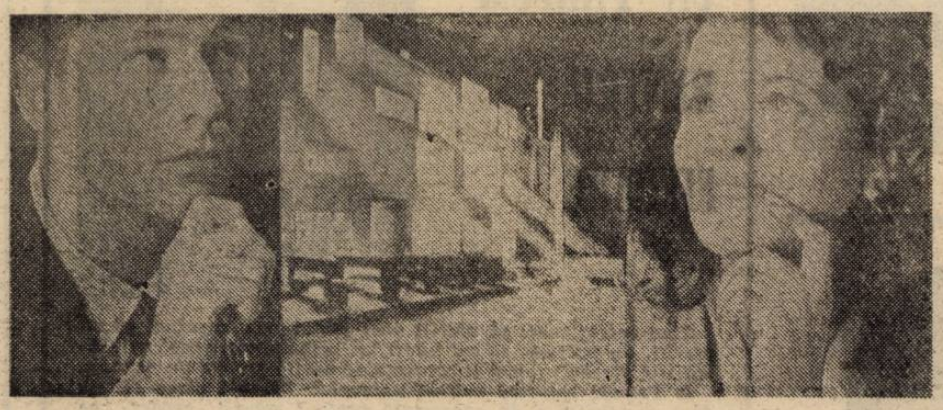

TOTUL E BINE, DOAMNĂ MARCHIZĂ

Se spune cu speranță — cu resemnare, căință, poate și înțelepciune — că oamenii ar trebui să (re)învețe să ierte („...și **ne iartă greșelile noastre, precum și noi...**"), dar n-ar trebui să uite. Din păcate, însă, uităm. Facem orice ca să uităm : tot ceea ce ne displace ; tot ceea ce nu ne convine prea mult ; tot sau aproape tot. S-au inventat, dar și asta se uită, tehnici și droguri, ba și «teorii» cu duiumul, ca să uităm mai ușor și mai îndreptățit «filozofic». Uităm cu bunăcredință, uităm cu disperare, uităm pentru că memoria noastră nu-i infailibilă și pentru că uitarea ar fi inscrisă... «în legile omenești». Și apoi, uităm... că uităm. Dacă am dori să fim moralizatori, am înșirui cîteva din uitările noastre, cele mai dubioase și cele mai frecvente, începînd cu prea curînd uitatele «lecții ale istoriei» (uitare care se răzbună cumplit) și cu vinovățiile proprii. Uitîndu-le cu desăvîrșire, vinovații sînt **«ceilalți»**. Știm, far ceilalți uită și ei... Invers.

Asta era situația, stimată doamnă marchiză, pînă mai ieri. Astăzi e, însă, altfel. Situația s-a schimbat, totul e foarte bine, cum nu se poate mai bine... O serie de «centre de studii», cu cărți de vizită excelente, ne asigură ferm, și cu o publicitate pe măsură, că de azi înainte **posibilitățile memoriei noastre pot fi multiplicate, «jucîndu-ne», de circa zece ori !** Minimum ! Mii de oameni care se plîngeau că uită tot, imediat, au și putut deveni, contra-cost, deținători unor memorii tulburătoare. Desigur, nimeni nu va fi obligat să țină minte totul. Prin noile tehnici ale domnului J. Hardier, putem memora numai ceea ce ne avantajează și ne face plăcere — toate acele cunoștințe care ne pot servi în carieră — și putem uita, ca și pînă acum, selectiv, tot ceea ce uitînd face loc unor noi «înmagazinări» și unor noi dischete. Parcă așa se spune... Care ne avantajează... Pe scurt, antrenați-vă memoria, cu sprijinul centrului nostru de studii. (Remușcările, cîte nu auzim, nu servesc la nimic... Culpabilitățile pot deveni insuportabile. În schimb...) Cu un exercițiu de numai 15 minute în fiecare seară, puteți învăța o limbă străină într-un timp incredibil de scurt. Fizionomiile dezagreabile și numerele de telefon ale celor care se vor «obiectori de conștiință» pot fi șterse definitiv din memoria noastră. Centrul nostru de studii, se spune în prospect, deține cheia succesului. Așa că, totul e foarte bine, stimată doamnă marchiză... Regretul ar fi că, parafrazînd : «Calul și-a rupt piciorul... Cu ce prilej ? Cînd grajdul a luat foc... Grajdul — de ce a ars ? A fost un vînt puternic, am uitat să vă spun, care a întins focul, cît ai clipi, dinspre castel spre grajd... Cine e vinovat ? Nu-i vorba de o vină... Cînd a aflat că i-au murit copiii și asta am uitat, domnul marchiz împușcîndu-se... Exact, chiar de la gloanțe... Da, a murit...» În rest, totul e foarte bine.

Cu versuri inspirate și bine puse pe muzică, istoria marchizei are farmecul ei.

■

Desigur, ar mai rămîne, ipotetic vorbind, memoria subconștientului, aceea care ne hrănește visele și coșmarele. Nu se poate să nu te trezești noaptea, din cînd în cînd, speriat de atîtea vinovății, complicități, obsesii și premoniții, care dispar o dată cu trezirea — cel puțin așa ne place să credem. O lume în care nimeni n-ar mai visa nimic și nimeni n-ar mai fi urmărit de coșmare ne-ar robotiza prematur, chiar și fără contribuția roboticii, ca știință încîntătoare a unui viitor II sau III. Dar nu mai are importanță, stimată doamnă marchiză, asta a fost pînă ieri. În editura «Odile Jacob», la Paris, a apărut cartea lui Michel Jouvet. „Castelul viselor" („Le Château des songes"). Pe baza stăruitoarelor studii ale unui chirurg militar, Hugues La Scève, unul din cele mai strălucitoare spirite ale secolului XVIII, ca și pe baza cercetării amănunțite a 1500 de vise, autorul recentei lucrări descifrează toate conexiunile dintre vis și realitate, ajutîndu-ne nu numai să ne înțelegem obsesiile — secvențele nocturne încărcate de spaime — dar să le și demontăm.

Stimată doamnă marchiză, nu numai că ne vom pune în hățuri memoria, dar vom ajunge foarte curînd să și visăm numai ceea ce ne face plăcere... Cu un inteligent autocontrol cerebral, cu puțin hașiș, la nevoie, ori cu puțină heroină, prescrisă farmaceutic, legal, vom fi stăpîni în curînd și pe «independentul» nostru subconștient. E bine, e cum nu se poate mai bine...

■

Și nu numai atît : există tehnici azi care ne pot ajuta, cu minimum de efort, să reușim și la cele mai dificile examene. CEREP (Centrul European de Cercetări în domeniul Eficienței Personale) poate oferi oricărui student — și celor mai puțin înzestrați, și celor mai puțin stăruitori — un excelent ghid : „Comment réussir tous vos examens". Stimată marchiză, domnul Serge Knauss, directorul Centrului, vă transmite că este cît se poate de bine... Numai călutul, da, și-a rupt puțin piciorul...

Cu ajutorul ghidului, răspunsurile ni se înscriu ușor în memorie. E nevoie doar de puțină abilitate intelectuală... Ce ne facem, însă, mă întreb, cu fantezia și cu imaginația ? Și dacă mai e nevoie de ele, cum să ne sporim, eventual tot fără efort, acea disponibilitate a sinapselor de a «asambla» diversele imagini în combinații vii ? Gîndirea logică și imaginația — că noi așa învățasem — păreau complementare... Și parcă ieri afirmasem că imaginația, ca anticameră a viitorului, poate fi privită ca o funcție de sinteză, ca o aspirație fără egal, incorporînd fantezia, și ca o libertate supremă : O combinatorică a libertății ! Asta pînă mai ieri, stimată doamnă marchiză... Astăzi e mult mai bine !

■

Fabricanții și utilizatorii de imagini, prezenți la al IX-lea FORUM IMAGINA, desfășurat în ianuarie a.c în frumosul Monte Carlo, ne asigură că toate temerile noastre nu mai au nici un temei. Realizarea de «imagini care depășesc orice imaginație» nu mai obligă la însușirea formelor predilecte ale creativității. O mașină cu un program bine făcut — și societatea «Ex-Machina» pentru crearea de efecte speciale se află alături de dv. ! — vă poate scuti de dificultățile unei transpuneri imaginative care v-ar putea conduce, în plus, și la accentuarea emoțiilor dvs. Ce sens ar mai avea, cînd numai calul, săracul...

Am și văzut imagini — la nivelul fanteziei arhitectonice a lui Le Corbusier — realizate de un ordinator Hewlett Packard Apollo D N 10 000, cît și o reprezentare grafică a unor alternative marțiene, realizate de Compania Wayne Little... Într-o singură clipă, dacă apăsați corect pe butoane, Phobos, satelitul lui Marte, vă dezvăluie toate secretele sale. Așa că...

Totul e bine, stimată doamnă marchiză ! Numai să nu fie vînt, cînd o să ia foc castelul... Sau cum spunea creatorul de aforisme Stanislaw Letz, încă acum 15 ani, **„știința va progresa atît de mult, și încă sub ochii noștri, încît foarte curînd, omul nu va mai avea nevoie.. de el însuși"**. Excepția o vor constitui programatorii, pînă cînd un super-programator, Super-Apollo sau Super-Jupiter, nu-i va înlocui și pe ei... Soluția ? Să uităm de Stanislaw Letz, să uităm «cîntecelul» marchizei, să ni-l scoatem definitiv din memoria și din coșmarele noastre. FORUM IMAGINA, forumul de peste un an sau, poate, zece ani, ne va oferi un Super-Stanislaw-Letz !

Dar dacă tot ceea ce se întîmplă și ni se spune azi — tot noi ne întrebăm — **nu-i decît strict-necesarul impuls spre o supercreativitate umană și spre o utilizare integrală a acestui super-calculator, care-i creierul nostru ?** Întrebarea secundă ar fi, în acest caz, cu ce să-l înzestrăm mai întîi : cu un circuit de uitare selectivă, după proprille noastre criterii ? cu un circuit de performanță morală, chiar și înainte de a fi convenit planetar asupra moralității ? Sau cu un simplu circuit de autointerogare, menit să ne ajute să uităm mai puțin și să ne drogăm, dacă se poate, mai rar... Chiar și cu acest gen de interogații, menite să ne relanseze speranța. Tot un fel de uitare...

DOREL DORIAN

● **ECOLOGIȘTII SE OPUN.** Cui ? Oamenilor de știință americani și ruși care și-au propus să realizeze prin colaborare, în acest deceniu, o rachetă cu propulsie nucleară. Motivul ? Racheta nucleară ar contribui la poluarea atmosferei care înconjoară planeta Pămînt. Pentru a-i liniști pe „verzii" de pretutindeni, cele două puteri spațiale au ajuns la un consens în privința necesității utilizării motoarelor nucleare în afara atmosferei terestre. Proiectele studiate în prezent pentru o misiune pe Marte, la începutul mileniului al III-lea, prevăd utilizarea rachetelor clasice pentru lansarea unui vehicul spațial. După părăsirea atmosferei ,s-ar putea recurge la propulsia nucleară pentru ca vehiculul să-și atingă țința — „planeta roșie".

● **CARTE DE CĂPĂTII A UNEI NAȚIUNI.** După mai bine de un an de la unificare, Germania a purces la reelaborarea Constituției, concepută după război ca un text provizoriu. O comisie specială, alcătuită din 64 de membri ai Parlamentului lucrează la o nouă redactare — termenul a fost fixat pentru martie 1993. Multe propuneri ale partidelor au putut fi conciliate cu greu.. Unii propun să se renunțe la formula „poporul german este conștient de responsabilitatea lui în fața lui Dumnezeu", alții doresc să fie consemnat în Constituție dreptul la viață al embrionilor, unii doresc să înscrie dezarmarea unilaterală, alții vor explicit să se prevadă ca armata să fie autorizată să participe la operațiuni de tipul războiului din Golf.

● **ÎMBĂTRÎNIREA POPULAȚIEI EUROPEI.** Numărul persoanelor a căror virstă depășește 65 de ani va crește de la 14 la sută, cît este în prezent, la 44 la sută către anul 2025. Studiul întreprins de Institutul de Analiză Aplicată a Sistemelor din Luxemburg a luat în calcul situația din 11 state europene și Canada. Consecințele economice ale acestei evoluții vor fi neplăcute întrucît pensiile urmează a fi periclitate. Se apreciază că după anul 2025 două treimi din venitul brut al națiunilor europene vor fi încasate de pensionari ! Pe lîngă aspectele financiare ale îmbătrînirii populației mai sînt și altele, de ordin afectiv. Cine va îngriji pe oamenii fără copii în secolul următor ?

● **SPAȚIU ECONOMIC EUROPEAN.** [illegible] Europei ce-

Martorii mureau, de bătrînețe

Cînd afirmam, în textul precedent, că dreptatea în familia Cristofor Columb este o poveste lungă, ar fi trebuit poate să spun că este de fapt o poveste permanentizată. Și afirm asta citind și recitind un interviu dulce-amărui acordat de Anunciada Columb revistei „Le Nouvel Observateur"... Această tînără spaniolă, cu reședința la Madrid, afișează un zîmbet decent al siguranței de sine și trăsături inconfundabile ce amintesc de străstră-bunicul ei, marele descoperitor.

Drepturile onorifice și materiale ale descendentilor lui Columb nu mai sînt astăzi obiect al sedințelor de tribunal. Mai presus de orice, în această familie celebră în trecut, prezent și viitor problema divergențelor — reale sau fictive — este următoarea : cine sînt veritabilii descendenți ai marelui nedreptățit, al căror nume nu este totuși purtat de cele două continente pe care a păsit ?

În urma unei personalități de o importanță atît de complexe precum Cristofor Columb, nu se putea desfășura decît un proces gigantic și complicat, cu o miză inegalabilă în ceea ce privește cumpăna dreptății. Vom încerca cu greu să ne imaginăm un proces care a durat, calendaristic, două sute douăzeci și unu de ani, între 1572 și 1793 ! Timp de peste două secole s-au schimbat mai multe generații de judecători, avocați și impricinați. Fiecare din taberele implicate cu patimă în căutarea adevărului au lăsat urmașilor ca principală avere o ambiție vehementă pentru aducerea la lumină a adevărului... **Un proces în care martorii mureau de bătrînețe, iar filele dosarelor se îngălbeneau și se ferfeniteau de atîta răsfoire...** Un proces declanșat de o tentativă temerară

gîlceava IDEILOr

și, se pare neloială, de deposedare de titluri și avantaje. Dar după peste două secole de culegere de probe, de dezbateri și audiențe, cea care a declanșat marele scandal, cu privire la descendentii directi ai Descoperitorului — e vorba de Mariée, ducesă de Alba — a pierdut. În anul 1793 justiția spaniolă a stabilit, fără putință de tăgadă, că descendentii directi ai lui Cristofor Columb sînt cei din ramura amiralului Cristofor Columb, asasinat în 1986. Anunciada Columb este cea care, conform tradiției familiale, se ocupă cu istoria greu încercatei ei familii.

Cît de importantă și de complexitoare este problema genealogiei în acest caz istoric ne-o confirmă și faptul că, după atentatul sîngeros asupra lui Cristofor Columb — 61 de ani, sub-director al Institutului de Istorie Navală din Madrid și prieten al regelui Juan Carlos —, urmașii lui se află permanent sub protecția poliției. Se pare că a te numi Columb și a fi descendent direct al marelui Descoperitor este o povară nu tocmai ușor de suportat. La 6 februarie 1986, un grup de teroriști au aruncat o grenadă în fața mașinii care-l purta pe descendentul direct al lui Columb, în timp ce se deplasa către sediul Ministerului Marinei din Madrid. Limuzina a frînat și în clipele următoare ocupanții ei au fost mitraliați fără milă... Un alt Cristofor Columb își dădea sufletul, dar fiica sa Anunciada continuă să poarte ștafeta istoriei familiei.

Justiția Columb-ilor e o problemă perpetuă. În orice moment e pe cale de a izbucni un proces genealogic. Recent s-a ivit un pretendent italian care susține că Descoperitorul n-are nimic în comun cu familia genoveză, cea de origine. Detractorii afirmă că s-ar fi născut fie la Barcelona, fie în Insulele Majorca, fie la Ibiza, fie în Portugalia. Pe de altă parte, însăși Anunciada Columb recunoaște că străbunicul ei a lăsat mari incertitudini asupra locului înmormîntării.

PAUL IOAN

(Va urma)

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRINEANU

DE CE LE ESTE FRICĂ BĂRBAȚILOR DE FEMEI...

...este întrebarea care-si păstrează de cîtiva ani actualitatea. Iată si cîteva răspunsuri posibile rezultate în urma unor sondaje realizate în Franța. Timorate în fața căsătoriei cuplurile preferă aventura în doi. „Bărbații se comportă ca si cum le-ar fi frică", constată o foarte frumoasă femeie, de 32 de ani. În aceste condiții femeile frumoase, inteligente, independente si, celibatare sînt din ce în ce mai numeroase. S-ar părea că societatea modernă a pierdut deprinderea căsniciei. Pentru a se înțelege ce se petrece, s-a recurs la sondaje. S-ar putea crede că bărbații se tem de independența financiară a femeilor, de exigențele lor sau de puterea de a creste copiii fără ajutor masculin. Dar nu este totul. Ei gîndesc ca o mare culpabilitate capacitatea femeilor de a dovedi în anumite situații o răceală acuzatoare. Se tem foarte mult, 47 la sută au mărturisit acest lucru, că femeile îi înșeală. Încă o dovadă că bărbații au nevoie de afectiune si securitate sentimentală. „Bărbații suferă de profunde «arsuri» afective, explică Christine Castelain-Meunier, sociolog. Astăzi ei manifestă o adevărată criză de identitate. Nimic surprinzător dacă ei se arată neîncrezători fată de cele care le-au ruinat certitudinile si au făcut să cadă frumoasa lor siguranță. Astăzi, sîntem ca după un război al sexelor. De aceea bărbații au nevoie de afectiune, atenție, tandrete înțelegere".

Valorile, calitățile cel mai admirate azi la femei devin feminitatea, discreția, naturaletea.

„În zilele noastre sexualitatea este referința principală a fericirii, explică sociologii. Înainte femeile se căsătoreau pentru a fonda o familie trainică. Azi se derulează un timp în care cuplul își testează valențele. Cînd relațiile intime sînt proaste, cuplul merge prost, semn că sexualitatea a devenit „un barometru" al fericirii si reusitei conjugale.

Oricum cele mai apreciate femei sînt cele care cu bunătate, dulceață si naturalete își pun în valoare feminitatea". Vorbind despre el si Valerie Kaprinski, Antony Delon, spune că „viața profesională a jucat un rol devastator în viața lor amoroasă. De altfel pentru a salva relațiile cu Valerie nu a ezitat să abandoneze cîtva timp cariera. Dar nici așa cuplul nu a rezistat. Viitoarea mea soție, mărturisește Antony Delon va fi o bună mamă, care va creste copiii noștri, abandonîndu-și meseria..."

UN PARFUM PENTRU FIECARE

Cînd intenționați să oferiți unei femei, sau eventual să vă oferiți, un parfum, să nu uitați un principiu esențial : fiecărui stil, fiecărei femei îi corespunde un tip anume de parfum.

● Femeia sportivă cultivă naturalul. Ei nu-i place să se facă remarcată și în consecință preferă colonii „crude", ce amintesc mirosul ierbii cosite, lavanda sau fructele citrice.

● Femeile ce adoră postura de vedetă sînt încîntate să respire un parfum cu note orientale și senzuale : cedru, santal, vanilie, garoafe. Ele optează pentru parfumul Caron sau Lancome.

● Adeptele clasicului nu se lasă seduse decît de florile orientale amestecate cu cele de pădure, pe un fond senzual (santal, vanilie, ambră). Chanel, Femme de Rochas sînt preferatele lor.

● Cu ținuta lor, puțin retro și machiajul foarte dulce, romanticele adoră să se învăluie cu un parfum de flori între care se recunosc predominant liliacul și iasomia sublimate de vanilie sau santal L'Air du Temps, Nina Ricci. Soir de Paris de Burjois corespund exigențelor lor.

Europa, în cifre, la genul feminin

■ **Speranța de viață în rîndul sexului feminin :** Elveția 81 ani ; Franța Norvegia, Suedia, Spania 80 ani ; Ungaria, fosta U.R.S.S., Iugoslavia 74 ani ; România 73 ani.

■ **Anii instituirii dreptului de vot în rîndul femeilor :** Norvegia 1913 ; fosta U.R.S.S. 1917 ; Marea Britanie, Polonia, Ungaria 1918 ; Franța 1944.

■ **Rata de fecunditate :** Polonia și Irlanda 2,3 ; România 2,2 ; Iugoslavia 2 ; Franța 1,8.

■ **Concediu de maternitate :** Marea Britanie 40 săptămîni ; Danemarca 28 săptămîni ; Italia 20 săptămîni ; Franța, Spania, Luxemburg 16 săptămîni.

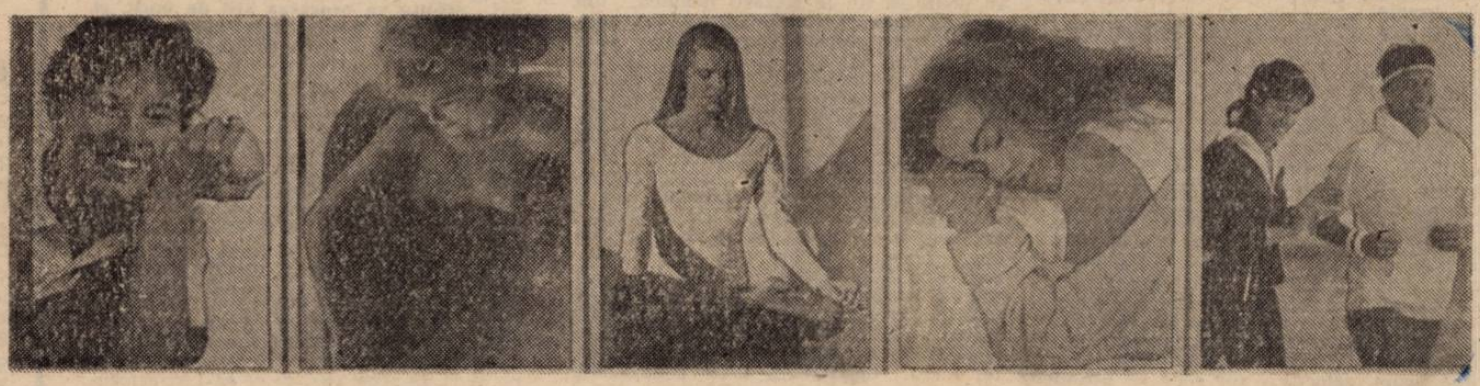

Pentru un tonus de excepție, cinci sfaturi

1. REÎNCĂRCAȚI-VĂ, „BATERIILE" folosind o alimentație echilibrată care furnizează energia necesară organismului, dar atenție la falși prieteni. Alimentele grase, greu de digerat nu-i plac corpului dv. Limitați consumul alcoolui pentru că după euforia produsă apare stresul. Nu beți mai mult de trei cești de cafea pe zi. Cafeina în doză mare antrenează nervozitatea și iritabilitatea. Profitați de abundența legumelor și fructelor proaspete. Între aceste produse și tonsul dv. este o corelație certă.

2. DESCOPERIȚI BINEFACERILE APEI. Odihnitoare sau stimulentă, apa reprezintă o manieră excelentă de remontare. O baie cu apă la 39° Celsius în care ați picurat uleiuri esențiale de rozmarin, mușețel, molid, vă asigură o destindere musculară și cerebrală. Nu rămîneți în baie decît 15 minute pentru că altfel vă veți simți moleșită. După baie întindeți-vă 10 minute. Cînd sînteți sub duș lăsați să curgă apă caldă de-a lungul coloanei vertebrale pentru a decontracta spatele. Scădeți progresiv temperatura apei și terminați dușul cu un jet de apă rece pe picioare și sîni.

3. ÎNVĂȚAȚI SĂ VĂ DESTINDEȚI. Corpul dv. nu mai răspunde comenzilor pe care i le dați, fapt ce provoacă tensiuni și blocaje. Dimineața cînd vă treziți, sau seara cînd vă întoarceți de la lucru faceți cîteva exerciții relaxante. Întinsă pe sol, cu ochii închiși imaginați-vă un mediu calm, familial. O dată destinsă, deconectată, faceți mental înconjurul corpului dv. Începeți cu mîna dreaptă, ajungeți la umăr, apoi coborîți spre picior. Vă reîntoarceți spre stînga în sens invers de la picior spre mînă. Pentru ca efectul să fie masiv această secvență trebuie să dureze cinci minute. Dacă puteți fixa o bară în apartamentul dv. suspendați-vă două minute dimineața, dar mai ales seara. Picioarele nu trebuie să atingă solul, respirați ușor, destindeți-vă mușchii, reveniți ușor pe sol fără să săriți. Cunoscutul exercițiu de gimnastică „luminarea" are ceva din remediile miraculoase de tip yoga. Întinsă, întindeți picioarele vertical, ridicați bustul în prelungirea picioarelor fără a desprinde bustul de sol. Sprijiniți mijlocul cu mîinile. Rămîneți în această poziție cît mai mult timp posibil, respirînd calm.

4. DORMIȚI UN SOMN ODIHNITOR. Nimic nu asigură un tonus mai bun decît o noapte odihnitoare. Dar și somnul devine capricios cînd starea dv. generală este proastă. Decorul camerei trebuie să fie cît mai odihnitor. Evitați nuanțele agresive. Verificați lenjeria, eventual orientați patul astfel încît să ajungeți la poziția cea mai bună, capul fiind îndreptat spre nord. Spre sfîrșitul zilei în mod natural organismul este obosit și caută odihna așa încît este ideal să vă culcați atunci cînd vă este somn. Amintiți-vă și remediile tradiționale de pe vremea bunicii : cu o jumătate de oră înainte de culcare beți un pahar cu lapte sau o infuzie de flori de portocal sau valeriană sau mîncați un iaurt. Dacă vă treziți în toiul nopții nu intrați în panică. Beți un pahar cu apă, citiți cîteva minute și așteptați ca somnul să-și reia ciclul.

5. REDOBÎNDIȚI PLĂCEREA EFORTULUI FIZIC. Dacă vă simțiți „la pămînt", practicați cu regularitate un sport care vă va permite să luptați împotriva răului de care suferiți. Faceți din weekend o perioadă de tonifiere a organismului. Nu rămîneți închise în casă. Profitați de zilele libere pentru a face măcar o simplă plimbare. Mersul rapid accelerează circulația sanguină și furnizează mai mult oxigen celulelor, fapt ce contribuie la creșterea vitalității. Decideți-vă să practicați o oră pe săptămînă un sport de plăcere. Alegeți o activitate care vă destinde fără să vă facă rău : piscină, yoga, tenis.

După ce ați folosit toate aceste remedii nu ați constatat că tonusul dv. este la apogeu ?

*CRONICA modei

CU GÎNDUL LA OAMENII MĂRILOR

ESCADA este un nume celebru în lumea creatorilor de modă. Sub auspiciile acestei case celebre mûncheneze, colecțiile prezentate au întotdeauna succes. Sursele de inspirație pot fi considerate clasice, dar întotdeauna fantezia creatorilor dă farmecul final. Un exemplu : această rochie ce ne trimite cu gîndul la oamenii mărilor și totuși... (A.P.)

glob MAGAZIN

CÎND CIUMA COBOARĂ DIN CER

Prima escadrilă de avioane destinate să transporte în teritoriul inamic pe calea aerului microbii unor boli infecţioase a fost creată de japonezi, în Manciuria ocupată, în anul 1935. Ea număra şapte aparate de zbor şi furnizarea încărcăturii ucigătoare era asigurată de o formaţiune specială a armatei japoneze, unitatea 731, staţionată la Togo. Această unitate, condusă de renumitul bacteriolog Shiro Ishii, se ocupa cu fabricarea şi testarea armelor destinate să răspîndească în rîndurile populaţiei chineze germenii ciumei, holerei, antraxului şi ai altor boli cu propagare rapidă.

Întrucît japonezii au dispus în anii următori de prizonieri chinezi, ruşi, americani, britanici şi de alte naţionalităţi, „specialiştii" unităţii 731 au primit însărcinarea să experimenteze pe viu virulenţa microbilor cultivaţi de ei. Acestor cobai umani li s-au injectat sau li s-au dat să bea produse infectate. Totodată, în laboratoarele unităţii au fost întreprinse experienţe de vivisecţie pe oameni, care nu au fost cu nimic mai prejos de practicile similare ale unor medici germani ai lagărelor de concentrare naziste.

După estimări americane, ca urmare a activităţii de „cercetare" a membrilor unităţii 731 şi-au pierdut viaţa 3 000 de prizonieri. Mult mai multe victime au făcut primele acţiuni „pe teren" ale escadrilei destinate războiului bacteriologic. Avioanele erau dotate cu lansatoare de containere umplute cu purici contaminaţi cu microbii ciumei. Cîteva misiuni efectuate deasupra Chinei s-au soldat cu izbucnirea a două epidemii de ciumă în 1942 şi 1943.

Mulţi savanţi şi oameni suspuşi au lucrat pentru unitatea 731. Printre ei se afla şi un prinţ al familiei imperiale, Takedo, care deţinea un post de conducere. Pe scurt, japonezii au pregătit cu seriozitate războiul bacteriologic, aplicîndu-l pe scară mare şi în mod eficace. Acest lucru a fost cunoscut foarte bine atît de ruşi, cît şi de americani.

Totuşi, după război, în timp ce generalul american Mac Arthur domnea în Japonia aproape ca un vice-rege, cînd s-a efectuat ancheta cu privire la războiul

Un episod al războiului bacteriologic

bacteriologic şi s-au întocmit listele cu criminali de război, pe acestea nu a figurat nici Shiro Ishii, nici generalul Umezu, principalii răspunzători de activitatea unităţii 731. Cazul a ajuns, e drept, în faţa unui tribunal, la Tokio, dar rapoartele acuzatoare au fost escamotate. Cînd s-a dezbătut acuzaţia privitoare la inocularea ciumei unor chinezi, dosarul a fost respins sub pretextul (american) că „putea fi vorba de un program de vaccinare întreprins de japonezi spre binele poporului chinez".

Cu ocazia acestui proces, s-au evidenţiat eforturile făcute de sovietici pentru a se ajunge la condamnarea japonezilor implicaţi în activitatea unităţii 731. Intervenţia lor se sprijinea pe dovezi solide, care presupuneau cunoaşterea în amănunt a „cercetărilor" efectuate de armata imperială în localitatea manciuriană Togo (care, de fapt, a fost ocupată de trupele sovietice).

Dar la acest proces lucrurile s-au petrecut ca şi cum americanii nu ar fi vrut să audă vorbindu-se de războiul bacteriologic. Singurii criminali de război care au fost condamnaţi au fost cei care participaseră la experienţe nebacteriologice, cum ar fi vivisecţia sau înlocuirea sîngelui unor prizonieri cu apă de mare.

Totul părea să indice faptul că la sfîrşitul războiului intervenise un pact între Ichii şi ceilalţi conducători ai unităţii 731, pe de o parte, şi americani, pe de alta, care prevedea suspendarea aplicării pedepsei cu condiţia ca documentele acestei unităţi să fie predate armatei americane.

În 1980, olandezul Bert Röling, unul din judecătorii procesului de la Tokio, scria în „Bulletin of the Atomic Scientists": „Este pentru mine o amară experienţă să aflu că guvernul american a ascuns faţă de Curte crime de război de cea mai mare gravitate, comise la ordinul guvernului central japonez".

Într-o carte scrisă anul trecut de doi americani (Peter Williams şi David Wallace) se argumentează ipoteza că dosarele unităţii 731 au intrat în mîinile americanilor. Autorii presupun că lucrările japonezilor au fost reluate de armata americană (bineînţeles fără experimentările „pe viu") la Fort Detrick, unde „specialiştii încercau să producă agenţi infecţioşi pentru a estima valoarea lor ofensivă şi posibilităţile de contracarare a unor atacuri cu arma biologică".

În ceea ce priveşte folosirea creatoare a „moştenirii" unităţii 731, se pare că nici sovieticii nu s-au lăsat mai prejos. Căci, după cum se scrie într-un articol apărut recent în „Komsomolskaia Pravda", epidemia de antrax care a făcut, în 1979, 79 de victime la Sverdlovsk, s-a datorat unei explozii accidentale produse într-un oraş secret militar unde se experimenta arma bacteriologică. La vremea respectivă moartea celor 79 localnici a fost pusă pe seama unei intoxicări cu carne provenită de la animale bolnave.

Adaptare de
ADRIAN MÎNTULESCU

Scandal în familia Jackson

Un Jackson condamnat la un sejur într-un spital psihiatric! E vorba de Randy, al doilea dintre cei nouă copii ai familiei Jackson, fratele mai mare al celebrului cîntăreţ Michael Jackson. Randy era pînă nu de mult unul dintre cei mai discreţi membri ai clanului şi cunoscut în special pentru discurile sale. Se ignora că avea mîna iute şi sîngele fierbinte ca al tatălui său...

O curte de justiţie din Los Angeles l-a condamnat de curînd „să petreacă" o lună internat la psihiatrie, ca urmare a comportamentului brutal faţă de soţia sa, Eliza, care ar fi preferat să-l vadă, mai curînd... în puşcărie! „M-a lovit cînd eram însărcinată", mărturiseşte ea.

Eliza l-a cunoscut pe Randy în 1988, într-un bar din Los Angeles. Ea era pe atunci o tînără şi încîntătoare actriţă şi bună prietenă cu La Toya Jackson, sora lui Randy. Cei doi s-au îndrăgostit foarte repede şi după un an de convieţuire au decis să se căsătorească. Ceremonia a avut loc la 9 august 1989, în California. Randy nu-şi arătase încă adevărata sa faţă. După voiajul de nuntă i-a oferit o superbă proprietate la Beverly Hills, iar Eliza se credea cea mai fericită femeie din lume. Primii ani ai căsniciei au fost cu adevărat magnifici, dar poveştile cu zîne nu sînt făcute să dureze. Discuţiile au devenit violente şi Eliza era totdeauna lovită, uneori duritătile fiind îndreptate şi către fetiţa lor, Stevenna, de 14 luni!

În decembrie 1991, Eliza a cerut ajutor poliţiei, căci Randy devenise incontrolabil, apoi s-a adresat justiţiei...

Din spital, Randy a trimis mai multe scrisori soţiei sale, cerîndu-i iertare şi rugînd-o să-şi retragă cererea de divorţ, însă Eliza, care va împlini în curînd 30 de ani, nu vrea să revină asupra hotărîrii sale şi să se reîntoarcă în familia Jackson, unde sînt numeroase probleme: scandaluri, abuzuri sexuale, afaceri murdare...

„Trebuie să uit această familie de nebuni..." afirmă Eliza.

Insectele, proteinele viitorului ?

Răspunsul la această întrebare este afirmativ şi el a fost dat de către Bruno Comby, autorul unei lucrări intitulate „Delicioasele insecte, proteinele viitorului" care a stîrnit mult interes în jurul său. Totul porneşte de la ideea că hrana oamenilor mileniului trei poate fi în mare măsură rezolvată dacă ei vor avea în vedere şi insectele ca „aliment" comestibil. Aceasta, într-un context mai larg, potrivit căruia se va reveni la o alimentaţie 100% naturală, ca în paleolitic. Desigur, prima reacţie este de a respinge ideea propusă, dar autorul lucrării, inginer de formaţie, specialist în activitatea nucleară, aduce şi argumente. În primul rînd, el consideră că insectele pot reprezenta o sursă quasi-inepuizabilă de proteine, de o excelentă calitate nutriţională, care ar rezolva problema foametei la nivel mondial. Nu trebuie uitat, spune autorul acestei curioase idei, că există numeroase popoare în Africa de Sud, în Zimbabwe etc. care se hrănesc în mod obişnuit cu diferite specii de furnici, de termite sau alte insecte, pe care le consumă în stare crudă sau „gătite". Bineînţeles că occidentalii mai ales vor trebui să renunţe la multe obiceiuri şi tabieturi alimentare, chiar la prejudecăţi. În încercarea sa de a aduce şi alte argumente, autorul se referă chiar la un studiu efectuat de cercetători americani care au pus la punct creşterea unei specii de musculiţe ce sînt atrase de materia în fermentaţie, ca şi producerea a 800 tone rîme la un hectar de pămînt special tratat, ceea ce echivalează cu 363 tone de proteine... Se pare că aceste rîme ar fi deosebit de gustoase, asemănîndu-se cu... untul proaspăt. Nefiind grăbiţi să ne convingem singuri, să-l credem pe cuvînt !

Ministerul Tineretului şi Sportului ROMÂNIA

Costineşti '92:

Dulcea pasăre a tinereţii...

— Stimată DNĂ SANDRA BRÎNZĂ, sînteţi directoare de programe în cadrul Ministerului Tineretului şi Sportului şi v-aţi reîntors de curînd de la acest adevărat festival al tineretului găzduit la Costineşti. Cum a fost ? Cum au răspuns tinerii ?

— A fost foarte bine, zicem noi. Între 4—7 iunie s-au desfăşurat de fapt la Costineşti mai multe manifestări în paralel, la care au participat reprezentanţi ai Ministerului Tineretului şi Sportului (în frunte cu Dl. Ministru I. Moldovan), ai Ministerului Tineretului, Sportului şi Turismului din Republica Moldova, precum şi ai unor organizaţii, asociaţii şi fundaţii de tineret, asesori ai birourilor noastre din cadrul oficiilor judeţene pentru tineret şi, bineînţeles, reprezentanţi ai mass-media. Totul sub auspiciile acordului semnat la 30 aprilie anul acesta la Chişinău de către cei doi miniştri ai tineretului şi sportului din România şi Republica Moldova.

Au fost patru teme majore de discuţie : structura activă de tineret şi schimburi de tineri, tinereţe şi cultură, tradiţia etnofolclorică — prezent şi viitor, precum şi „turism, tineret, vacanţe active şi loisir". Scopul a fost o mai bună cunoaştere a tinerilor de pe cele două maluri ale Prutului şi stabilirea unor acţiuni şi programe comune. De altfel, de acum înainte la Costineşti vor participa împreună tinerii din România şi Moldova ! Mai menţionez contactele stabilite cu Clubul Naţional de Turism pentru Tineret, precum şi faptul că ansamblul folcloric „Cununa Carpaţilor" îşi va deschide o filială la Chişinău.

— Cît de reprezentativă a fost participarea ?

— Am invitat în principal reprezentanţi ai judeţelor limitrofe de la graniţă. Ei fiind mai aproape, contactele se stabilesc mai uşor. Au fost însă şi participanţi din Timişoara, Bucureşti...

— Vorbeaţi de mai multe acţiuni în paralel. Care au fost, pe cine aţi remarcat ?...

— Dimineţile erau organizate dezbateri, iar serile... au fost animate de puţină viaţă tinerească. Am avut festivalul de chitară clasică. A avut loc vernisajul Salonului de grafică satirică pentru tineret... Toată lumea, cei 50 de participanţi din Moldova şi aproape 100 din România, toţi au fost foarte activi.

De plăcut, dacă este să fiu subiectivă, mie mi-a plăcut tot ce a fost acolo. Iar dacă ar fi ceva de remarcat, ar fi necesitatea schimbului permanent de informaţii între noi şi Moldova. Acolo presa noastră nu prea ajunge şi este important să ne coordonăm acţiunile.

Un alt lucru important desprins din discuţii a fost stabilirea unui duplex Alba Iulia — Chişinău la 1 Decembrie, cu spectacole, discuţii, teme de dezbateri. Ca proiecte — o şcoală de vară de teatru. Legat mai ales de faptul că la 29 iunie începe, tot la Costineşti, „Gala tînărului actor", unde, de asemenea, avem invitaţi din Moldova : tineri actori şi critici de teatru, precum şi spectacolul cu „Lecţia" lui Eugen Ionescu prezentat de teatrul din Chişinău care poartă numele marelui dramaturg. De altfel, la Gală vor participa doar actori tineri sau studenţi din anul terminal, aceasta la concurs, iar cîte o trupă tînără va prezenta un spectacol în fiecare seară.

— Şi astfel, la Costineşti va zăbovi din nou „dulcea pasăre a tinereţii"...

— ...Aducînd cu ea speranţa de senin şi fericire pe care atît de încercatul nostru tineret le merită din plin.

MIHAELA DOROBANŢU

Nr. 26 (1810) din 27 iunie 1992

Ordinatorul și copiii dispăruți

● *Annie Winter, la 4 ani în momentul dispariției.*

● *Imaginea fetei obținută pe calculator.*
● *Annie regăsită după 5 ani de la dispariție.*

Datorită unui ordinator american, va fi posibil să vedem cum „îmbătrînește" un copil, adică să „regăsim" figura sa de mai tîrziu. Primul utilizator : poliția din Statele Unite. Primii beneficiari : copiii dispăruți.

În fiecare an, numeroase familii sînt prada unei disperări profunde din cauza copiilor furați, pierduți, fugari etc. Cei mai adesea soarta lor este cumplită, fiindcă sînt asasinați, torturați, violați sau inchiriați producătorilor de filme porno. Rar sînt cazurile în care ei revin neatacați fizic și moral din aceste „aventuri".

Pentru regăsirea copiilor, la Los Angeles, s-a utilizat procedeul de imprimare a fotografiilor pe pachetele de lapte sau transmiterea mesajelor repetate la posturile de radio. De curînd a fost pusă la punct o tehnică revoluționară, (NCMEC) Centrul național pentru copiii dispăruți și exploatați, organism creat în 1984, s-a conjugat toate eforturile alături de FBI pentru a ajuta cît mai eficace în efectuarea cercetărilor.

Horace Heafner, un expert în antropologie, a conceput un program pe ordinator care reconstituie cu o precizie extraordinară fața copilului pentru mai tîrziu, bazîndu-se pe fotografiile și informațiile furnizate de familie. După numai două ore „de gîndire", pe ecran apare fiul sau fiica, așa cum va arăta la 12, 15 sau 20 de ani. Astfel, informatica a permis regăsirea a 17 mii de copii, uneori după șase sau șapte ani de la dispariția lor. Este o speranță fantastică pentru toate familiile lovite de nenorocire.

MANUELA SPĂTARU

Brutarul alarmat

Un decret publicat la Paris, în „Journal oficial" din 17 octombrie 1988, interzice folosirea în capitala Franței a „oricăror combustibili cu un conținut de cenușă de peste 20 la sută".

În acest fel, brutarul care își coace pîinea la foc de lemne este scos în afara legii ! Prin urmare, de curînd, brutarul parizian Basile Kamir a primit din partea prefecturii o scrisoare prin care îi se pretinde să... „stingă focul".

Basile este foarte intrigat, căci măsura luată de prefectură nu vizează nici uzinele chimice nocive, nici automobilele care o-trăvesc zilnic atmosfera, fiindcă acestea nu produc cenușă, în schimb vor să transforme în fum o tradiție. Și cum orice e posibil nu ne-ar mira să se dea un decret și pentru interzicerea focului din inimile îndrăgostiților !

HOROSCOPUL CIFRELOR (pentru copii)

Cifra 8

Se dovedește deosebit de fermecă-tor în primii ani de viață, dar nu trebuie răsfățat. Altfel — cînd va merge la școală vă veți întreba mereu unde ar trebui îneadrat acest dulce îngeraș ! Nu are un caracter rău, dar cu el trebuie să ne comportăm cu fermitate. Încă din scutece, nr. 8 lansează o provocare la adresa rolului conducător al părinților în familie așa că de la început trebuie să se precizeze foarte clar cine pe cine conduce. Dar atenție : Doamne ferește să fie bătut ! Oricum, cînd va înțelege că nu este cel mai important în familie, atunci se va restabili liniștea. Nr. 8 sînt copii foarte sensibili și trebuie învățați cu multă răbdare diferența între bine și rău, să-și învingă gelozia spre care sînt înclinați, să li se explice că există dragoste suficientă pentru toată lumea. Va fi însă foarte dificil, pentru că acești copii sînt foarte pretențioși, îndărătnici și încăpățînați. Dar cu un bun sistem de educație, rezultatele vor fi minunate.

Cifra 9

Iată un copil ieșit din comun. Se poate spune că, în mod inconștient, părinții învață mereu ceva de la el. Are numeroase talente și o imaginație bogată, precum și o mare putere de pătrundere, chiar de proorocire. Încă de la o vîrstă fragedă are păreri hotărîte în diverse probleme ale familiei. Reușește să fie arbitru în disputele între părinți ! Copiii nr. 9 devin oameni de excepție în cele mai diferite meseri, dar părinții trebuie să le acorde multă libertate în alegerea ocupației, precum și a diferitelor hobby. În ei se dezvoltă curiozitatea față de lume, își ascund sentimentele, dar în fond au mare nevoie de dragoste. Acest lucru trebuie cunoscut și, în pofida protestelor și a rezistenței manifestate, copilul nr. 9 trebuie protejat, mîngîiat și sărutat, nu trebuie luat în seamă cînd protestează la îmbrățișări, ei trebuie mîngîiat în continuare. Și să i se spună mereu că este foarte iubit. Vă va fi recunoscător în viitor. Și, cîndva, îi va răsplăti pe părinții săi cu cea mai mare mîngîiere de care — poate — aceștia vor avea nevoie...

Ajungeți la cifra destinului revăzînd textul din numărul 22 (30.05.1992).

MIHAELA DOROBANȚU

■ **Zgomotul afectează și peștii. Zgomotul puternic al navelor de pescuit sperie peștii și, în consecință, cantitatea de pește prins nu este cea scontată, ci cu mult mai mică. Se observă o mare aglomerare de pești în preajma platformelor de foraj petrolier amplasate în apropierea țărmurilor. Aceasta este din păcate, un fenomen tragic. Peștii se adună în aceste locuri nu că le-ar place zgomotul, ci pentru că au fost asurziți și au pierdut capacitatea de orientare.**

■ **Planeta noastră este un „tiirez" hidrodinamic mare și pe ea se formează aceleași pentagon perfect. Zonele anomaliilor, de felul Triunghiului Bermudelor, sînt dispuse în unghi de 2 grade una față de alta. În Emisfera Nordică există cinci zone de acest fel : Marea Diavolului (în apropierea Japoniei), zona din pustiul Saharei (pe teritoriul Algeriei), în peninsula Industan și în Atlantic, în zona New Foundland și faimosul Triunghi al Bermudelor.**

■ **Primul zbor al rachetei japoneze „H–21" ar putea avea loc anul viitor. Cu o înălțime de 48,3 m și un diametru de 4 m, „H–2" se compune dintr-un etaj de bază, criotehnic, prevăzut cu un motor cu o forță propulsivă de 93 tone la nivelul mării (față de 75 de tone ale motorului Vulcain al machetei Ariane 5). El va fi flancat de două rachete auxiliare, cu combustibil solid, care vor crea o forță propulsivă de 320 tone, iar deasupra va avea un etaj cu hidrogen care asigură o forță propulsoare de 10,5 tone. Acest nou lansator nipon va fi destinat să plaseze în spațiu o încărcătură de 11 tone.**

TELEX • TELEX

■ **Să fie plantele favorizate de o creștere a procentului de bioxid de carbon aflat în atmosferă, alimentul fotosintezei ? Există o practică de a se introduce artificial Co_2 în sere. Rezultatele sînt remarcabile, fascinante chiar. Producția de răsaduri de roșii crește cu 50 la sută, salatele și castraveții, cîștigă un sfert din greutatea lor obișnuită. Randamentul grîului, porumbului și soiei sporește cu circa 30 la sută ca urmare a administrării unei cantități duble de bioxid de carbon. Toate organele capabile să stocheze lanțurile carbonate produse de fotosinteză plecînd de la CO_2 profită de acest aflux.**

■ **Vopsea care nu miroase dar care absoarbe și mirosurile din jur. Drept urmare, originala vopsea, denumită „Kefa Odor Control", testată cu succes la Universitatea din Linkoping (Suedia), poate fi folosită cu un succes sporit în toalete, în birouri în care se fumează, în vestiarele restaurantelor și barurilor, precum și în sălile de așteptare din autogări, gări și aeroporturi. Vopseaua are suprafața acoperită cu microporii ce absorb și captează mirosurile. Substanțele ce facilitează aceste procese se oxidează în microcaptatoare unde se descompun în substanțe inodore ce se evaporă treptat, fiind eliminate cu ajutorul unui sistem obișnuit de ventilație.**

■ **Pe teritoriul Rusiei sînt concentrate circa 35 la sută din rezervele mondiale de gaze naturale, 20 la sută din cele de cărbune și 6 la sută din cele de petrol. Rusia dispune de mari rezerve care-i permit, în viitor sporirea exportului de purtători de energie.**

CE ȘTIM ȘI CE NU ȘTIM DESPRE FURTUNILE GEOMAGNETICE

Amețeli. Dureri de cap. Nervi. Stări depresive. Multă lume se plînge de așa ceva. Cauza ? Pentru a încerca să ne lămurim ne-am adresat unor specialiști din cele mai diverse domenii. Cu convingerea că veți găsi deosebit de interesante — și uneori de-a dreptul fascinante — explicațiile lor, vi le prezentăm, începînd cu Dna Cristiana Dumitrache, cercetător în Colectivul Solar din cadrul Institutului Astronomic al Academiei Române.

— Deci, Dnă Dumitrache, ce ar trebui noi să știm despre eventualele corelații dintre fenomenele solare și starea noastră generală ?

— Activitatea solară reprezintă un complex de fenomene (pete, erupții, protuberanțe) ce apar în diferite straturi ale atmosferei Soarelui : regiunile active. O regiune activă se întinde pînă departe în spațiul interplanetar, vîntul solar reprezentînd o importantă formă de manifestare a sa în heliosferă. Din punct de vedere al efectelor asupra Pămîntului, cele mai importante fenomene sînt erupțiile. Ele proiectează în spațiu particule (protoni, electroni) de mare energie, precum și o întreagă gamă de radiații, de la raze X și ultraviolete, la cele radio. Apoi există furtunile geomagnetice (F.G.M.), datorate așa numitelor „regiuni M" (magnetice), care corespund unor găuri coronale, avînd o periodicitate de 27 de zile, ca și cea a activității geomagnetice. Atît erupțiile solare cît și F.G.M. au efecte biomedicale. De altfel, primele studii privind corelația între activitatea solară și incidența unor afecțiuni ale organismului uman datează încă din 1931. S-a constatat o periodicitate de 11 ani la multe boli, și chiar epidemii. Au fost astfel evidențiate legături între activitatea solară în general (nu doar numărul de pete sau de erupții) și epidemii de ciumă, holeră, tifos, variolă, hemoptiziile bolnavilor de tuberculoză și decesele cauzate de TBC, incidența crescută a meningitei cerebrospinale, maladii ale sistemului cardiovascular.

Tendința de apariție a decompensărilor cardio-vasculare la intervale de 27 de zile conduce la ideea corelației cu regiunile M din Soare. De asemenea s-au observat legături între F.G.M. și crizele de eclampsie și preeclampsie la femeile gravide, precum și modificări ale stării funcționale a sistemului nervos. Ca un exemplu, studiile efectuate la noi în țară au găsit o în 55.1% din cazurile de hemoragii digestive superioare, studiate, există o corelare cu perturbațiile geomagnetice. Pe lista mal-hidiilor corelate cu activitatea solară se mai pot adăuga și accidentele vasculare cerebrale, hepatita virală acută, afecțiuni respiratorii acute și pneumonii, psoriasis, pusecele de hipertensiune arterială, cît și afecțiuni endocrine. Acestea din urmă sînt corelate atît cu fenomenele eruptive cît și cu furtunile geomagnetice.

— În ce constau de fapt furtunile geomagnetice ?

— Sînt variații puternice ale componentei orizontale a cîmpului geomagnetic. O furtună poate începe bruse, producînd creșteri ale cîmpului geomagnetic în 2—3 minute, intensitatea cîmpului suferind apoi doar fluctuații în jurul valorii inițiale pe o perioadă ce poate dura de la 1 la 10 ore, scăzînd în continuare pe un interval de timp de 12 ore. Revenirea la valoarea inițială durează cîteva zile.

Se pare că readaptarea unor organisme suferinde la un cîmp geomagnetic normal după socul suferit în timpul furtunii, se face cu greu de-a lungul acestui interval de timp, fiind posibile crize ; sînt și organisme care acționează în faza de început a unei F.G.M.

Dar furtunile geomagnetice au influență și asupra organismelor sănătoase. Numeroase studii efectuate în fosta URSS au demonstrat modificări ale proprietăților substanțelor coloidale în condiții de perturbație geomagnetică, condiții care în Pămînt se întîlnesc după majoritatea declanșărilor de fenomene eruptive importante în atmosfera solară, sau în urma trecerii de meridianul solar central a unor mari grupuri de pete. Aceste modificări au fost constatate la donatorii de sînge și constau în creșterea vitezei de coagulare a sîngelui, a celei de sedimentare, creșterea numărului de leucocite etc. Activitatea fibrinolitică a sîngelui depinde de schimbările produse în cîmpul geomagnetic. După cum s-a arătat, există o corelație între rata de variație a numărului Wolf (numărul de pete solare) și cea de sedimentare a sîngelui persoanelor sănătoase.

— Și ce se întîmplă, de fapt, în momentul de față ?

— Ne aflăm în ciclul solar 22, al cărui maxim, considerînd numărul relativ de pete, a avut loc în iulie 1989. Activitatea solară a cunoscut apoi intensități mari și în 1990, chiar în 1991. În 1992 se constată o scădere a activității, atît ca număr de pete cît și ca număr de erupții. În acest an, erupții majore nu s-au observat, dar se știe că F.G.M. nu depind doar de erupții ! În prezent ne aflăm pe panta descendentă a ciclului solar nr. 22 și așteptăm în continuare o scădere a activității solare.

Și o ultimă observație : atunci cînd au loc F.G.M., ele au efect și asupra celor ce se expun la soare și a celor ce stau în casă. În fond, există un singur cîmp al Pămîntului...

MIHAELA DOROBANȚU

Surprizele creierului lui Einstein (II)

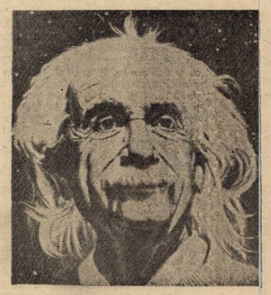

Întrucît funcționarea creierului uman nu este prea bine cunoscută, nu se poate aprecia dotarea intelectuală a lui Einstein sau a unor academicieni obișnuiți, sînt de părere unii cercetători. Mergînd pe această linie, Howard Gardner, de la Universitatea Harvard, apreciază că „neurobiologia creierului, indiferent dacă este vorba de un laureat al Premiului Nobel sau de un muncitor oarecare, nu poate furniza informații despre performanța intelectuală atîta timp cît nu cunoaștem destul de bine mecanica gîndirii". Toț Gardner este de părere că mai întîi va trebui să fie studiat procesul performanței intelectuale deosebite și după aceea să-i studiem neurobiologia. Este necesară, deci, explorarea la început a „domeniilor" care solicită diferite tipuri de inteligență, măsurarea prelucrării informațiilor în creier la nivelul microsecundelor și studierea experiențelor de dezvoltare care afectează intelectul. Gardner presupune că Einstein nu ar fi obținut decît rezultate medii la unele teste de inteligență, precum acelea care măsoară timpul de reacție. Care să fi fost punctul tare al lui Einstein? Elaborarea de proiecte ample și o verificare rigoroasă a propriilor idei, înclină să creadă Gardner. Atari calități sînt, din păcate, greu de măsurat cu teste psihologice.

Cercetarea este de abia la început și relațiile dintre celulele gliale, dendrite și inteligență nu este cunoscută prea bine. George Ojemann, de la Universitatea Washington din Seattle, este de părere că dendritele, prelungiri ale neuronilor care primesc informația, sînt caracteristice la un intelect avansat. Lipsește problema bazei de date pentru a se face comparație între creierul lui Einstein și al altor ființe umane. Din cîteva biloane posibile, au fost studiate dendritele a 50 de neuroni de la aproximativ 15 subiecți.

Cu timpul, pe măsură ce se vor obține datele necesare despre intelect și gîndire, iar aria descoperirilor în neurologie va fi extinsă s-ar putea să avem o imagine cît mai exactă cu putință despre puterea de gîndire a lui Einstein, care indiscutabil a fost extraordinară și în beneficiul întregii umanități.

(S.F.)

DE LA TIMPUL ASTRELOR LA TIMPUL ATOMIC (III)

De ce avem nevoie să măsurăm timpul cu o asemenea precizie ? În primul rînd pentru a asigura buna funcționare a societății noastre hipertehnologizate. Telecomunicațiile, sateliții, întregul sistem de navigație sînt dependente de capacitatea noastră de a fabrica timpul, precizează Bernard Guinot. Funcționarea bursei, de exemplu, nu poate fi imaginată în afara măsurării cu exactitate a timpului. „Dacă ordinatoarele japoneze nu ar utiliza aceleași sincronizări orare cu cele din Europa, operațiile bursiere ar fi imposibile", subliniază Bernard Guinot. O milionime de secundă, cînd se stabilește cota acțiunilor la Tokyo sau la New York, poate reprezenta sume uriașe de yeni sau de dolari. Zicala „timpul e bani" are în acest caz conotații cu totul deosebite.

Un alt domeniu în care măsurarea superprecisă a timpului este capitală este cel al telecomunicațiilor. Pentru a rentabiliza sateliții care costă, în medie, 500 milioane de franci fiecare, trebuie să asigure un maximum al comunicațiilor telefonice. În acest scop, s-a decis o „decupare" a conversațiilor în tranșe de cîteva milionimi de secundă.

Timpul a devenit o sursă de informații capitală. „Fabricat de mașini și administrat la scară planetară, timpul este o sursă de informații, de care depinde în mare măsură puterea, victoria într-un război economic. Cîștigător este acela care deține ordinatoarele cu cea mai mare putere de reacție, de maximă precizie și pertinență. Un computer ultraperformant care oferă cu date cu cîteva sute de milionimi de secundă mai repede decît altele poate schimba destinul, ordinea unor evenimente cruciale. Conflictul din Golf a arătat că pînă și victoria într-un război militar poate fi influențată de folosirea ordinatoarelor. Pentru ca un **Patriot** să pulverizeze un **Scud**, sistemele electronice trebuie să calculeze și să ofere date extrem de rapid astfel încît ținta dușmană să fie localizată cu o precizie chirurgicală.

În cazul navigației aeriene, o inexactitate de o milionime de secundă sau diferența între două ceasuri atomice pe parcursul a patru luni poate duce la o eroare de pilotare de 300 m, care pentru un avion care vrea să aterizeze poate fi fatală. Cu alte cuvinte, timpul măsurat în nanosecunde poate să însemne salvarea unor vieți.

Dar, ceasurile atomice și sistemul de măsurare a timpului cu ajutorul lor au un rol deosebit și în cercetarea fundamentală. Fizicienii le folosesc pentru verificarea diferitelor noi ipoteze asupra teoriei relativității. Bineînțeles, o cercetare serioasă și continuă are în vedere chiar perfecționarea ceasurilor atomice precum și găsirea unor metode din ce în ce mai performante de măsurare a timpului. Se pare că atenția oamenilor de știință se îndreaptă către mișcarea ionilor în razele de laser, îndepărtîndu-se de ideea măsurării vibrațiilor de la nivelul atomului cesiu, pe baza căreia s-au construit pînă în prezent ceasurile atomice. Dar, cine știe, poate în zorii anilor 2000, va reînvia nostalgia după vremurile în care timpul se măsura prin scurgerea apei.

AURORA POPESCU

VIZĂ PENTRU... VULCANI

Vadim Gippenreiter se poate considera un fotograf norocos. Nu pentru că ar fi surprins pe peliculă un fapt senzațional, inedit, irepetabil, ci pentru faptul că a primit aprobare din partea oficialităților sovietice să realizeze un fotoreportaj într-o zonă... interzisă. Este vorba de o zonă vulcanică din peninsula Kamtchatka, cu o suprafață de 440.000 km², un teritoriu inospitalier și mitic în același timp. Un teritoriu la care visează cei mai reputați vulcanologi din Occident, fără prea mari speranțe de a putea expăra acest regat al vulcanilor, dar și al aurului și petrolului, monopolul investigațiilor deținîndu-l doar cîțiva specialiști sovietici. Printre cei 38 de vulcani activi, ale căror erupții sînt anticipate cu o precizie care îi descumpănește și pe cei mai reputați vulcanologi occidentali, figurează „vedeta" din imagine vulcanul Karymsky, extrem de activ și de spectaculos, izbucnirile de lavă și rocă producîndu-se în cicluri neașteptate care durează între două și douăzeci de minute. (D. MĂRAN).

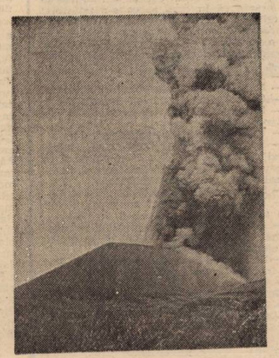

LOGIC
Garanția unui sistem informatic eficient
BORLAND
AST COMPUTERS
NOVELL
LOGIC București
Tel: (90) 17.63.33
Fax: (90) 17.63.74
LOGIC Sibiu
Tel: (924) 4.66.52
Fax: (924) 4.67.04
Telex: 69367

10 MAGAZIN

Nr. 26 (1810) din 27 iunie 1992

Biblioteca magazin de proză scurtă

MOROCĂNOSUL

(II)

de WALTER M. MILLER jr.

Peste o oră, dușmanul din peșteră începu să se miște. El auzea sunetele slabe care pătrundeau printre stinci. Emițătorii cei mai sensibili se puseră automat în funcțiune și stabiliră direcția sunetului — dușmanul se îndrepta încet spre ieșirea din peșteră. El îndreptă o mitralieră ușoară spre deschizătura neagră de la poalele stincii înundate de o lumină pămînteană, trase o salvă de gloanțe trasoare și văzu cum acestea se presărau clar și fără zgomot în jurul intrării.

— Tîrîtură mizerabilă, lasă-mă în pace ! Mormanul dracului, eu sînt Soyer !... Cum se poate să nu mă ții minte ? Eu te-am pregătit cu zece ani în urmă. Pînă la mine erai un recrut prăpădit, pur și simplu un autociberrecrut mut... care poseda puterea de foc a unui regiment. Lasă-mă să trec !...

Dușmanul se strecura din nou spre ieșire. Și din nou rafală silențioasă a focului de mitralieră linse intrarea în peșteră.

Stînca începu iară să vibreze :

— Eu sînt prietenul tău. Războiul s-a terminat. Cu cîteva luni în urmă... luni pămîntene. Se poate să nu înțelegi acest lucru, Morocănosule !... „Morocănosul" — așa îți spuneam în acele zile cînd erai recrut, — pînă cînd te-am învățat să ucizi... Tu ești un autociber mobil de dirijare a focului... Morocănosule se poate să nu-ți recunoști tatăl, fiule ?

Vibrația îl irita tot mai mult. Enervîndu-se, Morocănosul se întoarse pe stîncă, executînd cu corpul său masiv o manevră grațioasă. Duduind din motoare, coborî spre cîmpie, se întoarse din nou, se rostogoli greoi de-a lungul pantei, traversă o platformă și frînă la cincizeci de metri de intrarea în peșteră.. Gaizere de praf țîșniră de sub șenilele lui și căzură ca niște picături de apă în noaptea liniștită. Ascultă din nou cu atenție. În peșteră era liniște.

— Dă-te lo parte, fiule, — se reluă vibrația. — Lasă-l pe tăticul tău să plece în pace....

El își ațintì mitraliera ușoară direct spre centrul gurii negre a peșterii și dădu drumul la două sute de trasoare. Așteptă. Înăuntrul nu se simțea nici o mișcare. El oscila : oare n-ar trebui să folosească o grenadă cu radiații ? Se răzgîndi — arsenalul lui se epuiza rapid, — se întoarse și rulă greoi înapoi de-a lungul cîmpiei pentru a-și continua supravegherea de pe stîncă. O mișcare îndepărtată de dincolo de limitele celei de a doua jumătăți ale lumii, ecourile căreia erau aproape la limitele sensibilității captatoarelor, îi atrase atenția. Dar deocamdată era prea îndepărtată pentru a-l alarma.

Năzbîtia începu din nou să mormăie în peșteră.

—Am fost lovit, mă auzi ? Am fost lovit.... De o bucată de stîncă spartă... Scurgerea este foarte slabă, dar căptușeala nu rezistă... Scafandrul meu !... Către Obrey din partea lui Soyer... Către Obrey din partea lui Soyer... Către Centrul de dirijare și baza de control de la Lunomobilul șasesprezece.... Primiți o comunicare... Trebuie schimbat mersul operației... Am fost mitraliat... Ajutor !...

Vibrația se transformă din nou în sunete semănînd a scîncete. El se instală pe stîncă. Activatoarele lui se odihneau în liniștea care era plină de dureri chinuitoare. Morocănosul aștepta cu răbdare răsăritul.

Sunetele mișcării din sud se auzeau din ce în ce mai tare. Acestea se apropiau de granița exterioară a lumii lui. În curînd sunetele începură să fie recepționate de cele mai sensibile dintre emițătoare. Din pîntecele autociberului apăru fără zgomot un burghiu, se înșurubă adînc în stîncă, apoi se retrase la locul său. Morocănosul introduse un receptor supersensibil în puțul săpat și ascultă cu mare atenție.

Miorlăitul slab din stîncă se amesteca cu scîncetul din peșteră. Compară miorlăitul cu imprimările din blocul memoriei. Nu exista nici o îndoială — sunetele proveneau de la un obiect care se deplasa în această direcție. Încearcă să trimită un impuls-întrebare : „Prieten sau dușman ?" dar instalația de chestionare nu funcționa. Conform instrucțiunilor într-un asemenea caz mișcarea trebuia apreciată drept o apropiere a inamicului. Dar deocamdată dușmanul se afla înafara razei de acțiune a armelor sale.

— Către lunomobilul șasesprezece din partea multimobilului de comandă ?... Terminat... Recepție...

Morocănosul aștepta un răspuns din peșteră — știa că subunitățile dușmanilor făceau adesea schimburi de asemenea vibrații între ele. Dar nu urmă nici un răspuns. Probabil că iradiația pe unde lungi nu putu pătrunde în peșteră.

— Salvatorul șasesprezece, aici multimobilul de comandă al comandantului Obrey... Cred că echipamentul dv. radio nu este în regulă. Dacă ne auziți vă rog să rețineți : noi ne vom opri la cinci mile de munte și vom lansa o rachetă automată în zona Red-red. Vîrful rachetei este un releu radiosonor. Dacă nu vă funcționează seismometrul, releul ne va putea servi drept stație intermediară. Recepție !

Neluînd în considerare vibrația continuă, aduse în stare operativă, toate mijloacele de luptă și constatînd o lipsă acută de energie, chemă ochiul de informare la mare distanță și așteptă vreo zece minute pînă cînd acesta ieși așa cum iese crabul din Locul Sfînt pentru a ocupa postul de observație la intrarea în peșteră. Dacă ființa care s-a ascuns acolo va încerca să iasă afară, el va observa aceasta și va reușit să distrugă rămășițele dușmanului cu aruncătorul de mine cu rază lungă de acțiune.

Miorlăitul se auzea din ce în ce mai tare. Pregătindu-se de luptă, el coborî din nou de pe stîncă și cu o viteză de croazieră se deplasă spre sud pe lîngă carcasa deformată a unui lunomobil întors cu șenilele în sus. O explozie tăiase pur și simplu în două bucăți această mașină de proporțiile unui vagon de marfă. Rămășițele cîtorva tipuri bipede ale dușmanului erau aruncate împrejur — lucrușoare stricate minuscule în lumina slabă a pămîntului...

Traducere de VASILE OROIAN

(Va urma)

POVESTIRE

A doua crimă din casa morților

MOTTO :
„Trecem printr-un cerc al vieții. Poate că e moartea."
ENZO SICILIANO

În mod instinctiv, Guido, deschise ușa și o văzu pe Clara. Avea un profil fenician : fruntea înaltă și dreaptă conturată puternic de linia părului negru, strîns în coadă la spate. Genele erau rimelate. Nasul drept și dur. Buzele foarte subțiri, sau păreau așa, frumos arcuite. Privirea, în schimb, îl atrăgea și irita deopotrivă : în mod invariabil, era rezervată și serioasă, fără a sugera însă o excitare sau o tulburare deosebită. Rafinamentul excesiv era, într-o oarecare măsură asemeni unei vraje : îl distrăgea și îl făcea curios să o cunoască. Ar fi vrut să o mîngîie, însă își dădea seama că între ei se instalase o barieră, chiar din prima clipă. Deodată, privirea îi alunecă spre picioarele ei extrem de lungi și subțiri, desigur atrăgătoare. Cînd era obligată să se miște, unduirea lor era suficientă pentru a împregna în mintea lui Guido o obsesie și o dorință. În pofida farmecului indiscutabil pe care el îl considera de o extraordinară senzualitate, acel trup apetisant, care vibra, părea acum protejat de aerul cam vulgar care îl enerva și îl paraliza. Dintr-o dată, simți degetele ei cum îl ating și se întind sinuos pe brațul lui.

— Ah, iată-te în sfîrșit ! spuse ea pe un ton ciudat de familial. Ești Guido Alons, nu-i așa ?

Guido o fixă. Bărbia îi tremura ușor. Se simțea ca un hoț prins asupra faptului.

— Ești sau nu Guido Alons ? întreabă ea zîmbindu-i tot timpul.

— M-ai făcut să-mi pierd capul. Ai înțeles ?

— Să nu-ți fie frică ! spuse ea surîzătoare.

— Bine, răspunse Guido sec.

— Nu-mi pasă deloc de toată lumea care s-a adunat aici, în casa asta blestemată. Tu de ce ai venit ? Vrei să vezi mortul ? Vino, hai să ți-l arăt ! Sau nu vrei ? Ce vrei ? Nu îndrăznești ? ! Guido o strînse de mînă :

— Cred că trebuie să-ți explic de ce te-am deranjat. O clipă, tăcu. Ezită. Apoi i se adresă pe un ton tăios : Dar nu cred că am nimerit tocmai bine...

— Iartă-mă, șopti deodată Clara. Am crezut că ai venit pentru mort, însă văd că m-am cam înșelat.

În următoarea clipă, Guido se scuză, dorind să plece. Era palid, cu o privire de-

POLIȚIER

venită brusc necruțătoare, fără să și-o dorească. Dar ea, ca și cum nu-l înțelesese, îi spusese cu o voce ce suna moral.

— Tu ai telefonat azi ?

— Da.

Se lăsă o tăcere, timp în care cei doi se cercetau. Apoi, într-un răstimp, ea zise :

— Hai, să plecăm de-aici. Vrei ?

— Bineînțeles.

— Am putea lua o cafea împreună, în oraș ?

— De ce nu ? Haide să vedem...

— Acum ?

— Da, cred că da... da, în clipa asta...

★

Expresul se găsea pe strada 14. De fapt, la acea oră, nu prea era aglomerație. Se așezară la o masă cu vedere spre stradă. Cu o dezinvoltură incredibilă, Clara îi spuse :

— Nu puteai să suni altădată ? Și, fără să-i dea răgaz să răspundă, continuă : De ce mă cauți ?

Guido ezită o clipă. Cu o voce stinsă îi spuse apoi :

— Nu știam că s-a întîmplat o nenorocire. Sînt dezolat. Iartă-mă. Respiră. N-ar fi trebuit să fac gestul acela...

— Nu-i nimic, nu-i vina ta. În orice caz, trebuie să plec de acolo și mă simt bine, ca să zic așa.

— Erai cam speriată, replică el, nu fără a ezita.

— Poate, răspunse Clara dînd din umeri. Trebuie să mă scuzi dar nu am apucat să te previn că în casa aceea s-a întîmplat o crimă. De fapt, am senzația că acolo mereu se-ntîmplă cîte ceva. Apoi, zise cu o voce joasă — Ca și cum ar fi un loc blestemat. Uneori mi se pare că înnebunesc.

— Atunci de ce nu pleci ?

— De obicei este pasionant și amuzant.

— Ce poate să te atragă într-atît ?

— Moartea. Mă agăț de acest ultim fir de speranță.

— Înțeleg, spuse el străfulgerînd-o.

— Ba nu înțelegi nimic. Sau poate crezi că aiurez, nu-i așa ? Închipuie-ți că vreau să-i umilesc prin indiferența mea... Treaba asta mă distrează grozav.

— Să umilești pe cine ?

— Morții, bineînțeles ! spuse ea pe un ton serios. Cei care au murit acolo !

— A, nu ! făcu Guido privind-o surprins. Sorbi restul de cafea și se ridică să plece. Apoi spuse simplu :

— Dacă ai nevoie de ceva, orice îmi stă în putință, sună-mă.

— Unde ?

Guido îi întinse o carte de vizită.

— Încă ceva, zise el tărăgănat.

— Ce-i ?

MARIAN DEACONU

(Va urma)

SPORT UNIVERS

EURO '92 între comic și încrîncenare

Nu știu de ce, dar această ediție a Campionatului european de fotbal mi se pare de-a dreptul hilară. Unde sînt marile echipe de fotbal ale continentului ? Spania, Italia. Și apoi, ce echipe s-au prezentat la startul turneului final ? Franța, care nu a pierdut nici un meci în preliminarii, acumulînd un punctaj maxim, nu a reușit în Suedia decît o prestație penibilă fiind eliminată după primele trei partide, nereușind nici o victorie (!) De la declarațiile pline de încredere dinaintea turneului final s-a ajuns la explicații penibile de genul „în timp ce în alte campionate naționale se mai jucau etape, noi am terminat cu o lună înainte de EURO '92 și poate că această pauză prea lungă a influențat jocul echipei noastre". Anglia, la fel, cu un campionat intern puternic, o prestație mai mult decît mediocră în Suedia. Echipa C.S.I., o forță a fotbalului european și mondial, e drept cu cîțiva ani în urmă a fost și ea eliminată, de cine ? de o echipă care pînă la jocul cu echipa lui Mihailicenko și Dobrovolski nu acumulase nici un punct. Și în partida ultimă, Scoția învinge C.S.I., cu un scor incredibil. (!!). Comedia este în plină desfășurare, fotbaliștii-comici ne distrează mai mult decît grupul Divertis, reușind să fie, probabil, cei mai bine plătiți comici ai ecranului din lume. O altă partidă comică, Olanda — Germania. Toată lumea vedea o finală între aceste două echipe foarte bune, prima, campioană a Europei „en titre", a doua, campioană mondială „en titre". Ei bine, în locul unui meci echilibrat, un 3—1 pentru olandezi și posibilitatea ca germanii să fie exclusi din jocurile semifinale. Ei rămîn în competiție datorită rezultatului comic dintre Scoția și C.S.I. Mai departe : Olanda, învingînd Germania, se și vede pentru a doua oară campioană a Europei și înfatuarea, de-a dreptul comică, pune stăpînire pe jucători. Partida cu Danemarca ? „Ne pare rău că o să fim nevoiți să-i batem, dar așa e viața !". Nu vă vine să rîdeți ? Și vine partida cu Danemarca. O partidă frumoasă, care a impresionat prin încrîncenarea danezilor de a reuși marea performanță a fotbalului din Danemarca, prima calificare într-o finală. Olanda ? O echipă fără vlagă, din care dacă lipsea Van Basten și Gullit, lucrurile ar fi mers, cu siguranță, mult mai bine. Și, apropo

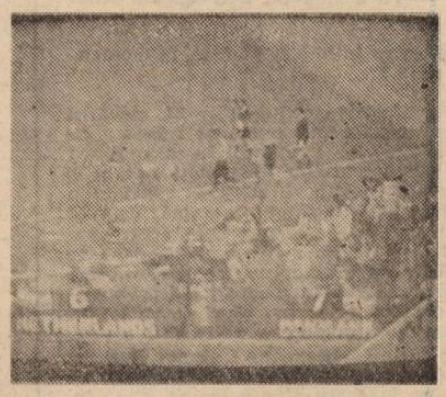

de Van Basten, el a reușit să fie caricatura acestui EURO, fără să aibe vreun contracandidat. Nu numai că nu a reușit să marcheze nici un gol în patru partide, dar a reușit performanța de a rata pînă și un penalty năruind, cu un singur șut, eforturile de 120 de minute ale echipei sale, mai mult, chiar șansa ca Olanda să ajungă în Finală.

Sigur, dacă n-ar fi tristă această figură a lui Van Basten, ar fi fără îndoială comică. Și comică a fost întreaga lui prestație la EURO. Danezii au făcut o figură bună, avînd în vedere că au ajuns în Suedia în ultima clipă, demonstrînd un lucru uluitor : acela că o echipă necalificată în preliminarii poate ajunge oricînd în Finala unei competiții de mare avengură. Oricum, comică este și prezența Germaniei în Finală, dacă ne gîndim că era cît pe ce să nu intre în semifinală (!). Fără îndoială echipa Germaniei este cea mai serioasă echipă din Europa și, în mod normal ea trebuie să cîștige această ediție, a noua, a EURO '92. Dar, cine mai știe ce e normal ? Dacă însă va cîștiga Finala, Germania, devine prima echipă de fotbal din lume care, fiind campioană mondială, devine și campioană europeană. O motivație care, nu mă îndoiesc, va influența mult jocul germanilor. Din păcate, revista noastră se tipărește vineri dimineață și doar vineri seara se va desfășura Finala EURO '92, fiind astfel în imposibilitatea de a comenta și această ultimă partidă. Lăsăm, deci, pe săptămîna viitoare.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 29.06 — 05.07.

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Începutul furtunos de vacanță.
Marți : O veste dezagreabilă.
Miercuri : Ghinioanele se ține lanț.
Joi : Conflicte de principii, iritare.
Vineri : Nu evitați loteria.
Simbătă : Amor, pasiuni dezlănțuite.
Duminică : Un incident vă deprimă iar.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Ziua dv. norocoasă.
Marți : O provocare pluteste în aer.
Miercuri : Disensiuni sentimentale, gelozie.
Joi : Stare de agitație, încertitudini.
Vineri : Întîlnire de afaceri esuată.
Simbătă : Mergeți pe un covor de spini.
Duminică : Replici dure în familie.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : O Fecioară vă alungă monotonia.
Marți : O zi infernală.
Miercuri : Excese temperamentale, agitație.
Joi : Decizie înțeleaptă și promptă.
Vineri : Primiți bani.
Simbătă : Surmenaj fizic și psihic.
Duminică : Numai dragoste și tandrețe.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Amor frenetic și atît.
Marți : Acute polemici profesionale.
Miercuri : Vă surîde o mare șansă.
Joi : O veste îngrijorătoare.
Vineri : Fermecați pe toată lumea.
Simbătă : Creativitate foarte productivă.
Duminică : Primiți un dar mult dorit.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Dur, agresiv, intransigent.
Marți : Decepție sentimentală profundă.
Miercuri : Suprasolicitări profesionale.
Joi : Primii pași într-o nouă iubire.
Vineri : Toată lumea e a dv.
Simbătă : Transați o afacere mai veche.
Duminică : Zi plină de neprevăzut.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Începe o săptămînă furtunoasă.
Marți : Esuează o afacere recentă.
Miercuri : Conflicte sentimentale.
Joi : Grave polemici profesionale.
Vineri : O indiscreție vă deprimă.
Simbătă : Abia vă trageți sufletul.
Duminică : Lungi meditații și confesiuni.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Succes profesional deosebit.
Marți : Totul vă merge din plin.
Miercuri : Lămuriri și certitudini.
Joi : Zi glorioasă financiar.
Vineri : Prizonier amorului tihnit.
Simbătă : Obsesia unui cosmar violent.
Duminică : Somnolență, apatie, pasivitate.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Ispita unei aventuri amoroase.
Marți : Realizare profesională deosebită.
Miercuri : Un ghinion previzibil.
Joi : O veste amară, deprimantă.
Vineri : Convulsii familiale trecătoare.
Simbătă : O zi reconfortantă psihic.
Duminică : Reflecții, planuri de viitor.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Două vești contradictorii.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Muncă încordată, epuizantă.
Joi : O hotărîre înțeleaptă.
Vineri : Creativitate, productivitate.
Simbătă : Sănătatea vă dă de furcă.
Duminică : Surpriză foarte plăcută.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Detașare, intimitate, erotism.
Marți : Triumfați într-o dispută aprinsă.
Miercuri : Confuzie, iritare, ceartă.
Joi : Obligații neprevăzute, riscante.
Vineri : Finalizați un proiect ambitios.
Simbătă : Zi norocoasă, profitați !
Duminică : Odrasla vă dă de furcă.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Prospețime, bună dispoziție.
Marți : Satisfacții sentimentale deosebite.
Miercuri : Migrenă neiertătoare.
Joi : Un amic vă dezamăgește.
Vineri : Detașare, clipe sublime.
Simbătă : Drumuri multe, extenuante.
Duminică : Afaceri și dragoste în același pahar.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Zi senină și calmă.
Marți : Un motiv de pesimism.
Miercuri : Ambiție, tenacitate, îzbîndă.
Joi : O Balanță vă dă de furcă.
Vineri : Se confirmă o presimțire.
Simbătă : Lung volaj de plăcere.
Duminică : Fantezie, bună productivitate.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Olimpism

Primul record olimpic al unui sportiv român a fost obținut de halterofilul **Nicu Vlad**, la Jocurile Olimpice de vară de la Los Angeles, în anul 1984. Celebrul sportiv român Nicu Vlad (născut la 1 noiembrie 1963 în comuna Piscul, lîngă Galați) a concurat în cadrul categoriei 90 kg ;

la stilul smuls el a reușit 172,5 kilograme (la fel ca și cîștigătorul de la categoria +110 kg), ceea ce a reprezentat prima performanță de depășire a unui vechi record olimpic de către un olimpic român. La femei, acest vis al tuturor sportivilor l-a înregistrat Iolanda Balaș la J.O. de la Roma (1960) și la J. O. de la Tokyo (1964). De remarcat faptul că halterofilul Nicu Vlad a mai stabilit la Los Angeles încă două recorduri olimpice : la stilul aruncat a reușit 220 kilograme, iar totalul celor două stiluri (392,5 kg) a reprezentat și el un nou record olimpic. Nu putem să nu amintim că Nicu Vlad a adus halterelor românești și primul record mondial. La Campionatele mondiale de la Sofia, 1986, el a „smuls" 200,5 kilograme (nou record mondial) ; de asemenea, cu acel prilej Nicu Vlad a mai obținut încă două medalii de aur (la stilul aruncat și la total).

Cele mai mici cărți

Rarități bibliofile liliputane, cu dimensiuni cuprinse între șase milimetri și 15 milimetri (lungimea paginii) se află la Biblioteca Centrală Universitară din Cluj. Dintre aceste lucrări ce reprezintă recorduri de miniaturi tipografice, amintim „Luceafărul" lui Eminescu, opere ale lui Caragiale și Arghezi, „Divina Comedie" a lui Dante, „Scrisoare către Dona Cristina" a lui Galileo Galilei (retipărită la Padova în 1897) și un Lexicon editat la Berlin, în 1896. Lățimea paginilor variază între patru milimetri și un mentimetru.

Record rodiofonic

Dl. Ion Ghițulescu, unul dintre cei mai valoroși și mai talentați crainici și realizatori de emisiuni radiofonice, este posesorul unui record deosebit : cu prilejul meciului de fotbal din 7 iunie 1992 (Electroputere — Dinamo) dînsul „a împlinit" 1 500 de transmisiuni sportive în direct ! Cantitatea prestațiilor sale se armonizează perfect cu calitatea. Pe de altă parte, am putea afirma cu nedisimulată colegialitate, ne desfătăm dimineața cu umorul ghițulescian. Vom reveni la a 3 000-a transmisiune. Felicitări !

Coincidența datei de naștere

În familia d-lui Petru Grigoriu din Iași, toți cei trei fii ai săi s-au născut în data de 19 februarie (așteptăm alte precizări).

CALENDAR CHINEZESC

05.02.1924-24.01.1925 = Șobolan de lemn (+)
25.01.1925-12.02.1926 = Bou de lemn (-)
13.02.1926-01.02.1927 = Tigru de foc (+)
02.02.1927-22.01.1928 = Iepure de foc (-)
23.01.1928-09.02.1929 = Dragon de pămînt (+)
10.02.1929/29.01.1930 = Șarpe de pămînt (-)
30.01.1930-16.02.1931 = Cal de metal (+)
17.02.1931-05.02.1932 = Oaie de metal (-)
06.02.1932-25.01.1933 = Maimuță de apă (+)
26.01.1933-13.02.1934 = Cocoș de apă (-)
14.02.1934-03.02.1935 = Cîine de lemn (+)
04.02.1935-23.01.1936 = Mistreț de lemn (-)
24.01.1936-10.02.1937 = Șobolan de foc (+)
11.02.1937-30.01.1938 = Bou de foc (-)
31.01.1938-18.02.1939 = Tigru de pămînt (+)
19.02.1939-07.02.1940 = Iepure de pămînt (-)
08.02.1940-26.01.1941 = Dragon de metal (+)
27.01.1941-14.02.1942 = Șarpe de metal (-)
15.02.1942-04.02.1943 = Cal de apă (+)
05.02.1943-24.01.1944 = Oaie de apă (-)
25.01.1944-12.02.1945 = Maimuță de lemn (+)
13.02.1945-01.02.1946 = Cocoș de lemn (-)
02.02.1946-21.01.1947 = Cîine de foc (+)
22.01.1947-09.02.1948 = Mistreț de foc (-)
10.02.1948-28.01.1949 = Șobolan de pămînt (+)
29.01.1949-16.02.1950 = Bou de pămînt (-)
17.02.1950-05.02.1951 = Tigru de metal (+)
06.02.1951-26.01.1952 = Iepure de metal (-)
27.01.1952-13.02.1953 = Dragon de apă (+)
14.02.1953-02.02.1954 = Șarpe de apă (-)
03.02.1954-23.01.1955 = Cal de lemn (+)
24.01.1955-11.02.1956 = Oaie de lemn (-)
12.02.1956-30.01.1957 = Maimuță de foc (+)
31.01.1957-17.02.1958 = Cocoș de foc (-)
18.02.1958-07.02.1959 = Cîine de pămînt (+)
08.02.1959-27.01.1960 = Mistreț de pămînt (-)
28.01.1960-14.02.1961 = Șobolan de metal (+)
15.02.1961-04.02.1962 = Bou de metal (-)
05.02.1962-24.01.1963 = Tigru de apă (+)
25.01.1963-12.02.1964 = Iepure de apă (-)
13.02.1964-01.02.1965 = Dragon de lemn (+)
02.02.1965-20.01.1966 = Șarpe de lemn (-)
21.01.1966 08.02.1967 = Cal de foc (+)
09.02.1967-29.01.1968 = Oaie de foc (-)
30.01.1968-16.02.1969 = Maimuță de pămînt (+)
17.02.1969-05.02.1970 = Cocoș de pămînt (-)
06.02.1970-26.01.1971 = Cîine de metal (+)
27.01.1971-13.02.1972 = Mistreț de metal (-)
14.02.1972-02.02.1973 = Șobolan de apă (+)
03.02.1973-22.01.1974 = Bou de apă (-)
23.01.1974-10.02.1975 = Tigru de lemn (+)
11.02.1975-30.01.1976 = Iepure de lemn (-)
31.01.1976-17.02.1977 = Dragon de foc (+)
18.02.1977-06.02.1978 = Șarpe de foc (-)
07.02.1978-27.01.1979 = Cal de pămînt (+)
28.01.1979-15.02.1980 = Oaie de pămînt (-)
16.02.1980-03.02.1981 = Maimuță de metal (+)
04.02.1981-22.01.1982 = Cocoș de metal (-)
23.01.1982-10.02.1983 = Cîine de apă (+)
11.02.1983-01.02.1984 = Mistreț de apă (-)

CICLUL 78 (ANUL 4621)

02.02.1984-19.02.1985 = Șobolan de lemn (+)
20.02.1985-08.02.1986 = Bou de lemn (-)
09.02.1986-28.01.1987 = Tigru de foc (+)
29.01.1987-16.02.1988 = Iepure de foc (-)
17.02.1988-05.02.1989 = Dragon de pămînt (+)
06.02.1989-26.01.1990 = Șarpe de pămînt (-)
27.01.1990-14.02.1991 = Cal de metal (+)
15.02.1991-03.02.1992 = Oaie de metal (-)
04.02.1992-22.01.1993 = Maimuță de apă (+)
23.01.1993-09.02.1994 = Cocoș de apă (-)
10.02.1994-30.01.1995 = Cîine de lemn (+)
31.01.1995-18.02.1996 = Mistreț de lemn (-)
19.02.1996-07.02.1997 = Șobolan de foc (+)
08.02.1997-28.01.1998 = Bou de foc (-)
29.01.1998-16.02.1999 = Tigru de pămînt (+)
17.02.1999-05.02.2000 = Iepure de pămînt (-)
05.02.2000-24.01.2001 = Dragon de metal (+)

copyright 1991 -revista "magazin"

URMĂRIȚI CU ATENȚIE TABELUL. GĂSIȚI SEMNUL ANIMALULUI VOSTRU ÎN PARTEA OPUSĂ DATEI DE NAȘTERE.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

DESTIN PROGRAMAT?

Una din cererile prezente în scrisorile dv. adresate acestei rubrici este aceea care duce la obținerea formulei vieții pe baza propriilor cunoștințe. Astfel, după ce am prezentat în numerele anterioare modul de stabilire a elementelor formulei, redăm în acest text calendarul lunar chinezesc. În acesta veți putea găsi cu ușurință semnul anului în care v-ați născut, semn pe care îl veți purta toată viața și care vă caracterizează cel mai bine. Desigur, în derularea destinului dv. raporturile dintre semnul anului și semnele perioadelor parcurse se schimbă. Întotdeauna, aceste raporturi dinamice se regăsesc în cele patru triunghiuri ale armoniei dintre cele 12 necuvintătoare. Aceste triunghiuri sînt : Șobolan — Dragon — Maimuță ; Bou — Șarpe — Cocoș ; Tigru — Cal — Cîine ; Iepure — Oaie — Mistreț.

Dar ceea ce are relevanță la nivelul individului, poate fi extrapolat și la nivelul societății. În devenirea ei, o societate poate fi analizată ca o entitate cu o personalitate distinctă. Astfel, se pot face unele premoniții din două unghiuri de vedere : cel al necuvîntătoarei din anul „nașterii" (ales în funcție de un eveniment istoric major al națiunii respective) și cel al elementului cosmic din același an. Raportate la anul în curs, se pot prevedea sau explica unele evoluții.

Anul de naștere a S.U.A. poate fi considerat 1776 (la 4 iulie, Declarația de Independență). Pentru a afla semnele acestui an (și în general în trecutul îndepărtat), parcurgem timpul din 60 în 60 de ani (perioada ciclică după care se repetă aceeași pereche necuvintătoare — semn) și obținem după 180 de ani, în 1956, anul Maimuței de Foc. Deci S.U.A. sînt Maimuțe de Foc. Anul 1992 este Maimuță de Apă. Între animale există armonie, dar între semne este conflict maxim. Întîmplările din Los Angeles nu vă spun nimic ?

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ E de înțeles scepticismul părinților tăi, draga mea **DANA (Constanța)**, referitor la adevărata prietenie dintre un băiat și o fată. Pățania ta îmi confirmă că ei, părinții tăi, au dreptate. Din simplul motiv că lipsa de experiență, la această vîrstă, face ca granița dintre prietenie și dragoste să fie atît de străvezie încît le putem confunda cu ușurință, suferind amarnic atunci cînd ne trezim că am crezut că „este" ceea ce de fapt nu este și nici n-a fost (sau invers). Ce vei face de acum înainte ? Păi, ce să faci, ai să trăiești firesc, normal, și ai să-ți vezi de treabă. Adică de carte. Prietenia, dragostea le poți întîlni și cunoaște la orice vîrstă — școala, învățătura numai **acum** ! Mai tîrziu ai să-ți capeți bucata de pîine muncind în temeiul celor ce le-ai învățat **acum**. Dacă vei avea sau nu „vreodată" încredere în băieți, asta e o altă problemă. Generalizările pripite, de genul „toți" băieții (sau „toate" fetele) sînt așa și pe dincolo, sînt pe cît de neadevărate, pe atît de periculoase. Fiindcă nu e vina nimănui că te-ai înșelat singură ! De altfel, nici nu ni se cere să avem încredere în „toți" băieții ! E, cred, suficient să credem în unul singur. Partea cu adevărat dificilă e că trebuie să-l descoperim... De aceea cred că părinții tăi au dreptate să fie sceptici prudenți. Viața i-a învățat un lucru simplu — mulți dintre noi, nu toți, una gîndim, alta facem și, vai !, cu totul altceva spunem... Lucru pe care tu încă îl ai de învățat. În rest — fii tu însăți, cea din totdeauna, față de toți, față de lumea întreagă. Și, în primul rînd, învață să ai încredere în părinți, singurii oameni care vor cu adevărat să te învețe cum să te descurci **mîine** în viață ! Mai scrie-mi !

■ Dragul meu **LAURENȚIU T. (București)**, mă bucură să știu că ești în stare să crezi că aș putea fi „norocul" tău. Însă, în ce mă privește, nu văd cum aș putea fi „norocul" sau „nenorocul" cuiva așa încît, atîta vreme cît nu sînt și nici nu mi-am propus să devin vreodată „mijlocitoare" sentimentală, ca să mă exprim elegant (vezi și răspunsul de mai sus), nu pricep de ce ar trebui ca, sub semnătura mea, deci **pe garanția mea**, să apară la gazetă șiruri lungi de nume, adrese și numere de telefon... Nu de alta, dar de unde pot ști cu ce gînduri se „anunță" fiecare și ce poate să iasă dintr-un astfel de anunț ? !...

■ Mărturisesc, sincer să fiu, că în ruptul capului nu mi-aș fi închipuit că „petiția" lui V.M. (București) prin care-mi cerea (cam agramat, fie vorba între noi), deunăzi, pe un petic soios de hîrtie, să îi aflu prototipul său ideal de fată, **se va bucura de răspuns**. Și dacă ar fi fost doar unul, treacă-meargă ! Dar zău, jur că n-am știut că există pe-aici, pe la noi, atîtea fete ideale, una mai... „ideală" ca alta — mă rog, asta în viziunea lor ! —, toate dornice să-l țină-n hățuri pe Făt-Frumos... Ce să zic, ce pot să mai zic — spre exemplu, acelui grup de studente bucureștene, căministe, care și-a tras la sorți, democratic, reprezentanta „ideală", sau acelei „Fecioare singuratice" din Făgăraș, sau... dar lista o pot continua ! — decît că, dragelor și scumpelor, dacă sînteți atît de „ideale" pe cît vă socotiți, cum naiba se face că încă nu v-ați aflat pînă acum „Făt-Frumosul" pe căi, să zicem așa, „naturale", cît să nu fie nevoie să apelați la anunțurile de „mică publicitate" ? ! Pentru că din două — una : ori nu sînteți atît de „ideale" pe cît credeți, și-atunci ce-o fi, cum o fi, dar să fie, ori sînteți atît de „ideale" încît băieții, cunoscîndu-vă, ajung, mai modești, mai realiști, la concluzia că e mai bine să vă contemple de departe (deh ! asta-i soarta „idealurilor" !) și se mulțumesc să-și caute o fată mai... păminteană ! În orice caz, soluția de „mică publicitate sentimentală" o privesc cu suficiente rezerve pentru a nu-i da curs în această rubrică menită să fie cu totul altceva decît o banală coloană de „anunțuri matrimoniale"... Așa că, fetelor, bizuiți-vă pe voi însevă în viață pentru că, parafrazînd poetul, „viața-i un risc pe cont propriu !"... Deci eventualele — și de nedorit — eșecuri trebuie să ni le asumăm, să le „decontăm" doar noi...

LAURA

Grădina de lîngă casă

PESTICIDELE

Se înțelege prin pesticide, totalitatea substanțelor chimice destinate distrugerii organismelor dăunătoare culturilor agricole. Pe plan mondial, ele cuprind următoarele grupe : erbicide circa 40%, insecticide 32%, fungicide 22% și alte grupe 6%. Considerăm util să informăm grădinarii și pe toți cei interesați, în legătură cu pesticidele apărute în ultimul timp. După modul de aplicare, erbicidele pot fi : preemergente, care se aplică înainte de răsărirea culturii și a buruienilor și postemergente, care se aplică după răsărirea buruienilor, înainte sau după răsărirea plantelor de cultură.

Dintre erbicidele produse recent la Oltchim Rm. Vîlcea (Tel. 947/14 530), amintim : Butiran CE pentru culturile de soia, fasole și ricin ; Diizocab 80 CE pentru floarea soarelui, sfeclă de zahăr, in și porumb. Tot pentru porumb mai sînt oferite : Mecloran 35 CE, Butizin 40 SC și Meclozin 40 SC. Pentru soia și lucernă se oferă Pivot 100 LC. Firma Ciba Geigy (Tel. 12 96 00) oferă erbicidul Gestagard pentru morcovi, cartofi și floarea soarelui precum și Tell pentru combaterea costreiului din culturile de porumb. Pentru viticultură se oferă erbicidul Caragard combi A 50 WP. Se propun insecticidele Ultracid 40 EC pentru viticultură și pomicultură. Rospin 25 EC și Neuron 500 EC. Din grupa fungicidelor se recomandă Score (0,2 l/ha), contra făinării și rapănului Ridomil plus 48, Topaz 100 EC, și Tilt 250 EC. Pentru tratarea semințelor a apărut produsul Benit universal 9,5 WS sau 4,75 DS. Un tip aparte de pesticid îl constituie produsul Sequestrene 138 Fe, folosit pentru a combate cloroza ferică. Această boală se datorește aportului insuficient al microelementului fier și poate ataca orice cultură dar este mai frecventă la pomi, vită de vie, culturi legumicole, culturi florale și plante ornamentale. Ea se manifestă prin îngălbenirea frunzelor și poate duce în final la uscarea plantei. Principalele cauze ale clorozei ferice sînt următoarele : blocarea fierului sub forme insolubile, datorită reacției alcaline a solului (ph 7,5—8) ; aport excesiv de îngrășăminte pe bază de calciu și fosfor ; băltirea apei și aerisirea necorespunzătoare a solului ; carență în potasiu și conținut insuficient în humus. Pentru administrarea produsului, se afinează stratul superficial al solului, se distribuie pesticidul prin pulverizare sau stropire și apoi se incorporează în sol. Dozele, în cazul tratamentului generalizat, sînt de 40—60 kg/ha în pomicultură și viticultură. În culturile legumicole, dozele sînt de 25—50 kg/ha. În cazul tratamentului localizat, dozele sînt de 30—50 g/pom de talie mică, 50—100 g/pom de talie mijlocie, 100—150 g/pom talie mare și 15—30 g/butuc vită. Pentru combaterea lipsei de micro și macro elemente, se recomandă Greenzit 5144 SCW. Doza 0,2—0,3%. Tratament foliar.

IOAN URSU

POȘTA by Air Mail

DESPRE TESTUL revistei Magazin : Am primit pînă acum zeci și zeci de răspunsuri, toate concludente privind reușita testului. Repet ceea ce am mai spus : Voi publica datele esențiale privind efectele testului telepatic într-un serial dedicat acestui fenomen...

Col (r) MUȘAT ION, București : Am receptat dorința d-stră, ceea ce ne cereți vom putea realiza. O să fiu în măsură să vă telefonez la începutul săptămînii viitoare pentru a vă înștiința ce anume trebuie să întreprindeți....

MARIN CORNELIU, Vîlcea : Observațiile dvs. sînt îndreptățite. Într-un articol special dedicat cutremurelor vom lămuri nedumerirea dvs. și vom încerca să fim mai exacți și mai completi...

M.R. București : Ne aflam „gînd la gînd" înainte să primim scrisoarea prin care ne cereți repetarea testului. După cum vedeți (mai bine zis citiți), îl propunem chiar în acest număr pentru repetare. În legătură cu Zodiacul, vă transmite rugămintea colegului Paul Ioan.

PĂDURARU BOGDAN, Botoșani : Talent e, mai puțin SF. Povestirea este publicabilă dar excesiv de tributară lecturilor din domeniu, inclusiv onomastica și toponimia. Ceea ce n-ar fi... un mare păcat. Mai așteptăm și, dacă se poate, texte dactilografiate...

IONIȚĂ MIHAELA, Hîrșova : Îți mulțumesc pentru cea mai scurtă scrisoare. O reproduc : „Vă mulțumesc din inimă !" Pentru ce ? Aștept o scrisoare mai lungă...

BOIEȘAN SILVIU, Sariș pe Tîrnave, Sibiu : Am transmis pentru calcul rugămintea dvs. unui specialist. Întrebarea este delicată și doresc să vă comunic cît mai exact cu putință. Voi reveni într-un număr viitor al revistei....

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 29.06. — 05.07.

LUNI

Programul 1 : 14.00 Actualități. 14.20 Bună ziua, America !. 15.40 Copiii noștri — viitori muzicieni. 16.00 Magazin agricol. 16.30 Muzică pentru toți. 17.00 Actualități. 18.35 Pro Patria. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 ...Această poartă a creștinătății. 21.10 Studioul economic. 21.40 Teatru TV. Berthe. După Guy de Maupassant (Franța, 1986). 22.40 America la ea acasă (I). 23.10 Actualitatea sportivă.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Ecran de vacanță. 17.10 Film artistic. Elvis (SUA, 1979). 18.45 Magazin automoto. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Tenis — Wimbledon '92 : rezumatul zilei.

MARȚI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal. 10.00 Actualități. 10.30 Ecran de vacanță. 11.00 Bună ziua, America ! 12.10 Ora de muzică. 13.30 Muzică pentru părinți. 14.00 Actualități. 14.55 Preuniversitaria. 17.05 Repere transilvane. 18.00 Salut, prieteni ! 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.45 Telecinemateca. Cyrano de Bergerac (SUA, 1950). 22.45 Cultura în lume. 23.15 Cronica Parlamentului. Actualități. 23.45 Jazz-Fan.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.10 Ecran de vacanță. 16.35 Studioul de literatură. 17.35 Film serial. Marc și Sophie. 18.35 De-ale pieței în economia Capitalei. 19.00 Sărbători ale muzicii de cameră. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Tenis — Wimbledon '92. 23.35 Închiderea programului.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.30 Film serial. Veterinarul. 11.30 Bună ziua, America ! 12.15 Ora de muzică. 13.35 Documentar artistic. 14.20 Civilizația montană. 14.55 Preuniversitaria. 16.20 Lumea sportului. 17.05 Arte vizuale. 17.30 : 15. 16. 17. 18. 18.00 Reflector. 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.45 Film serial. Virginie își face de cap ! 21.45 În fața națiunii. 22.50 Universul cunoașterii. 23.50 Lumea ideilor.

Programul 2 : 16.00 Actualități. 16.15 Ecran de vacanță. 16.40 Emisiunea în limba maghiară. 18.10 Teatru TV ...ESCU de Tudor Musatescu. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service. 23.05 Tenis — Wimbledon '92.

JOI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.00 Actualități. 10.30 Bună ziua, America ! 11.00 Transmisiune directă de la Putna. 13.30 Jazz-Magazin. 14.20 Convietuiri. 14.50 Preuniversitaria. 16.00 Agenda muzicală. 16.30 Televiziunea vă ascultă. ! 17.00 Actualități. 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Dallas. 21.40 Reflecții rutiere. 21.55 În fața națiunii. 22.40 America la ea acasă. 23.10 Cronica Parlamentului. Actualități. 23.40 Gong.

Programul 2 : 15.30 Ecran de vacanță. 16.00 Actualități. 16.10 Emisiunea în limba maghiară. 17.10 Tenis — Wimbledon '92. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service.

VINERI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.30 Film artistic. Si s-a făcut lumină ! (Coproducție Franța-Germania, 1989). 12.15 Bună ziua, America ! 12.50 Descoperirea Planetei. 13.10 Ora de muzică. 14.40 Medicina pentru toți. 15.25 Preuniversitaria. Magazin TV. 17.00 Actualități. 17.05 Emisiune în limba germană. 18.30 Magazin TV. Toți pentru 1/4 pentru toți. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Destinul Familiei Howard. 21.45 Magazin TV. Toți pentru 1/4 pentru toți. 24.00 Actualități. 0.10 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 14.55 Tenis — Wimbledon '92. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10.10 Ecran de vacanță. 7 pitici și o poveste. 11.10 Alfa și Omega. 12.00 Itinerarii spirituale. 12.30 Ora de muzică. 13.30 7×7. 14.10 Reflecții rutiere. 14.20 Ecran de vacanță. 14.45 Bună ziua, America ! 16.00 Magazin cinematografic. 17.00 Al doilea război mondial. Documentar. 17.30 Festivalul de teatru — Avignon. 18.30 Mapamond. 19.15 Teleenciclopedia. 20.00 Actualități. 20.35 Vedete americane în concert. Shirley Maclaine, Gene Kelly, Frank Sinatra, Lisa Minelli, Kenny Rogers, Willie Nelson. 21.05 Film serial Twin Peaks. 22.00 Săptămîna sportivă. 22.20 Trio „Tele-Show". 23.05 Film artistic. Dreptul omului (SUA, 1986). 1.00 Videodiscoteca.

Programul 2 : 15.30 Ecran de vacanță. 16.00 Actualități. 16.10 Tenis — Wimbledon '92. : Finala feminină. 18.30 Convietuiri. 19.00 Film artistic. Eu și Moly (SUA, 1945). 22.25 Divertisment internațional. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service.

DUMINICA

Programul 1 : 8.30 Bună dimineața ! 9.30 Ecran de vacanță. 11.00 Lumină din lumină. 12.00 Viața satului. 14.10 Atlas. 14.30 Video-Magazin. 15.55 Tenis — Wimbledon '92 : finala masculină. 19.10 Film serial. Dallas. 20.00 Actualități. 20.35 Film artistic. Păcatele tatălui (SUA, 1984). 22.25 Show-ul de duminică. 23.05 Duminica sportivă. 23.30 Medalion Louis Armstrong.

Programul 2 : 16.15 Ecran de vacanță. 17.10 Pop-Club. 17.30 Orașe și civilizații. 18.00 Varietăți internaționale 18.25 Seara muzicală TV. 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22.35 BBC World Service.

(După PANORAMIC TV)

În funcție de evenimentele la zi, Radioteleviziunea își rezervă dreptul de a efectua unele modificări ale programului.

medicina la zi

O DURERE CARE ALUNGĂ ALTĂ DURERE DEVINE REMEDIU

Arătam în articolul trecut că preceptul clasic de „Primum non nocere", respectiv înainte de orice să nu prejudiciezi, să nu faci mai rău bolnavului pe care îl tratezi a dominat pur și simplu exercițiul medical secole de-a rîndul. Pe măsură însă ce mijloacele de diagnostic ca și cele terapeutice devin din ce în ce mai numeroase și mai eficiente, grație scientizării și tehnicizării progresive a medicinei, **medicii realizează faptul că demersul lor atît pe linie de diagnostic, ca și de terapie este grevat de un anume risc ; ei nu pot, totuși, trece cu vederea și peste situația că tot un risc este și boala, și poate chiar cel mai mare dintre toate.** Începe, așadar, să-și croiască drum ideea că vătămările pe care le producem bolnavului, fie în numele căutării diagnosticului, fie în numele tratamentului, nu trebuiesc cu orice chip evitate, atîta vreme cît obiectivul urmărit ține de vindecarea celui în cauză. Și tot așa începe să-și croiască drum și ideea că o durere care alungă o altă durere devine, în mod automat, un remediu, idee concretizată în preceptul „Pro medicina dolor est dolorem qui necat", care, de asemenea a dominat secole de-a rîndul exercițiul medical. Acest precept nu-l desființează însă pe acela anterior de „Primum non nocere", ci doar îl întregește, conferindu-i noi dimensiuni.

Agresivitatea tratamentelor medicamentoase moderne le conferă acestora un caracter aproape chirurgical. Ele comportă o gamă de alegere tot atît de riscantă pentru soarta bolnavului ca și actul chirurgical. Astfel, **demersul terapeutic medical se înrudește din ce în ce mai mult cu acela chirurgical.** Or, nu a fost întotdeauna așa. Chirurgii, după cum știm, au stîrnit întotdeauna admirația bolnavilor, aflîndu-se astfel în primul plan al slujitorilor lui Asklepios, și asta pentru că se considera că aceștia dispun de posibilități concrete, și în special eficiente, pentru suprimarea unui rău, a unei dezordini funcționale, survenite în organism.

Nu este cazul să judecăm asupra validității acestei judecăți, și aceasta pentru că medicina nu a ajuns încă la acel stadiu de dezvoltare, care să-i permită evitarea acestei aventuri, din anumite puncte de vedere deplorabilă, care este intervenția chirurgicală, situație care va fi întru totul valabilă în medicina viitorului, rezervată doar transplanturilor de organe și accidentelor rutiere sau de muncă. De la sfîrșitul secolului al XIX-lea și pînă la mijlocul celui următor, cînd s-au descoperit antibioticele, **chirurgii au fost considerați, și pe bună dreptate, ca fiind singurii medici eficienți, motiv** pentru care aceștia au monopolizat practic admirația bolnavilor. Iată însă că grație sulfamidelor, antibioticelor, corticoizilor, psihotropelor, precum și altor remedii foarte active, și alți medici pot fi investiți cu eficiența terapeutică rezervată anterior doar chirurgilor. Internistii, s-au dovedit în stare, grație acestor remedii extrem de active să efectueze ablații și exereze chirurgicale, cu alte cuvinte operații în toată regula. Puțin importă, în definitiv, localizarea pulmonară, peritoneală sau renală a unei tuberculoze, din moment ce bacteriostaticele folosite, respectiv, medicamentele capabile să împiedice înmulțirea bacteriilor, sînt în stare de a distruge sau

măcar de a anihila pe moment bacilul Koch. Puțin importă apoi localizarea și extinderea leziunilor luetice, deci sifilisului, din moment ce penicilina distruge sau anihilează Treponema palidum, agentul etiologic al infecției cu sifilis la om. Puțin importă, în sfîrșit, gradul de extindere al diverselor localizări canceroase din moment ce prin iradierile sau citostaticele folosite, putem obține remisiuni temporare sau chiar vindecări definitive.

ARCADIE PERCEK

Șansa de a putea merge din nou...

Există speranța ca într-o zi (ne-o dorim nu îndepărtată ci mai apropiată) „breșele" de peste un milimetru din măduva spinării să fie umplute și paraplegicii să aibă șansa unică de a putea merge din nou. Întrucît pentru mers, folosirea picioarelor se bazează în mare parte pe un control local exercitat de măduva spinării, nu este necesar să se reconecteze milioanele de fibre care duc în mod obișnuit la creier pentru a se stabili funcția motrice. Cîteva mii de fibre ar fi suficiente probabil. Speranța amintită la început nu este desartă, întrucît ea are la bază succesele dobîndite de oameni de știință elvețieni care au reușit să depășească unul din obstacolele care pînă în prezent împiedicau refacerea fibrelor nervoase după deteriorarea măduvei spinării. Precizările făcute de publicația „Sciences et Avenir" sînt relevante : „Fibrele nervoase ale măduvei spinării leagă creierul de celelalte părți ale organismului. Atunci cînd sînt secționate ele nu se mai regenerează decît foarte puțin. Procesul de refacere constă în creșterea unor mici prelungiri nervoase (de maximum un milimetru) de la extremitatea secționată a nervului. Apoi, în mod misterios, ele își opresc creșterea. Și astfel, dacă măduva spinării a fost secționată pe o porțiune mai mare de un milimetru, nu există nici o șansă ca această leziune să se remedieze printr-o regenerare naturală a fibrelor nervoase".

Profesorul Martin Schwab și colegii săi de la Institutul de cercetări neurologice din Zürich au reușit să identifice la șoareci două proteine care ar fi doi inhibitori puternici ai refacerii fibrelor nervoase. „După izolarea acestor proteine, în învelișul care înconjoară măduva spinării, s-a trecut la injectarea lor unor șoareci pentru ca aceștia să fabrice anticorpi îndreptați în mod specific împotriva lor. Anticorpii purificați au fost reinjectați unor șobolani a căror măduvă fusese deteriorată ! Refacerea fibrelor nervoase s-a dovedit de zece ori mai rapidă decît în condiții obișnuite, reușindu-se să se umple „breșele" de peste un milimetru, subliniază „Sciences et Avenir".

AGENDA MEDICALĂ

● **REMEDIU CONTRA BLOCĂRII ARTERELOR.** El ar fi, după cum susțin cercetătorii francezi un anticorp care este în măsură să blocheze un factor natural, derivat din plachetele sanguine (PGDF) și care contribuie la micșorarea diametrului arterelor lezate. Acest factor are tendința de a intra în acțiune în mod nedorit și neașteptat, mai ales după intervenția numită angioplastie (dilatarea sau repararea arterelor îngustate în urma procesului aterosclerotic). După acest gen de intervenții, arterele tind să-și recapete diametrul lor anterior și se îngustează uneori chiar și mai mult decît înainte de intervenție.

● **MONOXIDUL DE CARBON ȘI INFARCTUL.** Monoxidul de carbon, un gaz fără culoare, fără miros, rezultat al combustiei incomplete, inhibă eliberarea oxigenului de către celulele roșii din sînge și transmiterea lui țesuturilor. Bărbați suferind de ateroscleroză au fost supuși în S.U.A. unor teste în încăperi în care erau nivelele diferite de monoxid de carbon. La un moment dat, aceștia au acuzat în mod tipic dureri de piept și alte simptome de ischemie. Fumătorii care sînt supuși unor doze adiționale de monoxid de carbon, riscă într-o mai mare măsură să sufere de angină și trebuie să evite să facă eforturi fizice în zone cu mare trafic auto sau să lucreze în tunele.

● **FUMUL DE ȚIGARĂ PROVOACĂ CATARACTA.** Aceasta este concluzia la care s-a ajuns în S.U.A. în urma efectuării unui studiu științific. Datorită fumului de țigară se poate ajunge la opacizarea neașteptată și treptată a cristalinului. Și alte bolii, precum tumorile la plămîni și infarctul cardiac, sînt potențate de consumul de tutun. La persoanele care nu fumează de cel puțin zece ani, riscul de a fi afectate de cataractă este pe jumătate din cel al fumătorilor.

● **RISCURILE CONSUMULUI MARE DE ALCOOL.** Persoanele care consumă mari cantități de alcool prezintă un risc de patru ori mai mare de a suferi un atac apoplectic față de cele abstinente. Consumul moderat de alcool poate preveni apariția acestei maladii. La aceste concluzii au ajuns medicii americani care au avut sub observație, în orașul Binxingham sute de pacienți ce au suferit de un atac apoplectic și un număr egal de pacienți internați pentru alte maladii. Ei sînt de părere că persoanele care consumă cel puțin 30 de pahare de vin pe săptămînă, echivalentul a 21 pahare de whisky, reprezintă un risc de patru ori mai mare de a suferi un atac apoplectic față de abstinenți.

ESTE NECESARĂ SIESTA ?

Deoarece orice ființă umană devine somnolentă după un dejun copios și are nevoie nu de reluarea lucrului, de încordare, fizică sau psihică, ci de puțin somn. Odihna este cea care îi va permite o reîncărcare a bateriilor pentru buna desfășurare a muncii de după-amiază.

Să fie siesta cunoscută de cînd este lumea ? Importanța siestei pentru starea de sănătate a omului a fost descoperită de popoarele mediteraneene. De foarte multă vreme. Secolele au trecut și a venit epoca industrializării și a goanei după un profit cît mai mare. Și siesta a fost dată uitării. Era nevoie de muncă încordată, pe parcursul unei zile întregi. Specialiștii în materie au avertizat despre scăderea vigilenței la începutul după-amiezii și a creșterii numărului de accidente datorate somnolenței la locul de muncă sau în cursul unei deplasări. Cauza nu era alta decît lipsa pauzei de prînz. „Adulții sînt programați pentru o siestă în mijlocul zilei", sînt de părere specialiști în problemele legate de somn. Aspectele cronobiologice, comportamentale și medicale ale siestei au constituit chiar tema unei lucrări științifice consacrate de William Dement acestui subiect neglijat pe nedrept mulți ani de-a rîndul.

În lumea medicală se considera, pînă nu de mult că un adult sănătos trebuie să doarmă o singură perioadă de 6 pînă la 9 ore pentru a-și reface forțele în funcție de specificitatea organismului său. Studii efectuate pe subiecți-studenți americani nesupuși unui orar fix au evidențiat necesitatea, în medie, a două sieste pe săptămînă. În urmă cu numai șase ani avea să fie descoperită importanța fundamentală a siestei. Pe atunci, cercetători de la Boston și München au izolat cîtiva voluntari într-un subsol, lipsiți fiind de ceas și de lumina zilei. Lăsați liberi, voluntarii au dormit de două ori — o perioadă de mai multe ore în timpul nopții, și o alta, de una sau două ore, după-amiaza.

Testul a fost concludent. Siesta este necesară.

Care este durata ideală a siestei ? Între 30—90 de minute. Siestele de cîteva minute sînt păcăleli. Ele nu permit depășirea primei etape a somnului, afirmă David Dignes, de la Universitatea din Pennsylvania.

Minisiesta nu este suficientă pentru starea de veghe ce urmează să fie ameliorată. În opinia dr. Stampi de la Universitatea din Ottawa, „siesta trebuie să fie obligatorie pentru toți cei a căror muncă necesită o hipereficacitate de-a lungul unor nopți albe — pompieri, militari, șoferi pe rute lungi, ingineri din centralele nucleare sau medici de gardă". Studii recente vin să confirme aprecierea că respectarea siestei permite luarea unor decizii optime în cele mai complicate probleme. Și încă un amănunt extrem de semnificativ : atingerea unei stări de bună dispoziție în urma siestei este cel mai important cîștig. De acest adevăr va trebui să ținem seamă fiecare dintre noi. Chiar și patronii, care-și doresc ca afacerile lor să prospere.

E BINE DE ȘTIUT

Fraga și căpșuna n-au nevoie de reclamă, care sînt ca două fete frumoase pe care cînd le vezi îți lasă gura apă. Pentru prima dată, proprietățile terapeutice ale fragilor au fost descrise de către Lucius Apuleius (1250—180 e.n.). Fructele conțin următoarele substanțe : fructoza (pînă la 15% din greutatea proaspătă), acizii organici (citric, malic, chimic, ascorbic) și acidul anorganic — silicic. Dintre vitamine, amintim vitamina C B1, B2, K, carotina. Urmează uleiurile eterice, substanțele pectice, tanante și colorante, sărurile minerale bogate în : Fe, K, Ca, Co, Mn, P.

Datorită substanțelor amintite, **fragii** devin un adevărat panaceu. Se recomandă în : **diabet zaharat, reumatism, boli de ficat, boli ale aparatului respirator, urinar, hipertensiune, diaree, anemie, furunculoză, insomnie, avitaminoză.**

Sînt contraindicații în ulcer gastric, apendicită cronică și pentru cei ce suferă de ideosincrasie (intoleranța pentru fragi și căpșuni).

Aceleași proprietăți terapeutice le au căpșunile și frunzele uscate ce se pot folosi sub formă de ceai, recomandabil celor ce suferă de astm și femeilor ce au o menstruație cu hemoragii. Ceaiul din rizom se recomandă celor ce suferă de hemoroizi.

Fragii pot fi folosiți și în cosmetică.

O mască din fructe proaspete vindecă toate eczemele, chiar și pe cele rebele Iată și rețeta : se face un terci din fructe proaspete, se pune un tifon, se aplică pe eczeme și se ține 15—20 de minute. După ce s-a luat crusta de pe eczeme, se aplică pe aceste locuri comprese, dintr-un decoct (fierturi) format din plantele următoare : rădăcina de brusture, petale de trandafir de dulceață, flori de gălbenele sau hilimică, coaja de stejar — exemplare tinere și coada calului. Raportul de amestecare este de 2:2:2:1:1. La un litru de apă clocotită se pune o lingură de amestec și se fierbe 10 minute, după o jumătate de oră, lecoctul strecurat poate fi folosit. Decoctul făcut din frunze de fragi, poate fi folosit la gargară, pentru a se îndepărta mirosul neplăcut din gură.

Mai amintim că din fragi și căpșuni se pot face gemuri, dulceață, peltele, vinuri.

Prof. IOAN MINTEANSCHI

întîmplări adevărate

Un anunț cu surprize

Vincent și Sophie nu mai contenesc povestindu-și viața și evocînd amintiri...

Sophie, de 27 de ani și Vincent, de 30 de ani sînt frați și nu s-au văzut de 14 ani ! Tînăra este vînzătoare într-un magazin din Paris și existența sa se derulează între grijile zilnice și preocuparea pentru vizitarea părinților. Într-o zi, o prietenă a sfătuit-o să dea un anunț în ziar, cu speranța că romantica Sophie va întîlni „omul vieții sale". Foarte curînd, Sophie a primit numeroase scrisori și telefoane, printre care și de la un anume Vincent, căruia i-a dat întîlnire. Numele acestui tip îi amintea de fratele său, plecat pe cînd avea 16 ani și despre care nu mai știa nimic.

Prezentîndu-se la locul întîlnirii, în stația de metrou Mercadet, Sophie a avut un șoc : fața tînărului blond, care ținea un ziar în mînă îi era foarte cunoscută. Nu ! Nu se înșela, era fratele ei. În aglomerația din stație i se părea că sînt singuri. Au căzut unul în brațele celuilalt, plîngînd și rîzînd. După ce au schimbat cîteva banalități, Sophie și Vincent s-au retras să afle unul despre altul povestea acestor ani trecuți.

Cînd plecase, Vincent nu era conștient de răul care avea să-l facă familiei, apoi îi fusese rușine să se reîntoarcă. După un șir de peregrinări prin lume, Vincent duce acum o viață ordonată, lucrînd ca restaurator și dorind să se căsătorească. Aceasta este motivul pentru care a răspuns anunțului...

De o lună cei doi frați sînt mereu împreună și peste cîteva zile vor pleca la Brest, la părinți.

În sfîrșit, apele curg liniștit.

Declarație de dragoste sponsorizată

Se știe, cînd ești îndrăgostit dorești să-ți destăinui sentimentul nu numai celui iubit, ci lumii întregi. Beatrice, o tînără franțuzoacă, a găsit o metodă extrem de originală pentru a face acest lucru. Cînd a venit momentul să răspundă cererii în căsătorie pe care iubitul său i-a adresat-o, ea a închiriat un panou urias destinat reclamelor, amplasat în fața locuinței sale, pe care a lipit un afiș de 12 m², ilustrînd două inimi înlănțuite și următoarea declarație : „Beatrice îi spune DA lui Bernard". Pentru a realiza această idee, Beatrice a trebuit să dispună de ceva mijloace financiare care să-i permită să achite costul destul de ridicat al închirierii panoului de afișare (5 000 franci pentru șapte zile). De aceea, ea a căutat sponsori. Răspunsul și ajutorul material efectiv l-a primit din partea unui magazin pentru căsătorii, aparținînd Galeriilor Lafayette.

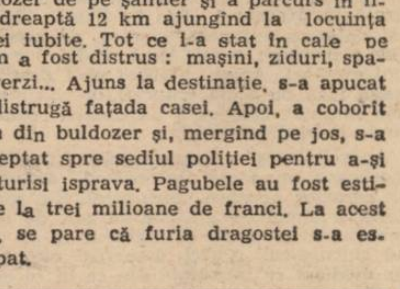

„Angajez ucigaș de profesie"

După reunificarea celor două Germanii, nevoia de integrare a germanilor de est a născut idei mai mult decît ciudate... Așa se face că în mai multe ziare nemțești a apărut la un moment dat următorul anunț: „Caut un bărbat somer, cu cazier juridic, dornic să-și reia activitatea în Germania de Vest". Interesant este că s-a găsit cineva, un bărbat, să răspundă solicitării. Cînd a aflat însă ce i se cerea să facă s-a prezentat de urgență la poliție și a povestit totul. Cea care dăduse anunțul era o femeie de 46 de ani, părăsită de iubitul ei pentru o altă femeie. Cum suferea îngrozitor, s-a gîndit că singura soluție pentru a rezolva situația este să încheie cu cineva un contract contra sumei de 5.000 D.M., capabil să ucidă la modul cel mai profesionist cu putință rivala. În ziua cînd trebuia să aibă loc „execuția", femeia părăsită s-a trezit la ușa sa cu poliția. A fost arestată, audiată, apoi pusă în libertate supravegheată. Iar rivala, se află și ea sub protecția poliției.

Bani aruncați pe fereastră

„M-am săturat, mă dezgusti cu milioanele tale", striga Adriana Adriani deschizînd fereastra. Apoi, pentru a se răzbuna pe soțul său, administrator la un spital din Roma, pe care îl bănuia de deturnare din fondurile publice, femeia a aruncat 13 milioane de lire pe fereastră. Văzînd banii căzînd din cer, trecătorii au început să-i culeagă. În cîteva minute, vestea a făcut turul cartierului. S-a produs o întreagă busculadă între sutele de oameni care doreau să strîngă cît mai mulți bani de pe jos. Interpelată de jurnaliști și poliție care s-au prezentat la fața locului, autoarea acestei stranii întîmplări a declarat că nu mai suporta să-și vadă soțul estimînd în fiecare seară cîștigul ilicit pe care-l practica. Gestul nu și-l regretă. D'ale femeilor...

O răzbunare foarte costisitoare

În micul oraș Heemskerk din Olanda, un tînăr bărbat de 28 de ani s-a hotărît să-și pedepsească iubita care îl părăsise. Pentru a se răzbuna, a «împrumutat» un buldozer de pe șantier și a parcurs în linie dreaptă 12 km ajungînd la locuința fostei iubite. Tot ce i-a stat în cale pe drum a fost distrus : mașini, ziduri, spații verzi... Ajuns la destinație, s-a apucat să distrugă fațada casei. Apoi, a coborît calm din buldozer și, mergînd pe jos, s-a îndreptat spre sediul poliției pentru a-și mărturisi isprava. Pagubele au fost estimate la trei milioane de franci. La acest preț, se pare că furia dragostei s-a estompat.

Cine trage clopotele ?

Șofer de trailer, specializat în curse lungi, Thomas Brinn lipsea cu săptămînile de acasă. Certurile cu soția sa, Kathy, nu mai conteneau pe acest subiect, dar schimbarea meseriei era imposibilă.

În vara trecută, Thomas pleacă într-o misiune obișnuită, care trebuia să dureze 20 de zile. Din nefericire, după numai 45 de km o gravă pană de motor l-a obligat să se întoarcă urgent acasă, cu o mașină de ocazie. În acele momente, drama începea să se deruleze...

Chiar în ziua plecării în cursă, la Kathy acasă a sosit un anumit Jeremy, un tînăr chipeș care forma triunghiul extraconjugal. Erau amanți de cîteva luni. Auzind sosirea intempestivă a unei mașini, Jeremy s-a ascuns, la sfatul iubitei, în podul casei. Pînă aici, lucrurile par trase la indigo după literatura romantică. Dar întîmplarea a făcut ca Thomas încornoratul să-și rupă un picior chiar în curtea casei. Era furios de ghinion și a călcat strîmb.

Acestea fiind circumstanțele, imaginați-vă cele trei săptămîni în care Kathy i-a dus mîncare pe ascuns lui Jeremy, care nici în timpul nopții nu avea curaj să se furișeze afară din casă. Thomas luase obiceiul de a zăcea în salon, iar somnul lui era nesigur.

Deznodămîntul a fost tragic. Thomas a devenit curios de drumurile soției spre pod și a fost în stare să se miște, și-a luat inima în dinți și a urcat în pod. Avea o pușcă de vînătoare asupra lui. A urmat o crimă fără martori și fără explicații între protagoniști. Apoi, numai starea lui Thomas a scăpat-o pe Kathy de la moarte, căci soțul a început s-o „vîneze" și pe ea prin casă. În cele din urmă, poliția alertată de vecini a pus capăt măcelului. E groaznic cînd ghinioanele se țin lanț...

Condamnată la o teribilă suferință

Pentru a înțelege povestea lui Michèle Descarrier, de 45 de ani, trebuie să ne întoarcem cu cîțiva ani în urmă, mai precis în 1987...

Michèle era secretară și avea grave probleme de sănătate. În cele din urmă medicii au decis să-i scoată uterul, dar în timpul intervenției chirurgicale scenariul s-a complicat : a fost necesară o transfuzie, fără să se știe că sîngele era contaminat cu hepatită C ! După două săptămîni de spitalizare, Michèle s-a reîntors la Epernay (Marne), Franța, alături de soțul său și cei doi fii. A urmat apoi reintegrarea în muncă, dar se simțea din ce în ce mai rău. O serie de analize efectuate s-au încheiat cu verdictul : „hepatită C post-transfuzională..."

Un destin rău a lovit această familie ! Soțul lui Michèle s-a cufundat în depresiune și starea sa fizică s-a degradat prin instalarea unei artroze, devenind iluzorie participarea sa la activitățile profesionale. Inevitabil, în acest angrenaj, situația financiară a scăzut tot mai mult. Michèle a început să ia multe tranchilizante, știind că hepatita C evoluează către ciroză sau cancer și îi este teamă. De asemenea, se

gîndește la copiii săi și la viitorul lor, văzînd cum existența lor liniștită este suspendată deasupra unui vid.

Din păcate, testele pentru depistarea acestui virus nu datează decît din martie 1990, dar hepatita C este o maladie foarte gravă, alarmantă și fără scăpare precum SIDA.

Viața, casa și liniștea lui Gilles

Cînd nenorocirea îi lovește pe unii, mai trebuie să suporte și nedreptatea semenilor ? Aceasta este problema Elisabethei Rossi, de 52 de ani, care se luptă cu curaj și ale cărei lacrimi evocă un calvar început la 12 septembrie 1973...

În acea zi, Gilles, cel mai mare dintre cei patru fii ai săi, a fost accidentat de o mașină și adus acasă, la Méziré, Franța, în comă. După două luni de spitalizare, medicii au decis că funcțiunile sale cerebrale sînt atinse și iremediabil blocate. Astăzi, după aproape douăzeci de ani, tînărul surîzător și de o gentilețe exemplară, face crize subite, manifestîndu-se ca atunci cînd viața sa a fost atît de brutal schimbată. La cîteva luni după accident, tatăl lui Gilles a dispărut împreună cu secretara sa, divorțînd apoi, dar luînd cu el o mare parte a bunurilor materiale.

Curajoasa mamă, rămasă singură a investit toate economiile într-o afacere comercială cu flori, lucrînd tot timpul pentru a asigura existența copiilor săi și acordîndu-i o atenție specială fiului handicapat. Apoi, cîțiva ani după aceea a obținut din partea asigurărilor suma de nouă sute de mii de franci, pentru repararea vieții ce-i fusese distrusă lui Gilles... Așadar, a cumpărat o casă cu grădină, undeva la țară, pentru ca fiul său să trăiască liniștit, cît mai departe de zgomotul orașului care-i face atît de rău. Dar, pentru a întemeia această gospodărie mai era încă

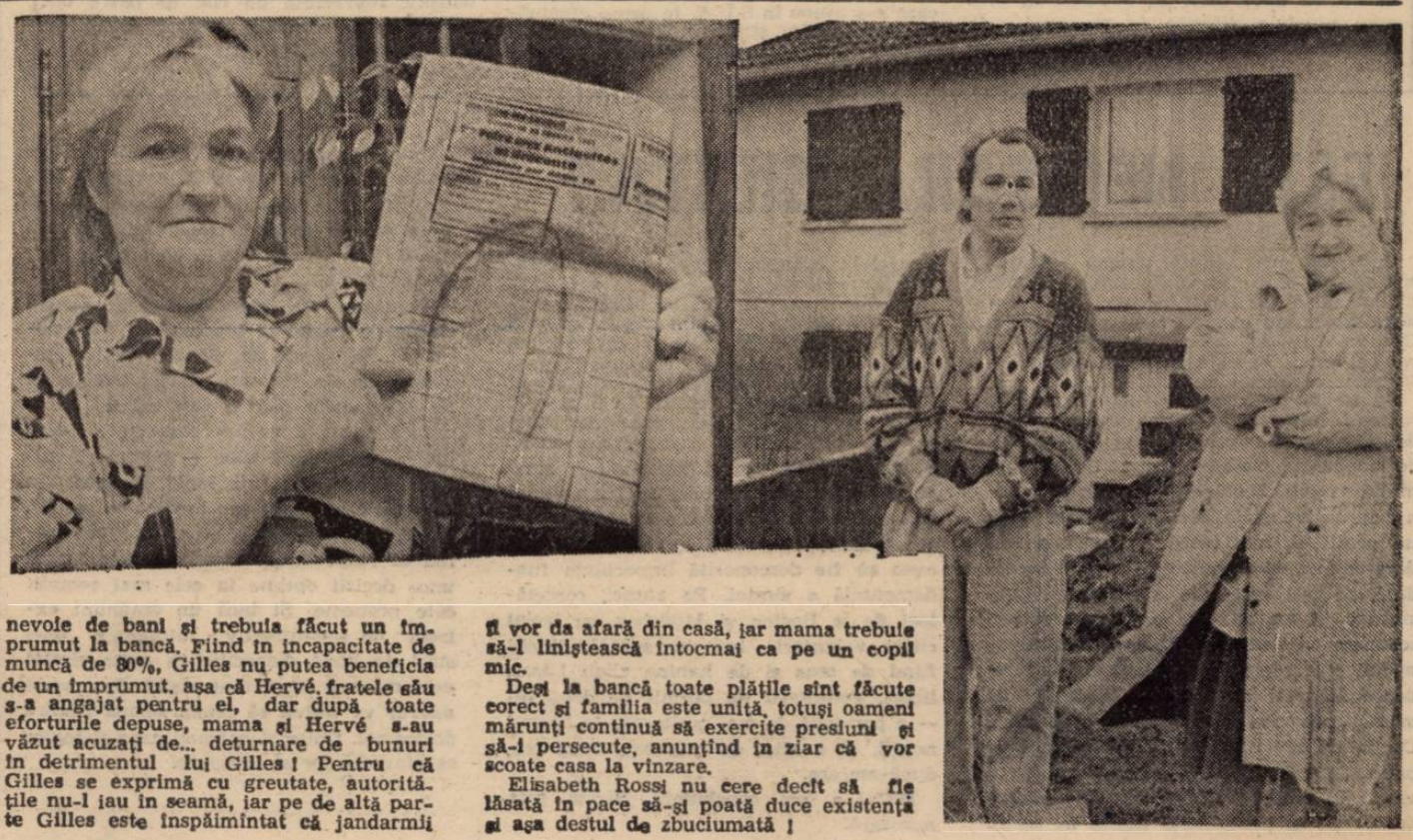

nevoie de bani și trebuia făcut un împrumut la bancă. Fiind în incapacitate de muncă de 80%, Gilles nu putea beneficia de un împrumut, așa că Hervé, fratele său s-a angajat pentru el, dar după toate eforturile depuse, mama și Hervé s-au văzut acuzați de... deturnare de bunuri în detrimentul lui Gilles ! Pentru că Gilles se exprimă cu greutate, autoritățile nu-l iau în seamă, iar pe de altă parte Gilles este înspăimîntat că jandarmii îi vor da afară din casă, iar mama trebuie să-l liniștească întocmai ca pe un copil mic.

Deși la bancă toate plățile sînt făcute corect și familia este unită, totuși oameni mărunți continuă să exercite presiuni și să-i persecute, anunțînd în ziar că vor scoate casa la vînzare.

Elisabeth Rossi nu cere decît să fie lăsată în pace să-și poată duce existența și așa destul de zbuciumată !

verificati-vă cunoștințele

DESCOPERIRI FUNDAMENTALE ÎN FIZICĂ

Datorită importanței lor, cîteva dintre aceste descoperiri, de ordinul a peste 35, au primit denumirea de „efecte fundamentale în fizică". Este de menționat că printre descoperitorii unor astfel de efecte figurează și doi savanți români, inginerul Henri Coandă (1886—1972) și profesorul universitar dr. Ștefan Procopiu (1890—1972).

În spațiul rezervat rubricilor noastre, ne vom referi numai la unul dintre aceste efecte și anume „Efectul Gunn", descoperit în 1963 de fizicianul american J.B. Gunn „efectul" manifestîndu-se în domeniul corpurilor semiconductoare, la nivelul păturilor de electroni din jurul atomilor, care în anumite condiții, pot fi excitați, trecînd pe nivele superioare, celor ale electronilor de valență chimică. Efectul Gunn și-a găsit diverse aplicații, sub forma unor mici diode, care pot fi folosite ca oscilatoare în radioemițătoare sau radioreceptoare în domeniul undelor centimetrice. Astfel de diode au fost realizate de mult și în țara noastră.

Și acum cîteva întrebări cu privire la diodele Gunn :

1. Ce materiale semiconductoare prezintă efectul Gunn ?
2. Pînă la ce frecvențe funcționează diodele Gunn ?
3. Cînd și unde s-au realizat în țara noastră primele diode Gunn ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

Ing. LIVIU MACOVEANU

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Ordine și dezordine în microcosmos

1. Cele șapte tipuri de rețele cristaline cunoscute sînt : cubic, tetragonal, rombic (ortorombic), monoclinic (clinorombic), triclinic, trigonal (romboedric) și hexagonal.

2. Structurile interne ale celulelor elementare din cristale și dispoziția diverselor elemente chimice constituente, în raport cu geometria lor s-au determinat experimental prin difracția cu raze X, existînd două astfel de procedee. În unul din acestea se folosesc bucăți întregi de cristale iar în celălalt, pulberi de cristale.

3. La starea solidă, există diverse stări alotropice, în special în cazul elementelor, dar și al metalelor aliate și chiar al unor minerale cristalizate. În afară de diamant și grafit, stări alotropice ale carbonului, mai pot fi menționate sulful, fosforul, staniul, fierul, cuarțul etc.

4. Spre deosebire de corpurile cristaline, care au proprietăți anizotropice, adică diferite în diverse direcții, corpurile amorfe au proprietăți izotrope, adică aceleași în toate direcțiile, dacă ne referim la analize în domeniul luminii, al razelor X sau, anumite proprietăți fizice sau electrice, cum este de exemplu temperatura de topire, conductivitatea electrică etc.

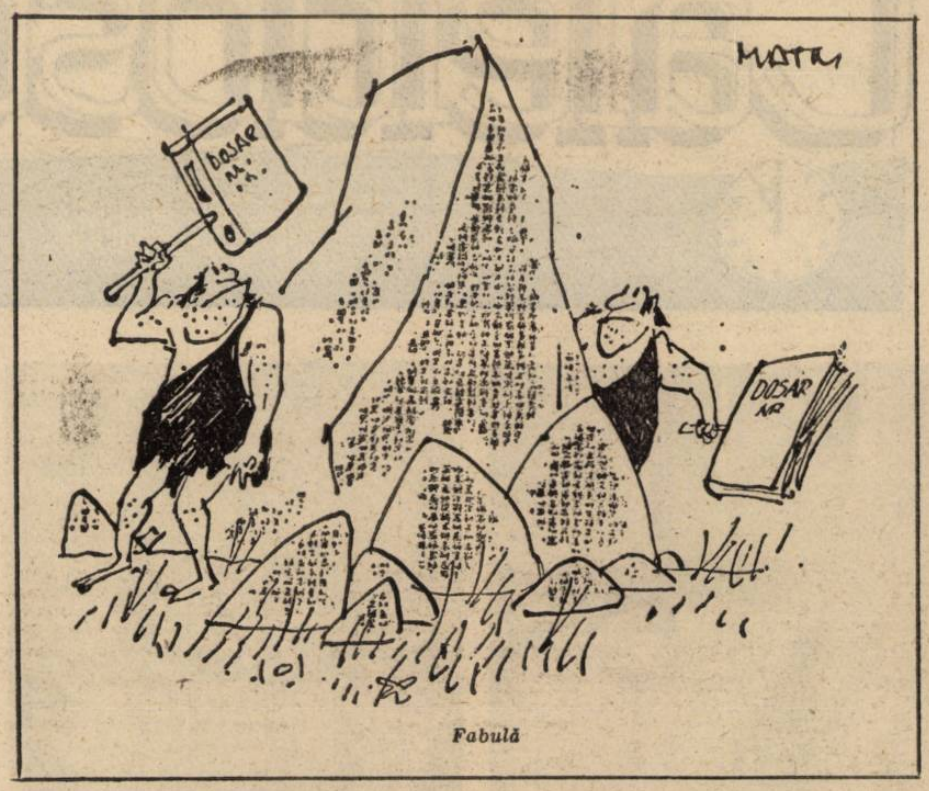

Fabulă

Cum mănîncă așa iubesc

Spun psihologii despre unii bărbați. Iată o serie de portrete umoristice care conțin și o doză de adevăr.

■ **MÎNCĂCIOSUL.** Numai la gîndul unei mîncări gustoase începe să înghită în sec. Fantezia lui născocește în permanență tot felul de bucate. Mănîncă mult, servirea mesei nu-l interesează. Hrana foarte sărată și afumată îl indispune și înrăiește. Este la fel de lacom și simplu și în dragoste.

■ **MOROCĂNOSUL.** Mănîncă pentru că așa trebuie. Nici cea mai gustoasă mîncare nu-i produce plăcere. La masă scormonește posomorît în farfurie, se încruntă, își strîmbă buzele... Este cicălitor, nemulțumit, circotaș. Morocănosul iubește așa cum mănîncă, adică fără nici un fel de entuziasm.

■ **ESTETUL.** Pune pe primul plan aranjarea elegantă a mesei, mîncărurile servite frumos, cu iscusință, muzica în surdină, florile, a căror prezență o consideră obligatorie. Consumă fiecare fel de mîncare în porții mici așa ca printre altele. Nu este nici pe departe amator de delicatese și artificii culinare. Principalul constă în frumusețe. Așa este și în dragoste : toată atenția și-o îndreaptă spre eleganță, respectarea modei, a manierelor, machiajului, parfumurilor scumpe... Romantic ?... Poate că da... Dar aceasta nu este o dragoste „de fiecare zi".

■ **PLICTISITORUL.** Nu pune pe limbă ceea ce nu a mîncat anterior. Evită tot ceea ce este exotic. Tratația insistentă o acceptă fără plăcere și cu suspiciune. În dragoste este total lipsit de fantezie. Dar în schimb dă dovadă de o statornicie de invidiat.

■ **AMATORUL DE DULCIURI.** Nu-i plac mîncărurile picante. Pentru el desertul este elementul principal al meniului. Elocvent, elegant cînd face curte, face aluzie la experiența sa, dar în intimitatea sa se lasă repede bătut, îl sperie temperamentul partenerei...

■ **GURMANDUL.** Îi place tot ceea ce este gustos, inventivitatea culinarilor îl extaziază, este un bun cunoscător al bucătăriei. Savurează delicatesele cu o plăcere nedisimulată. Se abține de la aprecieri deosebite. La femei apreciază senzualitatea, ascuțimea minții, este îngăduitor cu greșelile lor.

■ **CULINARUL.** Îi place să gătească singur, caută cu plăcere rețetele unor noi feluri de mîncare. Mîncărurile pregătite de alții le apreciază foarte exigent, dă sfaturi. Este capabil, harnic dar în dragoste este un tiran. Planifică totul dinainte și nu se abate cu nimic de la ceea ce a stabilit.

VASILE OROIAN

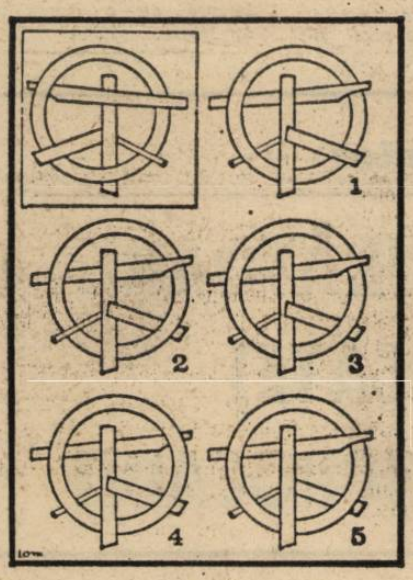

Left

DIN FAȚĂ ȘI DIN SPATE

Dintre cele cinci desene numerotate doar unul corespunde cu desenul din partea de sus, stînga prezentată din spate. Știți care ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ÎNMULȚIRE

A-2. B-4. C-3. D-1.

PSIHOTEST

CÎT DE DRAGĂ VĂ E NATURA ?

Viața trepidantă a marilor orașe ne lasă din ce în ce mai puțin timp pentru a evada în natură. Și totuși, din cînd în cînd, o facem... În concediu, în weekend. Astfel vă propunem să

Răspundeți prin DA sau NU

1. O zi întunecată vă strică dispoziția ?
2. Dintr-o excursie aduceți neapărat un buchet de flori ?
3. Cunoașteți bine împrejurimile orașului sau satului natal ?
4. Reușiți să numiți 10 plante care înfloresc înainte de luna iunie ?
5. Vi se întîmplă să mergeți uneori în concediu în afara lunilor de vară ?
6. Vi s-a întîmplat să observați vreodată cînd sînteți la drum căprioare, vulpi, arici sau iepuri ?
7. V-ați alăturat vreunela din asociațiile pentru apărarea naturii sau protecția animalelor ?
8. Ați înnoptat vreodată în cort sau sub cerul liber ?
9. Ați urmărit vreodată păsări răpitoare la vînătoare ?
10. Reușiți să renunțați la radio și țigări cînd mergeți în excursie ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

- **Pentru** a ajunge la maturitate, o singură tulpină de porumb absoarbe 200 litri de apă.
- **Există** un vierme denumit științific „Bonellia verde". Femela este lungă de 6—8 centimetri, în vreme ce masculul nu depășește 1,5 milimetri. Ultimul își petrece cea mai mare parte din viață „locuind" în interiorul corpului femelei.
- **În Laos** există obiceiul ca atunci cînd cineva decedează de moarte naturală, ceremonia funebră durează cîteva zile, perioadă în care se organizează pe-

FEL DE FEL

treceri și mese festive. În final, decedatul este ars pe un rug cu bucăți de lemne mici concomitent cu lansarea unor focuri de artificii.

- **Record.** Inedit stabilit în orașul Toronto (Canada) : Faye Dinair, o tînără manechin a cerut divorț în aceeași zi în care s-a măritat cu Roland Were. Explicația ? Patru ore după ceremonia nuptială, soțul ei a fugit cu una din domnișoarele de onoare !
- **La 17 august 1977,** Polul Nord a fost atins pentru prima oară de un vas, mai precis de spărgătorul de gheață „Arktika" propulsat de forța atomului. Din echipaj au făcut parte și două femei.
- **S-au împlinit 42** de ani de la primul transplant de rinichi. În istoria medicinii dr. R.H. Lawer figurează ca primul chirurg din lume care a efectuat primul transplant, în anul 1950.

SĂ NU UITĂM COPILĂRIA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	C	U	F	I	T	A	R	O	S	I	E
2	C	O	P	I	L	A	R	O	S	■	L	L
3	O	P	■	N	A	T	A	L	■	F	E	E
4	L	I	T	E	R	A	■	E	C	R	A	N
5	A	L	E	■	I	■	A	■	R	A	N	A
6	R	A	Z	E	■	I	N	V	A	T	A	■
7	I	S	A	N	O	S	■	I	I	I	■	B
8	■	I	■	E	T	A	T	E	■	E	T	A
9	M	■	P	S	■	C	O	■	O	■	I	I
10	A	M	I	C	I	■	C	A	M	I	N	E
11	M	I	C	U	T	I	■	R	A	H	A	T
12	A	C	I	■	A	M	I	N	T	I	R	I

ORIZONTAL : 1) Basm pentru cei mici (2 cuv.) — 2) Zburdalnic neastîmpărat — Bile ! 3) Intră în copilărie ! — Locul de naștere — Zînă 4) o. i. în abecedar (sing.) — Pînză pentru desene animate 5) Pronume — Leziune care poate fi și sufletească 6) Fiicele soarelui — A educa copiii 7) Autoarea poeziei „Zîna de rouă" — Trei roman 8) La cei mici se numără în anișori — Marieta alintată 9) Adaos la scrisoare — Cap de copil ! — Cămăși cu altite și flori 10) Copiii între ei — A doua familie a celor mici (pl.) 11) Copiii de leagăn — Dulce preferat de cei mici 12) În acest loc — Evocările din copilărie ale lui Ion Creangă.

VERTICAL : 1) Copiii cu ghiozdanul — Dă viață copilului 2) Sînt alintați chiar și aici în careu — Prichindel 3) Udrea Popescu — Lucrare scrisă dată de elevi — Un strengar 4) Rude... delicate — Mare compozitor român, autorul unor „Impresii din copilărie" 5) Comici — Smecher mare — Se încurcă ușor 6) Alături de mamă, conduce cu dragoste și grijă pașii micuților în viață — Poet ardelean căruia îi aparține poezia „Copilul meu" — Din timp ! 7) Trage brazde — Sfîrșește prin a aduce bucurii celor mici — În penarul elevului 8) Bune la rulare — Mama strugurilor — Fețe de carnet ! 8) Femur — Erou din basme — Materie primă pentru omul de zăpadă 10) Fraternitate — Da (pop și fam) 11) „Cosînzeana", iubită de Făt-Frumos din poveștile cu zmei — A depășit copilăria 12) Nume de fetiță — Feciorii tăticilor.

DICTIONAR : FEE. IHI

MARCEL RANTZER
București

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

LEGUME

ORIZONTAL : Castraveți — R — Aracit — R — Ora — Pol — Deasă — Et — Amari — C — Sapă — Tat — Cartofi — I — Achiu — Laca — Ns — Rit — Marar — Apte — Aramă — D — Anna — Ace — Pe — En — Grădinari — Rozătoare — Tea — Acești — Verze.

Nr. 26 (1810) din 27 iunie 1992

Caleidoscop

magazin

UN PARASOLAR GIGANT

O veche legendă polineziană povestește că pe vremuri trăia un om-gigant care visa să intre în posesia unei pălării de paie foarte mari pentru a se apăra de soare, dar nimeni nu izbutea să i-o confecționeze. Aceeași legendă povestește că s-a găsit pînă la urmă un tînăr locuitor specializat în producerea acestor pălării de paie, care a izbutit să-i confecționeze mult visata apărătoare de soare chiar la mărimea pe care și-a dorit-o gigantul. De atunci, drept urmare în Polinezia s-a încetățenit tradiția, printre experții artizani, ca, la începutul perioadei de mari călduri, să producă asemenea pălării-giant, care reprezintă o mare curiozitate printre turiști. Fotografia pe care o prezentăm înfățișează un moment în care o turistă probează o asemenea pălărie, cu un diametru de doi metri.

INCREDIBIL

Canalul japonez NTV a celebrat cea de-a zecea aniversare a emisiunii sale de mare succes „Incredibil". Cu acest prilej au fost invitate „fenomene" din lumea întreagă. Persoanele cele mai impresionante au fost Tenikae Alexeecliuch, un rus ce poate fi comparat cu un magnet pe suprafața căruia stau lipite obiecte de metal, și Frances Redmond, o americancă ale cărei unghii ating lungimea de 48 cm.

- **Persoanele care se îmbolnăvesc în prezent de SIDA trăiesc mai mult decît cei afectați cu cîțiva ani în urmă, deoarece există mai multe medicamente. În 1984, după izbucnirea bolii, se murea în R. F. Germania, în medie după patru luni. Azi speranța de viață a crescut la 13 luni.**

- **Margarinele și celelalte grăsimi vegetale semisolide sînt fabricate printr-un procedeu de hidrogenare a uleiurilor vegetale. Datorită acestui fapt, ele conțin din abundență acizi grași. Un regim bazat pe acești acizi reduce aceleași riscuri cardiovascu... mul bazat pe acizi grași saturați (abundenți în grăsimi animale).**

TELEGRAME

- **În Japonia se consacră 68 ore pe săptămînă igienei personale, iar în SUA 71 ore, capitol în care este inclus și somnul, releva „Science et Vie".**

- **Timpul dedicat distracțiilor pasive, cum ar fi televiziunea, este cam același : 22 ore săptămînal în Japonia, față de 21 ore în SUA.**

- **Necesarul de petrol al lumii va crește pînă în anul 2005 cu circa 1,7 % anual. Cel mai mult în țările în curs de dezvoltare — 3,4%, iar cel mai puțin în țările membre ale OECD — 0,6%.**

- **În regiunile tropicale, o creștere a temperaturilor medii cu numai 2°C ar putea conduce la creșterea producției de orez cu peste 10 la sută.**

- **O sporire a conținutului de bioxid de carbon al atmosferei ar putea fi binefăcătoare pentru agricultură. În cazul multor culturi, sporirea concentrației de bioxid de carbon duce la o accelerare a fotosintezei și, în consecință, a procesului de creștere.**

Suport publicitar rotativ

Francezul Philippe Verdun, inginer diplomat în arte și meserii, a pus la punct un suport considerat de către specialiști drept „revoluționar". Denumit „Visiogral" procedeul inginerului francez s-a născut dintr-o simplă constatare : pe stradă sau pe peronul și în holurile unei gări, trecătorii nu se află întotdeauna în axa afișului publicitar. Datorită acestei situații mesajul pierde o parte din eficacitatea sa. Prevăzut cu un sistem de rotație complex face să se rotească afișul și mesajul pe care îl conține, astfel suportul Visiogral devenind vizibil din orice unghi pentru toți cei care îl privesc. Firmele Air-France și France-Telecom și-au manifestat deja interesul pentru achiziționarea noului dispozitiv.

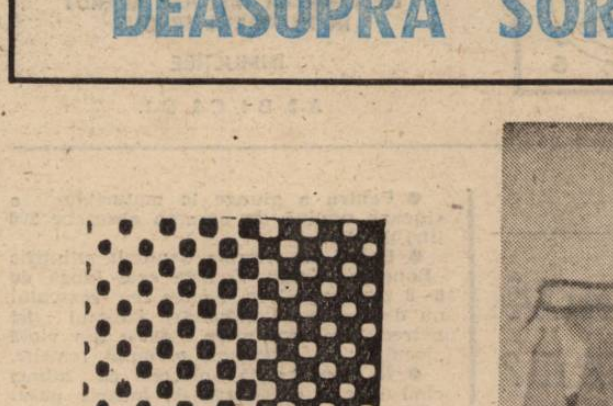

„Piramida" căzută din cer

Construcția din fotografie nu este opera unui arhitect care se dorește original cu orice preț și nici nu poate fi truc optic. În realitate, este vorba de un foarte modern complex hotelier tunisian destinat să găzduiască turiști străini care doresc să viziteze această țară de la bordura Mării Mediterane. După cum se poate constata, clădirea are un stil particular care amintește arhitectura anticului Egipt, dar realizat într-o manieră modernă, care i-a adus denumirea de „piramida răsturnată". Hotelul cu cele 12 etaje este situat în zona rezidențială a orașului Tunis. Datorită aspectului său insolit și a unui confort cotat cu cinci stele, hotelul se bucură de o deosebită apreciere.

Citiți în numărul viitor:

OBIECTE ZBURĂTOARE (IDENTIFICATE) DEASUPRA SOROCABEI

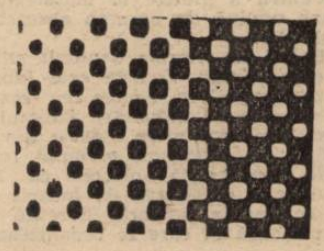

B. B. mereu în acțiune

După ce a pledat pentru apărarea puilor de focă Brigitte Bardot, cunoscuta actriță franceză, a adus în discuția opiniei publice vînatul cu capcane „fălci metalice", atacînd cu vehemență efectele lor ucigătoare asupra ființelor lipsite de apărare care populează pădurile. Urmarea : unsprezece miniștri din țările europene au votat interzicerea acestor mijloace „inumane" de capturare a păsărilor și animalelor sălbatice.

Invenție macabră cu mulțumiri eterne

Peace Box, un fabricant de ambalaje suedez, afișează un zîmbet fericit în fața succesului de care s-a bucurat ideea sa de a construi sicrie din carton. Inventatorul a prezentat fără reținere calitățile produsului realizat de el : cîntărește doar 14 kg, suportă o greutate de peste 200 kg, rezistă la temperaturi între 250°C și —180°C, este ușor transportabil deoarce se pliază, se montează în cinci minute, se încadrează în normele de protejare a mediului înconjurător. Bănuim că răspunsul primit din partea celor încîntați de invenția sa a fost „Mulțumiri eterne".